

Smilde bruist!

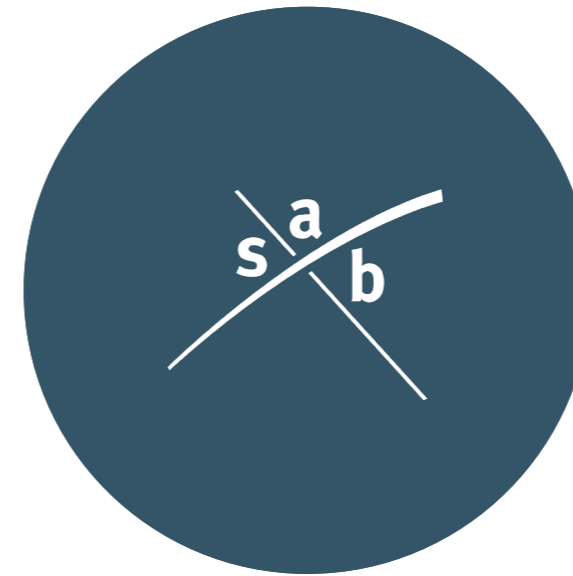
VISIE OP SMILDE

CONCEPT

GEMEENTE
MIDDEN-DRENTHE

27 augustus 2021
concept

Correspondentie SAB

Postbus 479
6800 AL Arnhem
T // 026 357 69 11
E // info@sab.nl
www.sab.nl

Bezoekadres Arnhem

Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

Bezoekadres Amsterdam

Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam

INHOUD

INLEIDING	5
Visie op Smilde	5
Leeswijzer	6
1 SMILDE 2021	7
<i>Wat zijn de karakteristieken van Smilde?</i>	
Typisch Smilde	9
Historische ontwikkeling	11
Ruimtelijke opbouw	13
Wonen	15
Werken, ondernemen en recreëren	17
Naoberschap, welzijn en zorg	19
2 AGENDA VOOR DE TOEKOMST	20
<i>Welke opgaves zien we voor Smilde?</i>	
Wonen	23
Voorzieningen en werken	25
Ruimtelijke kwaliteit en infrastructuur	27
Naoberschap, welzijn en zorg	29
3 SMILDE BRUIST! VISIE OP SMILDE	30
<i>Hoe geven we de opgaves een plek in Smilde?</i>	
4 VAN VISIE NAAR UITVOERING	40
<i>Hoe gaan we de visie realiseren en wie is er aan zet?</i>	
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Proces Visie op Smilde	
Bijlage 2: Resultaten inwonersenquete februari 2021	
Bijlage 3: Resultaten vragenlijst scenario's 2021	

<< Drentse Hoofdvaart met links de 'stille kant' en rechts het winkelcentrum van Smilde

>> De Haegenaarskamp met op de achtergrond Kyllotslaan

Smilde 2021

Agenda voor de toekomst

Scenario's voor de visie

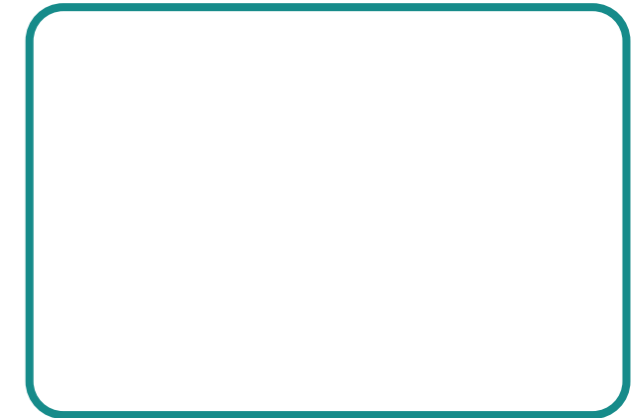
Concept visie

enquete alle inwoners (februari 2021)

digitale en fysieke raadpleging inwoners Smilde (juni 2021)

concept visie ter inzage (september/oktober 2021)

startbijeenkomst stakeholders (januari 2021)

vijf thematische bijeenkomsten stakeholders (maart/ april 2021)

kinderparticipatie Schutkampen en Prinses Margrietschool (mei 2021)

scenario's bespreken met stakeholders (mei 2021)

concept visie bespreken met stakeholders (juli 2021)

VISIE OP SMILDE

Smilde is een karakteristiek lintdorp aan de Drentse Hoofdvaart in de gemeente Midden-Drenthe. In de voorliggende visie geven we de gewenste ontwikkelingsrichting voor Smilde weer. Het geeft daarbij een stip op de horizon. Hoe zou Smilde er in 2030 uit moeten zien? Daarbij zetten we enerzijds in op het behoud en versterken van de karakteristieken van het lintdorp. De ligging aan de Drentse Hoofdvaart, de Koepelkerk, de rust én de natuur aan de oostzijde zijn belangrijke kernwaarden daarbij. Anderzijds geven we ook richting aan de veranderingen en ontwikkelingen die op Smilde af komen: Smilde bruist! Om een levendige en vitale dorpskern te behouden zijn nieuwe woningen nodig, verdient de openbare ruimte een aanpak en is er behoefte aan ruimte voor activiteiten en ontmoeting. De kernvraag die we in de visie beantwoorden is; hoe zorgen we ervoor dat Smilde een aantrekkelijk dorp blijft voor jong en oud, nu en in de toekomst?

WAAROM EEN VISIE OP SMILDE?

De huidige visie op Smilde dateert uit 2004. In de tussentijd heeft de wereld niet stil gestaan. Vraagstukken rondom vergrijzing, energietransitie, wonen en klimaatadaptatie vragen om een nieuwe blik op de toekomst. De gemeenteraad heeft in 2019 een motie aangenomen om een nieuwe visie op Smilde

op te stellen. Een belangrijk uitgangspunt is om de visie samen met de inwoners en belanghebbenden te ontwikkelen. De voorliggende visie geeft uitwerking aan de motie en hebben we nadrukkelijk met inbreng van de belanghebbenden opgesteld. De visie op Smilde staat echter niet op zichzelf. Zo zoekt de visie aansluiting bij andere beleidsnotities in de gemeente Midden-Drenthe. Daarbij richt de visie zich op de (bebouwde kom van de) kern Smilde. De aangrenzende kernen Hijkersmilde en Bovensmilde maken geen onderdeel uit van het plangebied.

EEN VISIE MET DRAAGVLAK

De Visie op Smilde is een mooi voorbeeld van een visie die door en met inwoners is gemaakt. Ondanks de omstandigheden van de Coronapandemie hebben we tijdens het proces op verschillende momenten en manieren het gesprek met de Smildeggers gevoerd. Het Bewonersplatform Smilde vervulde daarbij een belangrijke rol als partij die de ogen en oren van Smilde vormt en ook actief mee heeft gedacht. Naast het bewonersplatform hebben ook verschillende belangenorganisaties in onder andere de zorg-, welzijns-, jeugd-, sport- en woonsector een actieve bijdrage geleverd.

Het proces om tot deze visie te komen, zijn we gestart met het beantwoorden van de vraag wat er allemaal in het Smilde anno 2021 speelt. Gemeente, stakeholders en inwoners hebben laten zien wat de identiteit van Smilde is, welke kwaliteiten het dorp heeft en welke opgaves er liggen. Ruim 400 inwoners hebben daarvoor de inwonersenquête in februari 2021 ingevuld (zie voor meer informatie over de resultaten bijlage 2)!

Met dit vertrekpunt hebben we de opgaves voor Smilde samen met alle stakeholders verder verkend en besproken. Uiteindelijk hebben we zo de Agenda voor de Toekomst gevormd, die vertaald is in een drietal ruimtelijke scenario's. In de scenario's hebben we de opgaves voor Smilde op verschillende manieren weergegeven en een mogelijk toekomstbeeld voor het dorp gepresenteerd. Deze toekomstbeelden hebben we besproken met de stakeholders, inwoners en gemeenteraad. Ook hebben de leerlingen van een tweetal basisschoolklassen van beide scholen hun visie op Smilde met ons gedeeld. Uit alle gesprekken en de resultaten van de vragenlijst over de scenario's zijn voorkeuren naar voren gekomen van gewenste aspecten voor het Smilde van de toekomst. In juni 2021 hebben alle inwoners de gelegenheid gekregen om hun mening over de scenario's te geven. Uiteindelijk hebben ruim 100 inwoners de vragenlijst ingevuld (zie bijlage 3 voor de resultaten). Op basis van de reacties hebben we de Visie op Smilde vormgegeven.

LEESWIJZER

In hoofdstuk 1 Smilde 2021 gaan we in op de karakteristieken, kwaliteiten en knelpunten van Smilde in 2021. Vervolgens hebben we aan de hand van een aantal thema's een agenda voor de toekomst opgesteld; welke veranderingen komen er op Smilde af en welke opgaves kunnen we formuleren voor de toekomst van het lintdorp? Deze thematische agenda vindt u terug in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 presenteren we de visie Smilde bruist! Na een beschrijving op hoofdlijnen van de toekomstvisie gaan we op de verschillende beoogde ruimtelijke ingrepen nader in. In de visie lichten we toe hoe we de verschillende opgaves (uit hoofdstuk 2) een plek willen in geven, waarbij het behoud en de versterking van de karakteristieken van Smilde (uit hoofdstuk 1) een belangrijk uitgangspunt zijn. Tot slot geeft hoofdstuk 4 'van visie naar uitvoering' een inkijkje in het vervolg van de visie. Hoe zorgen we ervoor dat de doelen en ambities ook kunnen realiseren en wie is hiervoor aan zet? In de bijlages vindt u meer achtergrondinformatie over het doorlopen participatieproces.

HOE LEEST U DEZE VISIE?

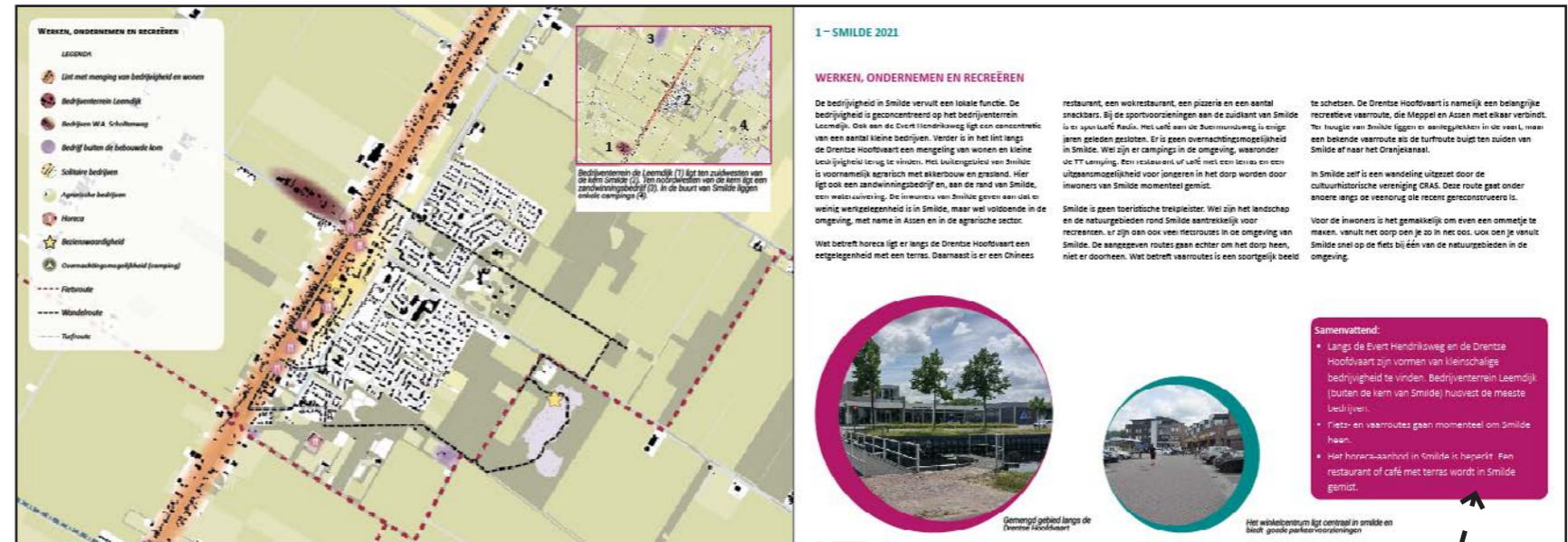
Deze visie leest het prettigste als dubbelzijdig boekje. Bij veel pagina's vindt u rechts de tekst en links de toelichtende afbeeldingen en grafieken.

Leest u digitaal? Zorg er dan voor dat u bijvoorbeeld in 'Adobe reader' bij beeld / paginaweergave kiest voor "weergave van twee pagina's" en "voorblad weergeven bij twee pagina's".
Leest u op papier? Dan print u de visie bij voorkeur dubbelzijdig.

ALLEEN DE HOOFDPUNTEN?

Dan raden we u aan om alleen de paars kaders te lezen in hoofdstuk 1 en 2. Daarin vatten we de conclusies samen. Vervolgens bekijkt u dan het visiebeeld met de beknopte toelichting op pagina 34/35.

dubbelzijdige weergave met rechts tekst en links afbeeldingen

samenvatting van de conclusies

1 Smilde 2021

Wat zijn de karakteristieken van Smilde?

Voor de Visie op Smilde is het van belang om te kijken hoe het dorp er anno 2021 uitziet. Wat is de identiteit van Smilde? Hoe ligt het dorp in de omgeving, hoe wonen en werken de mensen in Smilde en wat voor voorzieningen zijn er in het dorp aanwezig?

In dit hoofdstuk laten we het resultaat van een ruimtelijke analyse, informatie uit beleid, gesprekken met stakeholders, bewonersplatform en de ambtelijke organisatie zien. Ook gaan we in op de resultaten uit de enquête die in februari 2021 onder de Smildegers is gehouden en door 412 mensen is ingevuld.

CULTUURHISTORISCHE WAARDEN IN SMILDE

LEGENDA

- Lintbebouwing langs de Drentse Hoofdvaart
- Historische bebouwing
- Historisch sluiscomplex Molenwijk
- Wijken en zijwijken (watergangen)
- Bos
- Open veenweidelandschap

TYPISCH SMILDE

Smilde is een dorp aan de Drentse Hoofdvaart met ongeveer 4.300 inwoners. Smilde is de grootste van de 'Smildes' in de gemeente Midden-Drenthe.

Typisch Smilde is de Drentse Hoofdvaart met de lintbebouwing langs beide zijden, de Koepelkerk die van veel kanten zichtbaar is en het Kyllotsbos. Daarnaast kent Smilde een aantal historische gebouwen en plekken die belangrijke dragers van de identiteit van Smilde zijn. Hiertoe behoren bijvoorbeeld Villa Maria, de Haegenaarskamp, het Hardersbos en de veenbrug. Dit zijn belangrijke kwaliteiten van Smilde die we graag willen koesteren.

Smilde ligt centraal tussen Assen, Meppel, Beilen en Drachten en is goed bereikbaar. Smilde behoort samen met Beilen en Westerbork tot de grotere dorpen in de gemeente Midden-Drenthe. Het heeft alles dichtbij: mooie natuur, een compact winkelcentrum, zorg en voorzieningen als de sportaccommodaties, basisschoolgebouwen en een evenemententerrein.

Inwoners waarderen de betrokkenheid en saamhorigheid in Smilde, het rijke verenigingsleven, de rust, de ruimte, het dorpse karakter en dat je oud kunt worden in je eigen dorp. Smildegers zijn eerlijk, 'gewoon' en doeners.

Smilde is een lintdorp met karakteristieke lintbebouwing aan weerszijden van de Drentse Hoofdvaart

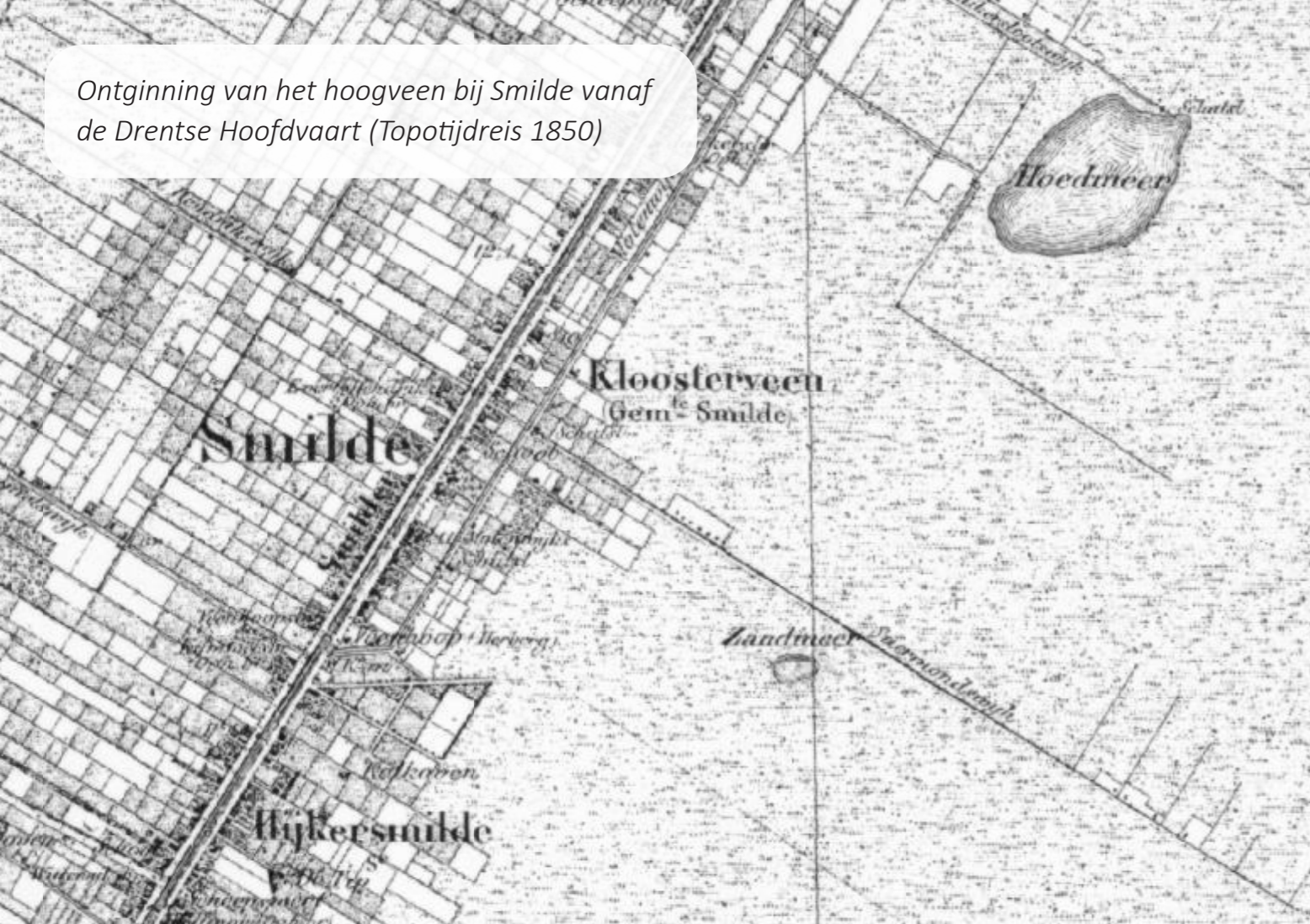

De Koepelkerk is karakteristiek voor Smilde, hier gezien vanaf het Parkje

Natuur dichtbij: Kyllotsbos

Ontginning van het hoogveen bij Smilde vanaf de Drentse Hoofdvaart (Topotijdreis 1850)

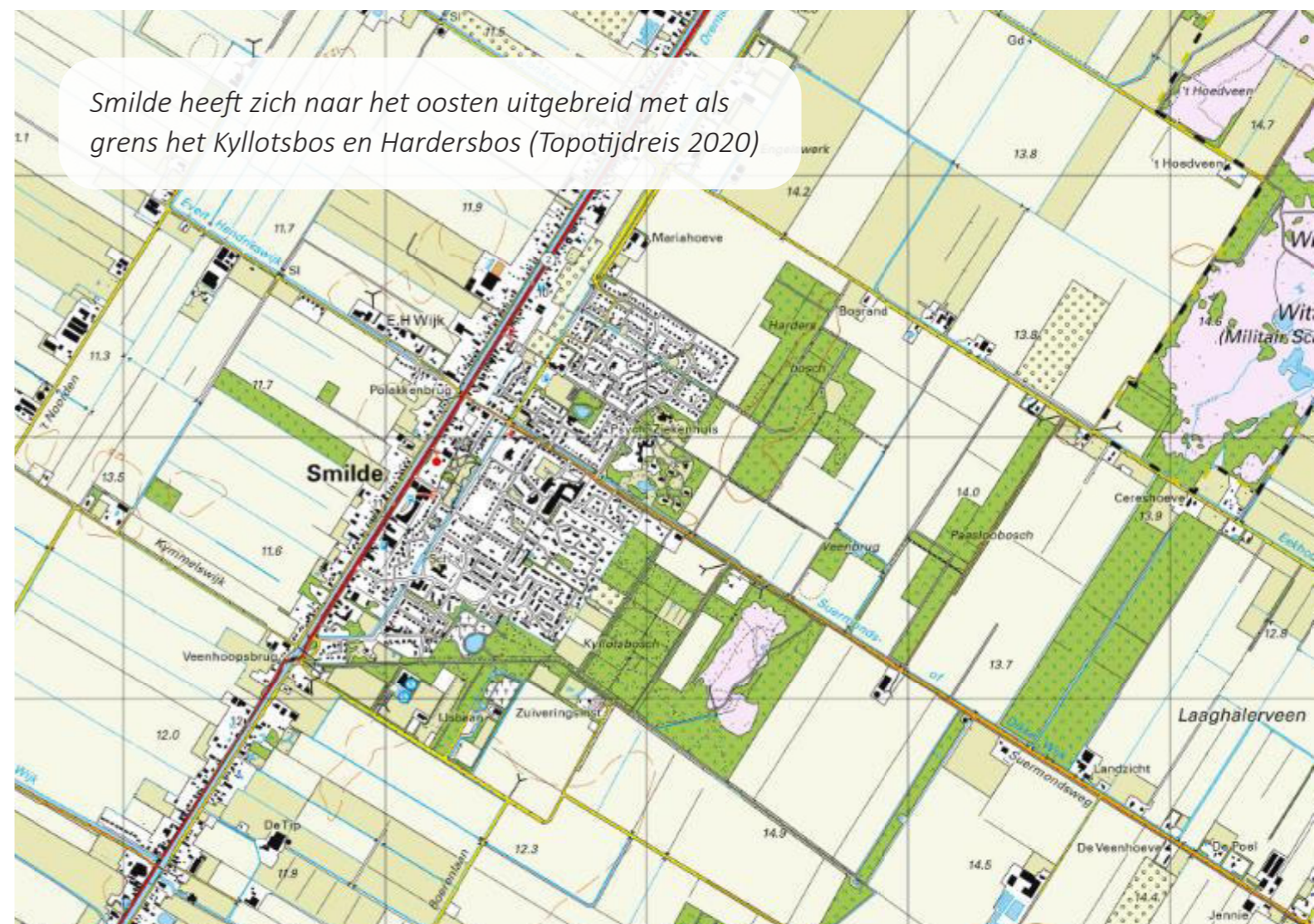
Het grote aantal wijken en zijwijken (watergangen) en de aanleg van bos bij Smilde begin 20e eeuw (Topotijdreis rond 1930)

De eerste uitbreidingen van Smilde ten oosten van de Molenwijk/ Koningin Wilhelminalaan (Topotijdreis 1970)

Smilde heeft zich naar het oosten uitgebreid met als grens het Kyllotsbos en Hardersbos (Topotijdreis 2020)

HISTORISCHE ONTWIKKELING

Smilde ligt in de Smildervenen, een oud veengebied op de rand van het Drents Plateau. Het uitgestrekte hoogveengebied was slechts bewoonbaar op de hoogste en/of droogste stukken in het veen. Die hoge delen waren bereikbaar door veenbruggen. De veenbrug die in het Hardersbos in Smilde is gereconstrueerd stamt uit die vroege tijd.

Vanaf de Middeleeuwen werd het hoogveen geleidelijk aan ontgonnen en vanaf de 17^e eeuw op grootschalige en systematische wijze. De Drentsche Hoofdvaart tussen Meppel en Assen vormde de ontginningsas van het gebied met haaks daarop hoofdwijken (watergangen) op gelijke afstand van elkaar die weer met elkaar verbonden werden door zijwijken (watergangen). Langs de Drentse Hoofdvaart ontwikkelden zich de lintdorpen Bovensmilde, Smilde, Hijkersmilde en Hoogersmilde. In de 19^e eeuw werden ten zuiden van Smilde het Oranjekanaal richting Emmen en de Beilervaart naar Beilen gegraven.

Historische foto van Villa Maria (bron: <https://www.geheugenvandrenthe.nl/page/6713/het-gemeentehuis-in-smilde>)

Wat na de turfwinning overbleef waren zandgronden met restanten (bos- en mos-)veen. Na de turfwinning, rond 1900, transformeerden de gronden aan weerszijden van de Drentse Hoofdvaart deels naar akkerbouw met een kenmerkende, blokvormige verkaveling, en deels werden de gronden bebost, waaronder een aantal kleine boscomplexen ten oosten van Smilde. Vanaf de jaren vijftig en zestig van de 20ste eeuw werden steeds meer wijken (watergangen) gedempt.

Smilde kende lang vooral bebouwing langs beide zijden van de Drentse Hoofdvaart. Kenmerkend voor het dorp is de Molenwijk die parallel ligt aan de Drentse Hoofdvaart, de afwijkende richting van de Kyllotslaan en de boscomplexen Kyllotsbos en Hardersbos. Dit zijn voorbeelden van oude landschapsstructuren die in Smilde nog steeds te herkennen zijn.

Oude Ansichtkaart de Veenhoop in smilde (<https://ansichtkaartenbeurs.nl/kaarten/smilde-de-veenhoop-d5177>)

Vanaf de jaren '50-'60 is Smilde in oostelijke richting uitgebreid, binnen de rechthoekige structuur van de wijken (watergangen). De zuid- en oostgrens van het dorp wordt gevormd door het Kyllotsbos en het Hardersbos. Ook de ruimte tussen de Drentse Hoofdvaart en Molenwijk is grotendeels ingevuld met bebouwing. De westkant van de Drentse Hoofdvaart bestaat nog steeds uit lintbebouwing met tussen de boerderijen en woningen zicht op het open, grootschalige veengebied.

Rond Smilde ligt een aantal grote en gevarieerde natuurgebieden met hoogveen, heidevelden, bos en een vogelreservaat: het Dwingelerveld, het Drents-Friese Wold, het Smilder Oosterveld, het Fochteloërveen en het gebied Hijkerveld, Diependal, Kortewegsbos. De bossen direct rond het dorp zijn belangrijke gebieden voor de inwoners van Smilde om te wandelen, te sporten en te recreëren.

Samenvattend:

- De Drentse Hoofdvaart en de Molenwijk zijn twee kenmerkende historische structuren met (historische) (lint)bebouwing in Smilde.
- De zuid- en oostgrens van Smilde wordt op een natuurlijke wijze door het Kyllotsbos en Hardersbos gevormd.
- De westzijde van Smilde kenmerkt zich door lintbebouwing met zicht op het open en grootschalige veengebied.

RUIMTELIJKE STRUCTUUR

LEGENDA

- Structuurdragers
- Wijken en zijwijken (watergangen)
- Brug over de Drentse Hoofdvaart
- Zichtlijnen tussen bebouwing naar open hoogveenlandschap
- Besloten bosrand aan oostzijde van Smilde

Molenwijk is één van structurerende wijken in Smilde

WEGENSTRUCTUUR

LEGENDA

- Gebiedsontsluitingsweg 50 - 80 km (N371)
- Erftoegangsweg A 50 - 80 (Suermondsweg)
- Hoofdwegen verblijfsgebied 30 km (stille kant, Drentse Hoofdvaart & Koningin Wilhelminalaan/Molenwijk)
- Fietspad
- Bushalte

Suermondsweg in oostelijke richting

RUIMTELIJKE OPBOUW

RUIMTELIJKE STRUCTUUR

De Drentse Hoofdvaart vormt de ruggengraat van het dorp en wordt gekenmerkt door de dichte lintbebouwing aan beide zijden. Langs de Drentse Hoofdvaart zijn verschillende monumenten te vinden, zoals de Koepelkerk en het oude gemeentehuis (Villa Maria) aan de oostzijde en oude boerderijen en de tramhalte en-remise aan de westzijde. Ook het winkelcentrum van Smilde ligt aan de Drentse Hoofdvaart.

De westzijde van de Drentse Hoofdvaart wordt de ‘stille kant’ genoemd. Kenmerkend voor dit deel van Smilde is de lintbebouwing met daartussen doorzichten naar het achterliggende open agrarische veenlandschap.

De andere belangrijke structuurdragers in het dorp zijn de Molenwijk met de schutsluis en de Suermondsweg. De Molenwijk (Koningin Wilhelminalaan) ligt evenwijdig aan de Drentse Hoofdvaart, de Suermondsweg staat daar dwars op.

De ruimte tussen de lintbebouwing langs de Drentse Hoofdvaart en de Molenwijk is voor het grootste deel opgevuld met bebouwing. Achter de Koepelkerk en ten noorden van het Eikenlaantje is er nog open ruimte, achter de Koepelkerk in de vorm van een park (‘het parkje’) en ten noorden van het Eikenlaantje als agrarische gronden. Hier is nog een duidelijk contrast tussen de lintbebouwing en de uitbreidingswijken.

Door middel van bomenlanen die diep in Smilde doorlopen, zijn er groene verbindingen tussen het dorp en de bossen rond Smilde. De verschillende sportvoorzieningen van Smilde zijn in de structuur van het Kyllotsbos en de bomenlanen opgenomen, met name aan de zuidkant van het dorp.

Al met al zien we in Smilde drie verschillende zones, namelijk de Drentse Hoofdvaart met de lintbebouwing, de woonwijken en de bossen. Iedere zone heeft z’n eigen kenmerken, maar onderling lijken deze zones weinig met elkaar samen te hangen.

GROENSTRUCTUUR

Naast de bossen aan de rand van het dorp kent Smilde ook in het dorp zelf een aantal bijzondere groene gebieden: de begraafplaats, het park achter de Koepelkerk en het evenemententerrein. Ook de eerder genoemde bomenlanen naar de bossen en de beeldbepalende bomenrijen langs de Molenwijk en langs de westzijde van de Drentse Hoofdvaart zijn kenmerkend voor Smilde. Langs de oostzijde van de Drentse Hoofdvaart en bij het winkelcentrum ontbreken groen en bomen. In de woonbuurten zijn er kleinere groene plekken. De berm van wegen, sloten, kanalen en watergangen zijn belangrijk voor de ecologische verbindingen in het gebied.

WEGENSTRUCTUUR

Langs de oostzijde van de Drentse Hoofdvaart ligt de provinciale weg direct langs het kanaal. De provinciale weg (N371) verbindt Assen en Meppel met elkaar en steekt ten zuiden van Smilde bij de Veenhoopsbrug de Drentse Hoofdvaart over waardoor de weg aan de oostkant van de vaart komt te liggen. Ter hoogte van het centrum van Smilde wijzigt de inrichting van de weg en krijgt het asfalt een andere kleur. Aan de dorpszijde ligt een vrijliggend tweerichtingen fietspad. Ter hoogte van Smilde zijn er twee bushaltes langs de Drentse Hoofdvaart voor de busverbindingen naar Assen, Steenwijk, Diever, Heerenveen en Leeuwarden (veelal 1 of 2x per uur).

Aan de ‘stille kant’ van de Drentse Hoofdvaart vormen de Tramweg en Vaartweg de belangrijke noord-zuidverbindingen die via de Polakkenbrug (aansluitend op de Suermondsweg) en de Veenhoopsbrug zijn te bereiken. Ter hoogte van het winkelcentrum vormt de Koop Bakkersdraai een oversteekmogelijkheid voor langzaam verkeer over de Drentse Hoofdvaart.

De Suermondsweg verbindt Smilde met Hooghalen. De Suermondsweg vormt, door de belangrijke en dominante verkeersfunctie, een gevoelsmatige grens tussen het noorden en zuiden van Smilde. De kruising van de Suermondsweg met de Drentse Hoofdvaart is een belangrijk knooppunt. Opvallend is dat het vrijliggende fietspad niet langs de hele route aanwezig is. De Molenwijk is een belangrijke fietsverbinding richting Assen, onder meer voor scholieren.

Samenvattend:

- Smilde is grofweg op te delen in drie verschillende zones met ieder eigen kenmerken, maar met weinig onderlinge samenhang. Het gaat om de Drentse Hoofdvaart met de lintbebouwing, de woonwijken en de bossen.
- Naast de bossen zijn de begraafplaats, het parkje achter de Koepelkerk, het evenemententerrein en verschillende bomenlanen bijzondere groene kwaliteiten.
- De wegenstructuur van Smilde wordt grotendeels gevormd door de N371, Suermondsweg, de ‘stille kant’ en de Molenwijk (Koningin Wilhelminalaan).

Woningen aan de stille kant, veelal in historische panden

Na sloop van woningen aan de Pr. Irenestraat, ligt dit terrein al lange tijd braak

Woonstraat met rijwoningen in één van de buurten in Smilde

Bestaand complex, waar al een stap is gemaakt in de energietransitie

WONEN

‘Ruimte’, ‘rust’, ‘groen’, ‘betaalbaar’, ‘gezelligheid’, ‘voorzieningen dichtbij’, maar ook ‘niet bijzonder’, ‘saai’ en ‘troosteloos’. Het zijn allemaal reacties op de vraag wat het wonen in Smilde kenmerkt. Een heel divers beeld dus! Het algemene gevoel is wel dat het fijn wonen is in Smilde.

Op 1 januari 2021 telde Smilde ongeveer 4.300 inwoners. In 1998 was dat nog iets meer dan 4.400 inwoners. Smilde heeft te maken met vergrijzing en ontgroening. Bijna een derde van de inwoners van Smilde is ouder dan 60 jaar. Het aantal inwoners tussen de 0 en 30 jaar is ongeveer net zo groot. Dat geldt ook voor de leeftijdsgroep 30-59 jaar. Hoewel het aantal inwoners in Smilde afneemt, neemt het aantal huishoudens naar verwachting nog licht toe. Het Woonplan 2017- 2021 gaat voor Smilde uit van een beperkte groei van 25 huishoudens voor de periode 2015-2025. Voor Smilde, Bovensmilde en Hoogersmilde gaat het gezamenlijk om 80 huishoudens. De toename van het aantal huishoudens komt naar verwachting grotendeels voort uit de toename van het aantal één- en tweepersoons huishoudens. Opvallend is dat de gemeente bij de realisatie van

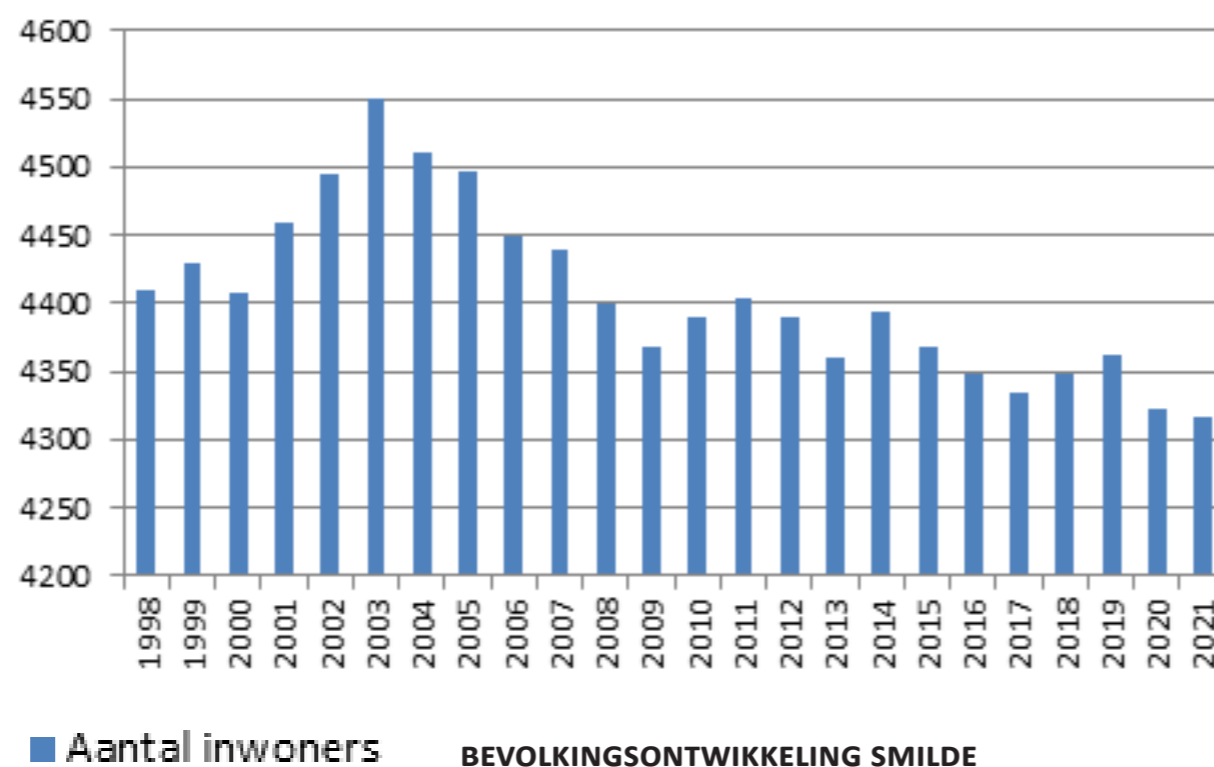
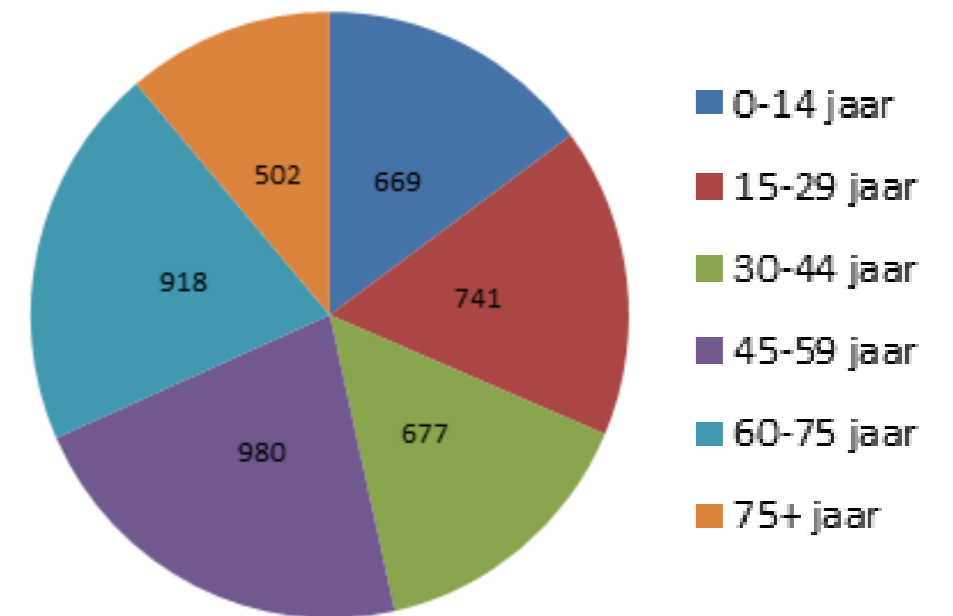
nieuwbouwwoningen te maken heeft met een klein vestigingsoverschot (meer mensen komen naar Midden-Drenthe dan dat er vertrekken). Bij woningbouwproductie weet de gemeente dus mensen van buitenaf aan te trekken. De huidige woningvoorraad in Smilde bestaat uit:

- vrijstaande woningen (35%)
- twee-onder-één-kapwoningen (30%)
- rij-/hoekwoningen (21%)
- appartementen (14%)

Ongeveer tweederde daarvan zijn koopwoningen. De huurwoningen in Smilde zijn eigendom van woningcorporatie Actium.

De laatste uitbreiding dateert van begin 2000 en ligt aan de noordzijde van het dorp. Hoewel er al in 2009 mogelijke woningbouwlocaties zijn aangewezen, zijn deze in de afgelopen 10 jaar nooit tot ontwikkeling gekomen.

LEEFTIJDOPBOUW SMILDE 2021

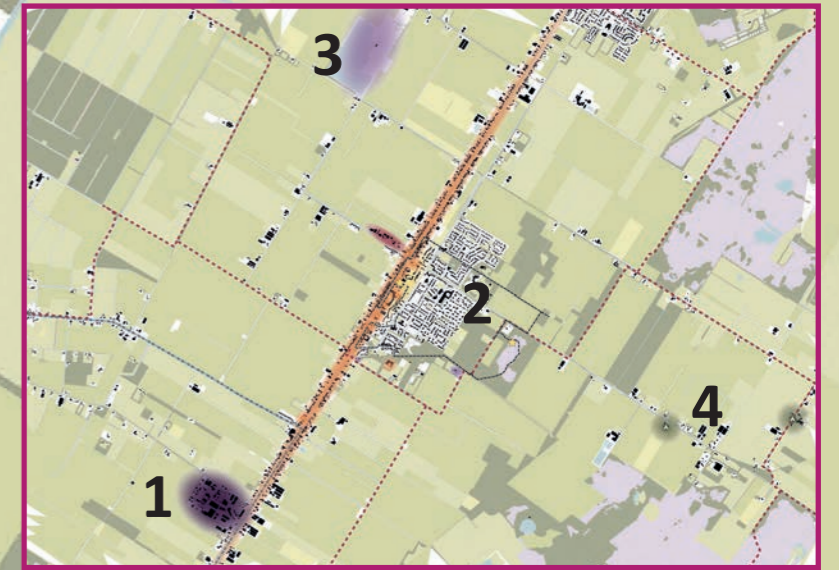
Samenvattend:

- Het is fijn wonen in Smilde.
- In Smilde is sprake van vergrijzing en ontgroening.
- Ondanks een afname van het aantal inwoners neemt het aantal huishoudens nog licht toe.
- De laatste jaren zijn er geen nieuwe woningen in Smilde gerealiseerd.

WERKEN, ONDERNEMEN EN RECREËREN

LEGENDA

- Lint met menging van bedrijvigheid en wonen
- Bedrijventerrein Leemdijk
- Bedrijven W.A. Scholtenweg
- Bedrijf buiten de bebouwde kom
- Solitaire bedrijven
- Agrarische bedrijven
- Horeca
- Bezienswaardigheid
- Overnachtingsmogelijkheid (camping)
- Fietsroute
- Wandelroute
- Turfroute

Bedrijventerrein de Leemdijk (1) ligt ten zuidwesten van de kern Smilde (2). Ten noordwesten van de kern ligt een zandwinningsbedrijf (3). In de buurt van Smilde liggen enkele campings (4).

WERKEN, ONDERNEMEN EN RECREËREN

De bedrijvigheid in Smilde vervult een lokale functie. De bedrijvigheid is geconcentreerd op het bedrijventerrein Leemdijk. Ook aan de Evert Hendriksweg ligt een concentratie van een aantal kleine bedrijven. Verder is in het lint langs de Drentse Hoofdvaart een mengeling van wonen en kleine bedrijvigheid terug te vinden. Het buitengebied van Smilde is voornamelijk agrarisch met akkerbouw en grasland. Hier ligt ook een zandwinningsbedrijf en, aan de rand van Smilde, een waterzuivering. De inwoners van Smilde geven aan dat er weinig werkgelegenheid is in Smilde, maar wel voldoende in de omgeving, met name in Assen en in de agrarische sector.

Wat betreft horeca ligt er langs de Drentse Hoofdvaart een eetgelegenheden met een terras. Daarnaast is er een Chinees

restaurant, een wokrestaurant, een pizzeria en een aantal snackbars. Bij de sportvoorzieningen aan de zuidkant van Smilde is er sportcafé Radix. Het café aan de Suermondsweg is enige jaren geleden gesloten. Er is geen overnachtingsmogelijkheid in Smilde. Wel zijn er campings in de omgeving, waaronder de TT camping. Een restaurant of café met een terras en een uitgaansmogelijkheid voor jongeren in het dorp worden door inwoners van Smilde momenteel gemist.

Smilde is geen toeristische trekpleister. Wel zijn het landschap en de natuurgebieden rond Smilde aantrekkelijk voor recreanten. Er zijn dan ook veel fietsroutes in de omgeving van Smilde. De aangegeven routes gaan echter om het dorp heen, niet er doorheen. Wat betreft vaarroutes is een soortgelijk beeld

te schetsen. De Drentse Hoofdvaart is namelijk een belangrijke recreatieve vaarroute, die Meppel en Assen met elkaar verbindt. Ter hoogte van Smilde liggen er aanlegplekken in de vaart. De Turfroute is een bekende vaarroute die gedeeltelijk de Drentse Hoofdvaart volgt, maar ten zuiden van Smilde afbuigt in westelijke richting naar Appelscha.

In Smilde zelf is een wandeling uitgezet door de cultuurhistorische vereniging CRAS. Deze route gaat onder andere langs de veenbrug die recent gereconstrueerd is.

Voor de inwoners is het gemakkelijk om even een ommetje te maken. Vanuit het dorp ben je zo in het bos. Ook ben je vanuit Smilde snel op de fiets bij één van de natuurgebieden in de omgeving.

Gemengd gebied langs de Drentse Hoofdvaart

Het winkelcentrum ligt centraal in smilde en biedt goede parkeervoorzieningen

Samenvattend:

- Langs de Evert Hendriksweg en de Drentse Hoofdvaart zijn vormen van kleinschalige bedrijvigheid te vinden. Bedrijventerrein Leemdijk (buiten de kern van Smilde) huisvest de meeste bedrijven.
- Fiets- en vaarroutes gaan momenteel om Smilde heen.
- Het horeca-aanbod in Smilde is beperkt. Een restaurant of café met terras wordt in Smilde gemist.

NAOBERSCHAP, WELZIEN EN ZORG

LEGENDA

- Ontmoetingsplek
- Cultuur
- Speelplekken en beweegtuin
- Kerk
- Zorg - verblijfsinstelling
- Zorg - gezondheidscentrum

Gezinshuis De Veen Hoop

Huisarts / apotheek

de Bolster (buiten)

de Bolster (binnen)

Driemaster

't Beurtschip

Joyce huis

Accare jeugdzorg

Tijdelijk dorps huis Smilde aan de Beukenlaan

NAOBERSCHAP, WELZIEN EN ZORG

Naoberschap in Smilde betekent elkaar kennen en elkaar helpen. Smilde heeft een rijk verenigingsleven met ruim 40 verenigingen in het dorp. Er zijn ook verschillende ontmoetingsplekken in het dorp: het evenemententerrein, de kerken, het zalencentrum bij de Koepelkerk, de bibliotheek, het dorps huis in de Aventurijn en de speel- en beweegplekken in de woonbuurten, waarvan één speciaal is aangepast aan kinderen met een handicap. Voor ouderen is er bij 't Beurtschip een beweegtuin.

Activiteiten en evenementen in Smilde vinden plaats op het evenemententerrein en in het parkje achter de Koepelkerk. Deze activiteiten versterken het naoberschap in het dorp. Met het (tijdelijke) dorps huis in de Aventurijn aan de Elzenlaan is, ondanks de vertraging door de coronamaatregelen, al een start gemaakt met een plek waar jong en oud elkaar kunnen ontmoeten, waar iedereen binnen kan lopen voor een kopje

koffie en waar activiteiten worden georganiseerd. Zo'n dorps huis kan verschillende mensen, verenigingen en voorzieningen samen brengen.

In Smilde zijn veel grote zorginstellingen, voor jong en oud. De capaciteit is deels bedoeld voor de opvang uit de kernen Bovensmilde en Hoogersmilde. De zorg is één van de grote werkgevers in Smilde. Het gaat om de volgende verblijfsinstellingen:

- 't Beurtschip
- Driemaster
- de Bolster (binnen en buiten)
- Accare jeugdzorg
- het Joyce-huis
- Gezinshuis De Veen Hoop

De Driemaster en 't Beurtschap liggen bij elkaar in het hart van het dorp, met eigen voorzieningen en redelijk dicht bij het winkelcentrum en het groen. Accare jeugdzorg ligt met verspreid staande gebouwen in het bos, terwijl De Bolster in de woonwijk is te vinden, dichtbij het evenemententerrein.

Aan de Sluiskampen is een vrij nieuw complex aanwezig waarin huisarts, apotheek en tandartspraktijk gehuisvest zijn. In dit gebouw bevinden zich ook seniorenappartementen.

Smilde heeft een Protestantse gemeente die kerkdiensten heeft in de Koepelkerk en een Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt met kerkgebouw de Rank. Naast de kerk ligt Het Kompas, een multifunctioneel zalencentrum. Hier vinden veel kerkelijke activiteiten plaats. De zalen worden ook gebruikt voor vergaderingen, trainingen en feesten.

Woonzorgzone rond 't Beurtschip

Eerstelijns zorgvoorzieningen langs de Sluiskampen

Samenvattend:

- Smilde kent een rijk verenigingsleven met verschillende ontmoetingsplekken.
- Naoberschap is een bekend en belangrijk begrip in Smilde.
- Er is een tijdelijk dorps huis in Smilde met mogelijkheden voor ontmoeting en activiteiten.
- Het evenemententerrein en het parkje achter de Koepelkerk zijn locaties voor evenementen en activiteiten in de buitenlucht.
- In Smilde zijn veel verschillende(grote) zorginstellingen aanwezig.

2 Agenda voor de Toekomst

Welke opgaves zien we voor Smilde?

Zoals in het voorgaande hoofdstuk goed is terug te lezen, heeft het Smilde in 2021 veel mooie kwaliteiten en kenmerken die we graag met elkaar willen behouden. Daartegenover staat dat Smilde ook te maken heeft met diverse opgaves en uitdagingen. Dit hoofdstuk gaat hier verder op in. Vanuit een viertal thema's beschrijven we de opgaves die Smilde richting de toekomst heeft en schrijven we aan de Agenda voor de Toekomst! Deze agenda hebben we op basis van de resultaten van de inwonersenquête, de gemeentelijke ambities en de gesprekken met stakeholders en het bewonersplatform samengesteld.

2 – AGENDA VOOR DE TOEKOMST

Naast de Visie op Smilde werken we ook aan een Omgevingsvisie voor de hele gemeente Midden-Drenthe. In de Omgevingsvisie kijken we naar de toekomst van de fysieke leefomgeving. We zetten daarbij in op een groen, gezond, leefbaar en duurzaam Midden-Drenthe. Deze koers nemen we mee in de Visie op Smilde!

Smilde is binnen de gemeente Midden-Drenthe één van de vier grotere dorpen met meer dan 3.000 inwoners. De grotere dorpen, waartoe ook Beilen, Westerbork en Bovensmilde, hebben een uitgebreider voorzieningenniveau (supermarkt, school, apotheek, zorgvoorzieningen) dan de ruim 30 kleinere dorpen die de gemeente rijk is.

Elk dorp heeft zijn eigen kwaliteiten en karakteristieken. Voor Smilde zijn dit de nadruk op wonen, de natuur dichtbij en de ligging vlakbij Assen. Daarbij is het goed bereikbare en toegankelijke winkelcentrum van Smilde een belangrijke kwaliteit. Smilde is dan ook niet alleen van belang voor de eigen inwoners, maar ook voor de inwoners van omliggende kleinere dorpen.

Ook het Dorpenbeleid, dat in 2020 is vastgesteld, is een belangrijk gemeentelijk kader voor de Visie op Smilde. In het Dorpenbeleid erkennen we het belang van de verschillende dorpen en wijken voor de gemeenschap. We voelen ons als gemeente daar mede verantwoordelijk voor. Daarom krijgen initiatieven vanuit inwoners en verenigingen ruimte en vertrouwen. Het verenigingsleven in de dorpen en wijken stimuleren en ondersteunen we. In het Dorpenbeleid krijgen de voorzieningen die cruciaal zijn voor de leefbaarheid bijzondere aandacht.

Voor de grotere dorpen, zoals Smilde, willen we graag de betrokkenheid en participatie van inwoners bij de leefbaarheid vergroten. De voorliggende Visie op Smilde is hierin van groot belang. Niet alleen zijn de inwoners op verschillende manieren

betrokken bij de totstand koming van de visie, ook hebben de inwoners heel duidelijk aangegeven welke aspecten van belang zijn om de leefbaarheid in Smilde op peil te houden. Het behouden en bundelen van voorzieningen is daarbij een belangrijke uitdaging voor de komende jaren.

WONEN

LEGENDA

- *Locaties inbreiding reeds in beeld*
- *Locatie uitbreiding (reeds bekend)*
- *Woonlocaties in ontwikkeling*
- *Mogelijke inbreidingslocatie op termijn (bij uitplaatsen voorzieningen)*

Samenvattend:

- We voeren een nieuw woningbehoefte onderzoek uit om meer zicht te krijgen op de toekomstige woningvraag.
- De Smildegers vinden wonen het belangrijkste thema voor de Visie op Smilde.
- Er lijkt met name een (grote) behoefte aan (betaalbare) starterswoningen en vrije kavels.
- Flexibel bouwen is een goed uitgangspunt om een toekomstbestedige woningvoorraad te realiseren.
- Er zijn reeds verschillende inbreidings- en uitbreidingslocaties in beeld.
- Voor de bestaande woningvoorraad geldt dat duurzaamheid en levensloopbestendigheid belangrijke opgaven zijn.

2 – AGENDA VOOR DE TOEKOMST

WONEN

In het gemeentelijk Woonplan verwachten we voor het kerncluster Smilde (Smilde, Bovensmilde en Hoogersmilde) een groei van 80 huishoudens voor de periode tot 2025. Deze groei kunnen we vertalen in de nieuwbouwopgave. Daarbij denken we eerst aan inbreiding en herstructurering bij nieuwbouw. Nieuwe woningen op gronden buiten de bebouwde kom hebben niet de voorkeur. Hoewel er al in 2009 mogelijke woningbouwlocaties zijn aangewezen, zijn deze in de afgelopen 10 jaar nooit tot ontwikkeling gekomen. De laatste uitbreiding dateert van begin 2000 en ligt aan de noordzijde van het dorp.

Ondertussen is de woningmarkt veranderd. Er is sprake van toenemende krapte en gestegen prijzen. Dit zien we ook terugkomen in de resultaten uit de inwonersenquête. Er is behoefte aan nieuwe woningen in Smilde. Wonen is voor de inwoners het belangrijkste thema voor de Visie op Smilde. Een ruime meerderheid van de inwoners wil meer woningen voor starters. Ook is een meerderheid voor meer betaalbare woningen, meer woningen voor gezinnen en is er vraag naar vrije kavels om een eigen woning te kunnen bouwen. De vraag

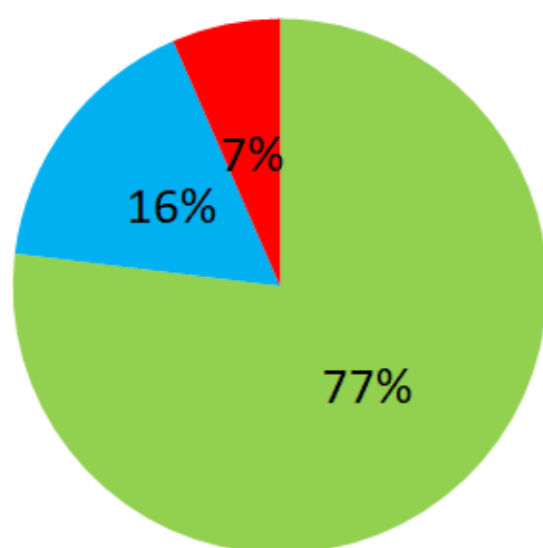
naar appartementen in Smilde lijkt beperkt te zijn. De locaties waar woningbouw gerealiseerd zou kunnen worden, hebben we vertaald in een kansenkaart, waarvan diverse locaties momenteel al beschikken over een wijzigingsbevoegdheid voor woningbouw. Hierop zijn met name inbreidingslocaties (vrijkomende locaties binnen de bebouwde kom) te zien. Daarnaast is de noordelijke uitbreidingslocatie nog steeds in beeld voor een eventuele uitbreiding. Met een nieuw woningbehoefteonderzoek willen we meer inzicht krijgen in de toekomstige woonvraag.

Tegelijkertijd moet Smilde zich ook klaar gaan maken voor de toekomst. Een toekomst met minder inwoners en relatief gezien meer ouderen. Bij het realiseren van nieuwe woningen zullen we met deze omstandigheden rekening moeten houden. Flexibel bouwen is dan ook een belangrijke opgave. Nieuwe woningen moeten geschikt zijn voor meerdere doelgroepen, zodat de woningen ook op langere termijn toekomstbestendig en aantrekkelijk te noemen zijn. Het combineren van nieuwe (levensloopbestendige) woningen voor jongeren én ouderen

is dan goed mogelijk en interessant voor Smilde. Om Smilde ook voor jongeren aantrekkelijk te houden zal het aspect betaalbaarheid zeer belangrijk zijn. Daarom moeten we bij iedere potentiële woningbouwlocatie kijken welke wensen en budgetten starters hebben, zodat de kansrijkheid voor huisvesting van deze jongeren ook zo groot mogelijk is.

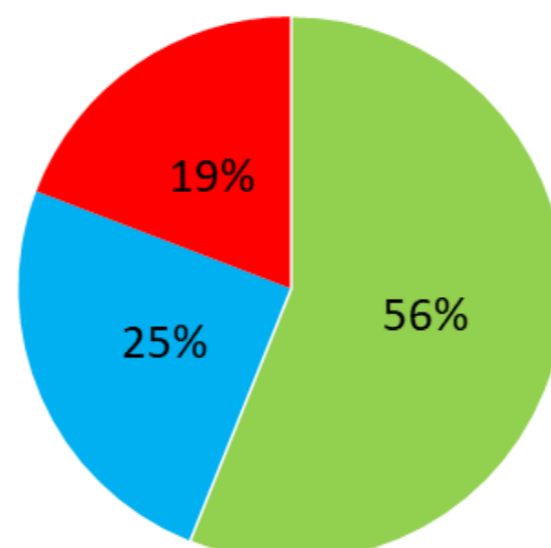
Naast nieuwbouw hebben we ook aandacht voor de bestaande woningvoorraad. De vergrijzende bevolking vraagt dat de woningen met omliggende openbare ruimte geschikt gemaakt moeten worden voor de ouderendoelgroep. Daarbij mogen we niet vergeten dat er ook een duurzaamheidsopgave ligt binnen de bestaande woningvoorraad. Voorlopig zetten we in op het stimuleren van het beter isoleren van woningen. Ook voor woningcorporatie Actium ligt hier de komende jaren als eigenaar van een groot deel van de woningvoorraad een opgave waarin de afgelopen jaren al eerste stappen zijn gezet.

**IN SMILDE ZIJN MEER WONINGEN
VOOR STARTERS NODIG**

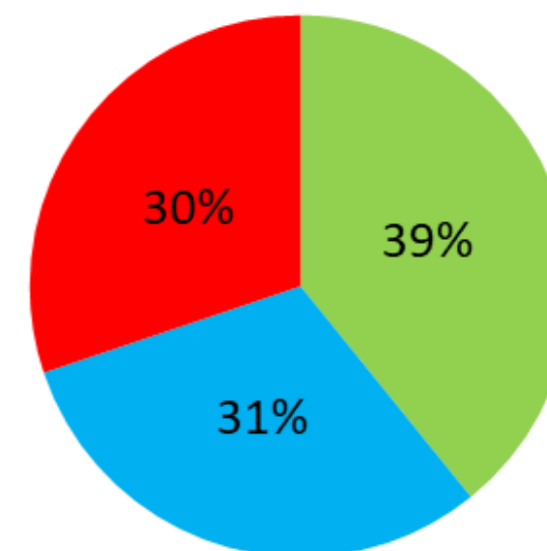
● EENS
● GEEN MENING
● ONEENS

**IN SMILDE ZIJN MEER VRIJE KAVELS
NODIG OM EEN EIGEN WONING
TE KUNNEN BOUWEN**

● EENS
● GEEN MENING
● ONEENS

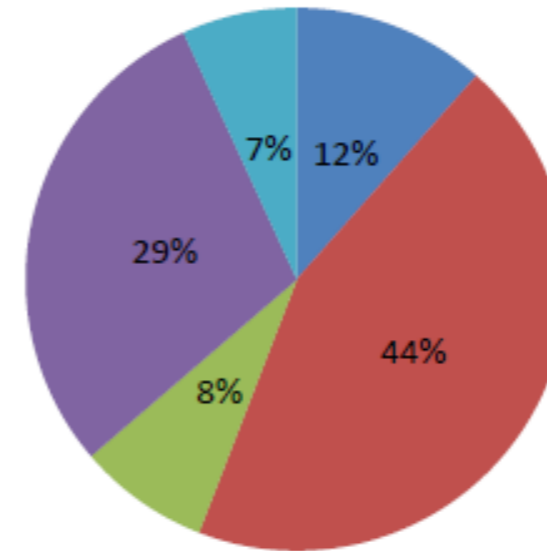
**IN SMILDE ZIJN MEER WONINGEN
VOOR OUDEREN NODIG**

Bij het winkelcentrum zouden wel meer winkels (en fastfoodketens) mogen komen. Ook zou een klein speeltuintje 'voor als je ouders boodschappen doen' een goed idee zijn. Tekening gemaakt door kinderen van de Schutkampen.

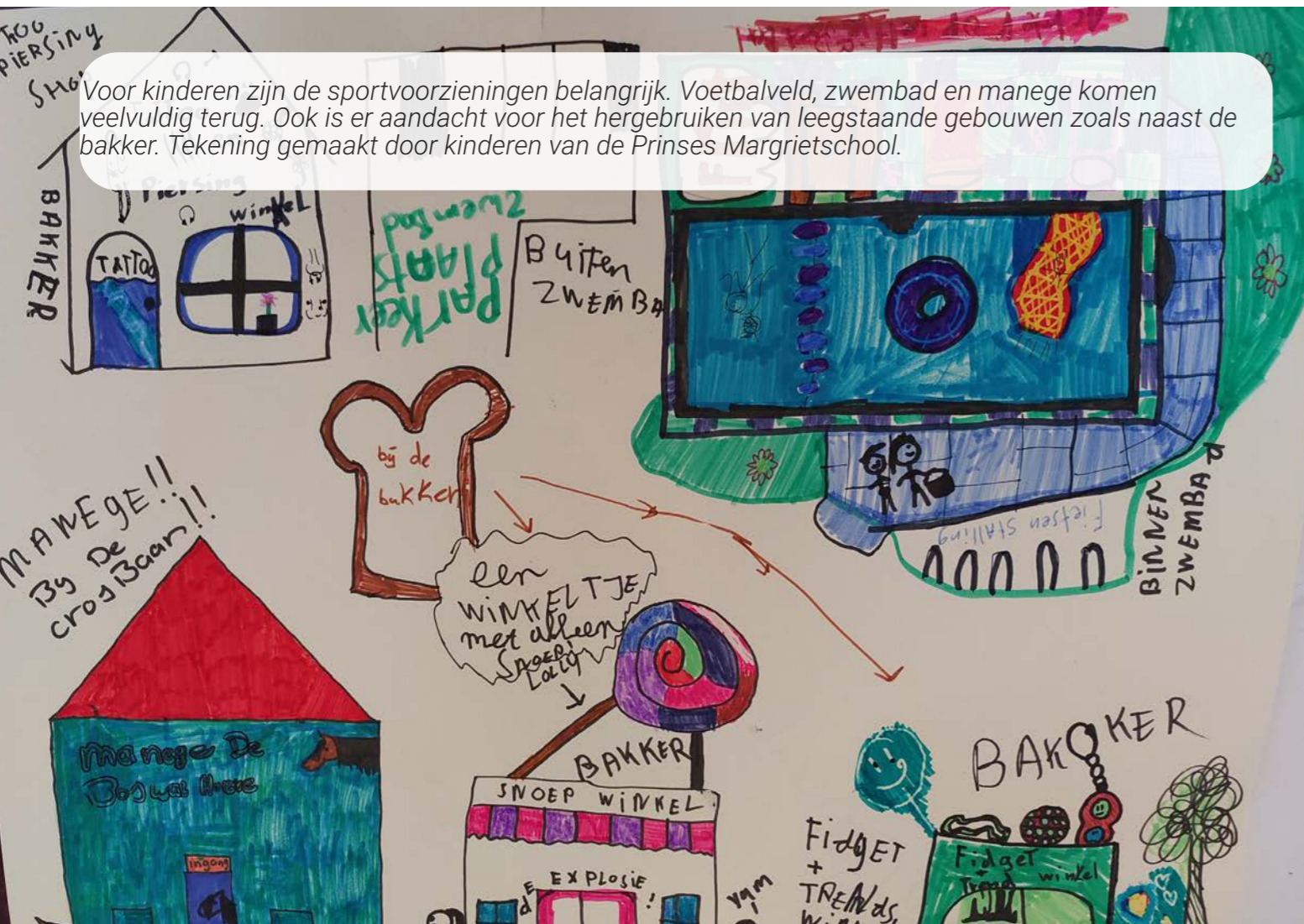

WAT VINDT U VAN DE VOORZIENINGEN OP HET GEBIED VAN SPORT, ZORG, WELZIJN EN ONDERWIJS IN SMILDE?

- Er is voldoende aanbod, niks aan doen
- Er zijn voldoende voorzieningen, maar veel gebouwen zijn erg verouderd. Een opknapbeurt is nodig
- Geen mening
- Om voldoende voorzieningen in stand te houden moeten we de voorzieningen bundelen, bijvoorbeeld in een dorps huis
- Onvoldoende aanbod

Voor kinderen zijn de sportvoorzieningen belangrijk. Voetbalveld, zwembad en manege komen veelvuldig terug. Ook is er aandacht voor het hergebruiken van leegstaande gebouwen zoals naast de bakker. Tekening gemaakt door kinderen van de Prinses Margrietschool.

Samenvattend:

- Vernieuwing van bestaande sportvoorzieningen is wenselijk. Het te ontwikkelen Integraal Accommodatiebeleid biedt hiervoor een afwegingskader.
- Ook voor de kindcentra geldt dat vernieuwing noodzakelijk is. Hiervoor is een huisvestingsplan opgesteld.
- Een dorps huis is een verrijking voor Smilde, waarbij er kansen zijn om combinaties te maken met andere voorzieningen uit het dorp.
- Nieuwe horeca- en recreatiemogelijkheden in Smilde zijn wenselijk.
- Het behouden en verfraaien van het winkelcentrum is belangrijk voor Smilde.

2 – AGENDA VOOR DE TOEKOMST

VOORZIENINGEN EN WERKEN

Het thema voorzieningen en werken heeft een breed karakter, waarbij geldt dat de opgaves voor Smilde voornamelijk binnen het aspect voorzieningen liggen. Het voorzieningenaanbod in Smilde wordt als goed ervaren, mede door het rijke verenigingsleven. Het voorzieningenniveau is belangrijk voor de leefbaarheid in Smilde, maar staat wel onder druk door vergrijzing en het wegtrekken van jongeren.

Wat betreft werkgelegenheid in Smilde is er naar aanleiding van de inwonersenquête en de gesprekken die gevoerd zijn geen concrete aanleiding om bepaalde ruimtelijke opgaves te definiëren. In de omgeving van Smilde is namelijk voldoende werkgelegenheid aanwezig, zo vindt een meerderheid van de Smildeggers. Wel ziet een deel van de Smildeggers graag meer ruimte voor kleinschalig (lokaal) ondernemerschap.

Eén van de opgaves waar Smilde de komende jaren wel mee te maken krijgt, is het toekomstbestendig maken van de onderwijsvoorzieningen. Zowel De Schutkampen als de Prinses Margrietschool zijn inmiddels 40 jaar oud. In de inwonersenquête is naar voren gekomen dat inwoners vinden dat de scholen een opknapbeurt verdienen. In het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2021-2040 hebben we voor de komende twintig jaar de toekomstplannen voor de huisvesting van het onderwijs in Midden-Drenthe beschreven. De ambitie is om de onderwijsgebouwen te zien als Integrale Kindcentra waar kwalitatief goed onderwijs en opvang wordt gegeven voor kinderen van 0 tot 12/13 jaar. Verder vinden we het belangrijk om bij het realiseren/vernieuwen van huisvesting te kijken naar de mogelijkheden om het vastgoed zo optimaal mogelijk in te zetten en te kijken naar mogelijkheden om koppelingen te maken met andere maatschappelijke functies. In het huisvestingsplan hebben we afgesproken dat de twee scholen in Smilde binnen tien jaar opgeknapt gaan worden. Voor de Prinses Margrietschool gaan we voorsnog uit van vernieuw-/ nieuwbouw van de huidige locatie in 2030. De Schutkampen wil graag in het kader van de Visie op Smilde onderzoeken of er

mogelijkheden zijn voor nieuwbouw in combinatie met andere maatschappelijke voorzieningen en streeft naar uitvoering in 2026.

Ook over de sportvoorzieningen heeft een meerderheid van de inwoners van Smilde laten weten dat een opknapbeurt wenselijk is. De sportverenigingen beamen dit en hebben aangegeven dat zowel de gebouwen als de velden toe zijn aan vernieuwing. Voor de sportverenigingen is het behoud van de ledenaantallen en vrijwilligers uiteraard van belang voor het voortbestaan. Ook de nu aanwezige horecavoorziening is essentieel voor de toekomstbestendigheid van de sportvoorzieningen. Het in ontwikkeling zijnde Integraal Accommodatiebeleid zal het afwegingskader worden over het toekomstperspectief van het gebouw (de 'stenen'), waarbij niet alleen het gebouw maar ook verduurzaming van functies wordt betrokken.

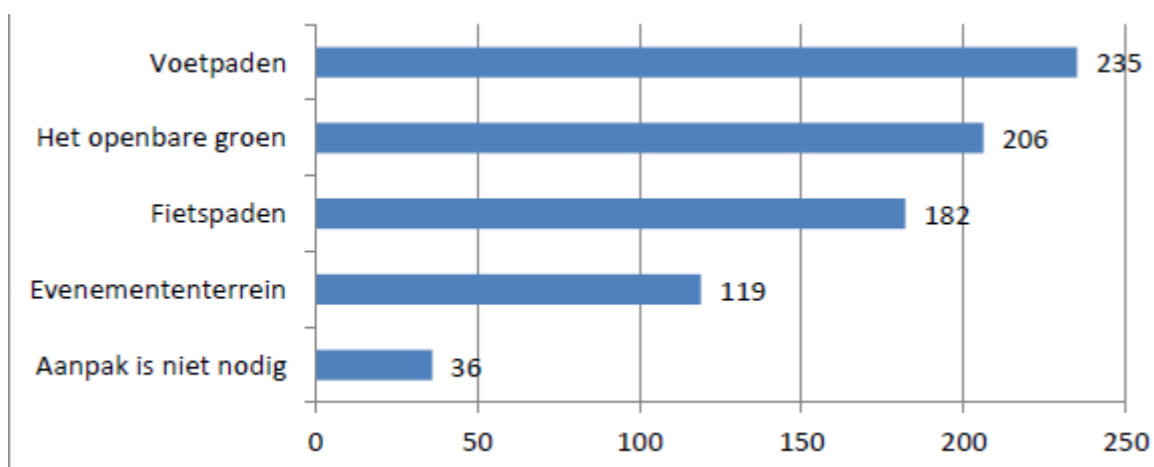
In Smilde lijkt vrijwel iedereen een dorps huis een verrijking voor het dorp te vinden. Zowel voor jongeren als ouderen kan het dorps huis een belangrijke spil vormen om elkaar te ontmoeten. Met name door jongeren wordt nu een goede ontmoetingsplek gemist. Na de sluiting van de dorps kroeg is een goede plek om bij elkaar te komen niet aanwezig. Door stakeholders worden verschillende combinaties van een dorps huis voorstelbaar geacht, zoals met sport, onderwijs en/of zorg. Sowieso zien we de combinatie van sport en onderwijs als kans om goed bewegen bij jongeren te stimuleren. Het dorps huis moet in ieder geval een plek zijn waar huidige en nieuwe inwoners, jong én oud, elkaar kunnen vinden, ontmoeten en hun vragen kwijt kunnen. Een plek waar naoberschap echt tot uiting komt!

Naast een dorps huis kunnen ook vormen van horeca een bijdrage leveren aan het gemis van ontmoetingsplekken. Ook (jong)volwassenen vinden een terras een welkome aanvulling in het voorzieningenaanbod van Smilde. Hoewel Smilde geen toeristische trekpleister is, ligt het dorp wel heel gunstig ten opzichte van de natuurgebieden in de omgeving. Door een

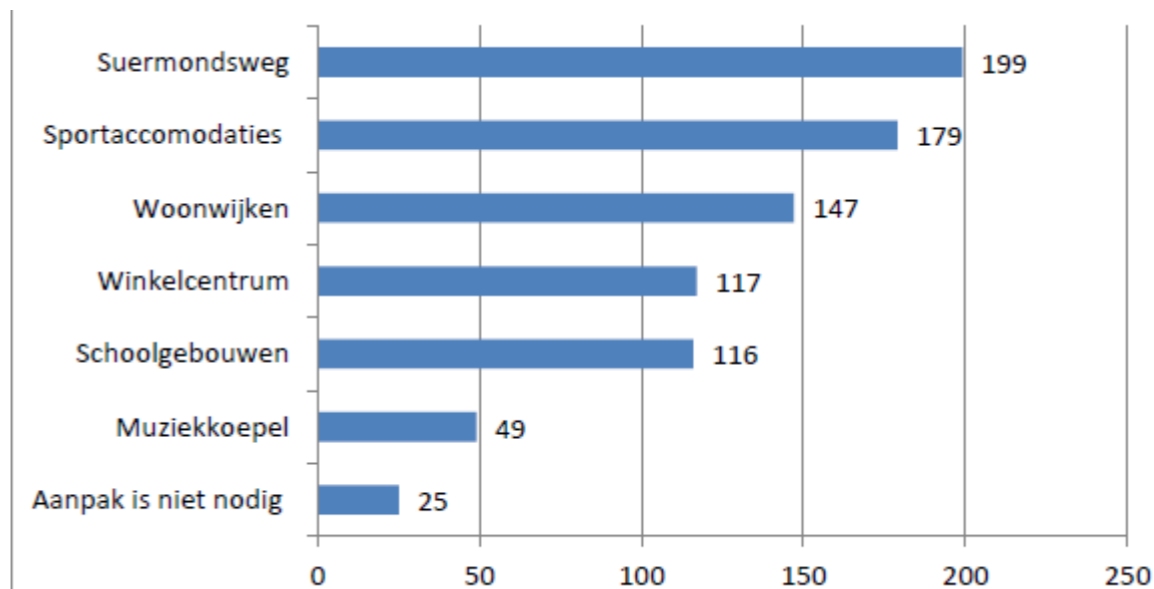
terras te realiseren langs de Drentse Hoofdvaart, te kijken naar mogelijkheden voor ligplaatsen voor de pleziervaart, een camperplaats en de opname van Smilde in de recreatieve knooppuntnetwerken kunnen we ook de recreatieve kracht van Smilde versterken. Deze recreatieve kracht kan ook een bijdrage leveren aan de levensvatbaarheid van een horecavoorziening en de andere (winkel)voorzieningen in Smilde, zoals het huidige winkelcentrum. Dit winkelcentrum is functioneel van aard. Veel inwoners waarderen het winkelcentrum hoog, ondanks dat het winkelcentrum nauwelijks groen en ontmoetingsgelegenheden heeft. Het is van groot belang om leegstand in het winkelcentrum te voorkomen en het huidige aanbod in stand te houden.

Voor ondernemers is er geen tot weinig kleinschalige bedrijfsruimte beschikbaar. We gaan onderzoek doen naar de behoefte. Indien hieruit een nijpend tekort aan kleinschalige bedrijfsruimte ten behoeve van de lokale bedrijvigheid naar voren komt, gaan we een passende oplossing zoeken. Daarbij leent Smilde zich met name voor lokale bedrijvigheid. Regionale bedrijvigheid is passender in Beilen rond de A28, vanwege de goede ontsluiting. Van origine heeft de Veenhoopsweg een sterk gemengd karakter waarbinnen plaats is voor kleinschalig ondernemerschap, mits dit qua aard en omvang passend is in gemengd gebied.

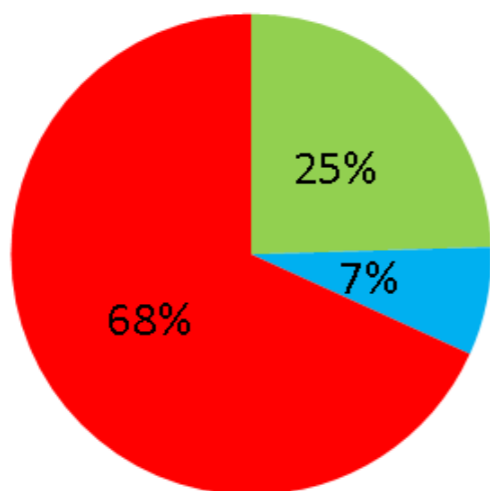
WELKE VAN DE VOLGENDE PLEKKEN IN DE OPENBARE RUIMTE MOETEN VOLGENS U AANGEPAKT WORDEN?

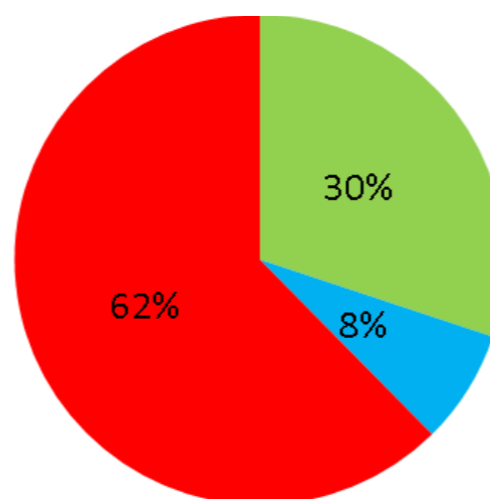
WELKE VAN DE VOLGENDE PLEKKEN VAN DE BEBOUWDE OMGEVING MOETEN VOLGENS U AANGEPAKT/VERBETERD WORDEN?

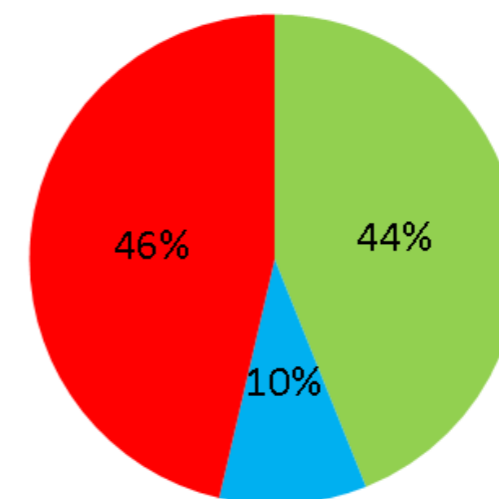
DE VERKEERSVEILIGHEID OP DE SUERMONDSWEG IS GOED

DE TROTTOIRS IN SMILDE ZIJN GOED BELOOPBAAR

DE VERKEERSVEILIGHEID AAN DE 'STILLE KANT' VAN SMILDE IS GOED

● EENS
● GEEN MENING
● ONEENS

RUIMTELIJKE KWALITEIT EN INFRASTRUCTUUR

In het voorgaande hoofdstuk zijn de verschillende unieke kenmerken van Smilde al aan bod gekomen. Smilde heeft een centrale ligging met een goede bereikbaarheid, natuur aan de oostzijde en een open landschap aan de westzijde. De Drentse Hoofdvaart met lintbebouwing en de koepelkerk zijn voorbeelden van bijzondere plekken in Smilde.

Tegenover deze sterke punten heeft Smilde ook een aantal zwakkere punten. Zo zetten de inwoners de verkeersveiligheid van de Suermonsweg en Drentse Hoofdvaart op de agenda. De Suermonsweg is daarbij de grootste doorn in het oog. De weg is onprettig, niet eenduidig ingericht en onoverzichtelijk. Ook ontbreekt een goede fietsverbinding tussen de Suermonsweg en de Drentse Hoofdvaart. De Suermonsweg is in de huidige staat in ieder geval geen prettige entree van Smilde.

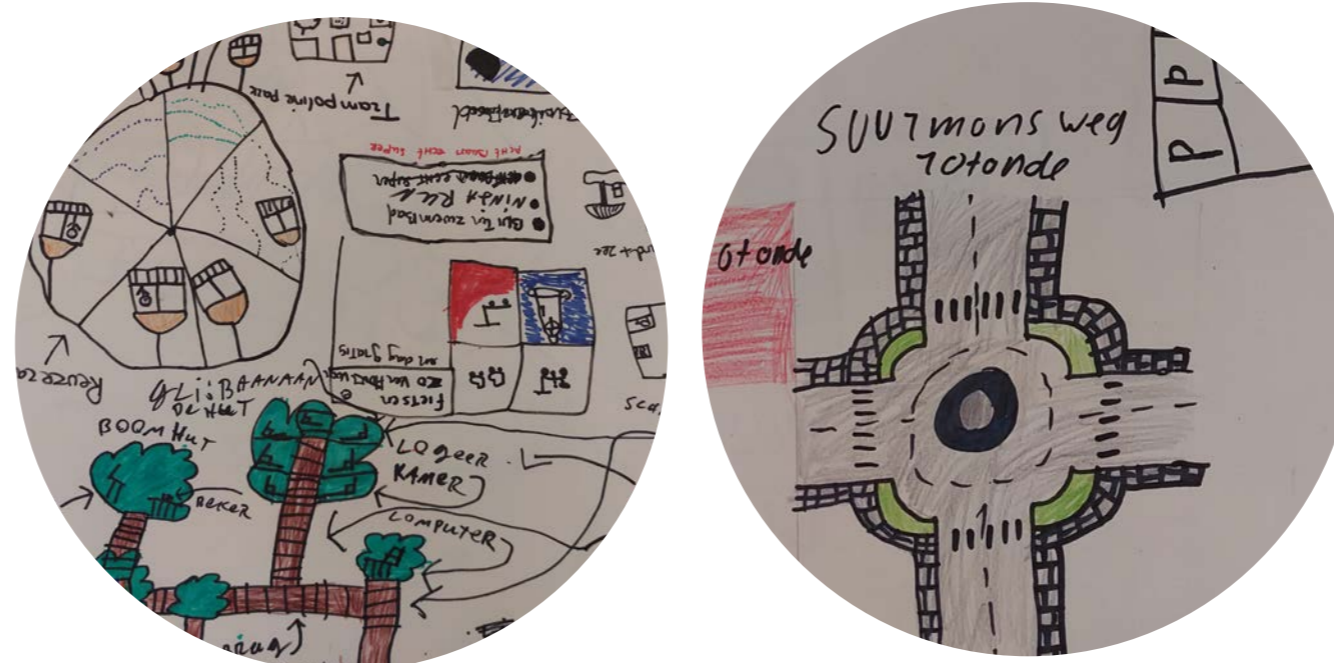
Het gevoel van onveiligheid op de provinciale weg langs de Drentse Hoofdvaart is geen nieuwe reactie. Al enkele jaren leeft er in Smilde een discussie dat vangrails langs de weg de verkeersveiligheid kunnen vergroten. Toch denken we dat vangrails niet zullen leiden tot het gewenste effect. We vrezen dat vangrails bij ongevallen zullen leiden tot het 'kaatsen' van auto's richting tegenliggers waardoor de gevolgen van een ongeluk ernstiger zullen zijn. De inwoners maken zich ook zorgen over de hoeveelheid en de snelheid van het verkeer aan de stille kant van Smilde, zeker in combinatie met het smalle karakter van de weg en de fietsers die hier aanwezig zijn.

Ook de uitstraling van het dorp kan beter. De slechte staat van diverse trottoirs en de beperkte aantrekkelijkheid van de openbare ruimte zijn aandachtspunten die de Smildegers hebben aangegeven in de inwonersenquête. Bijzondere

plekken in het dorp, zoals het parkje achter de Koepelkerk, het evenemententerrein en het winkelcentrum, maar ook de woonwijken, zouden meer belevingswaarde mogen krijgen. In het groen- en landschapsbeleid hebben we vastgelegd dat de afwisseling in het landschap en het groen in de dorpen een belangrijke waarde hebben voor gebruik, ecologie, cultuurhistorie en klimaatadaptatie. We zetten ons in om de biodiversiteit te verbeteren door natuurvriendelijk beheer, gevarieerde soortkeuze, inheemse soorten en soorten die een bijdrage leveren aan vogels en insecten met wilde bijen als doelsoort. Meer en gevarieerder groen kan het dorp aantrekkelijker maken, zware regenbuien beter opvangen en de biodiversiteit versterken. Wat dat betreft kan hier 1+1=3 zijn. We staan als gemeente aan de lat bij het beheer, onderhoud en toegankelijk houden van de openbare ruimte, maar een en ander is ook afhankelijk van de betrokkenheid en inzet van de inwoners. Het zou mooi zijn als mooie, aantrekkelijke openbare ruimtes aangevuld worden door groene en goed onderhouden voor- en achtertuinen. Ook de Smildegers zelf zullen daarom aan de slag moeten om de ruimtelijke kwaliteit van Smilde te verbeteren!

Samenvattend:

- Smilde heeft verschillende bijzondere plekken die gekoesterd moeten worden.
- Verkeersveiligheid is een belangrijke opgave in Smilde. Met name de N371, Suermonsweg en stille kant worden daarbij genoemd.
- De staat en het onderhoud van de openbare ruimte verdient meer aandacht, met name wat betreft het openbaar groen en de trottoirs.
- Er liggen verschillende opgaven op het gebied van vergroening, versterking van de biodiversiteit, klimaatadaptatie en het verbeteren van de uitstraling van Smilde.

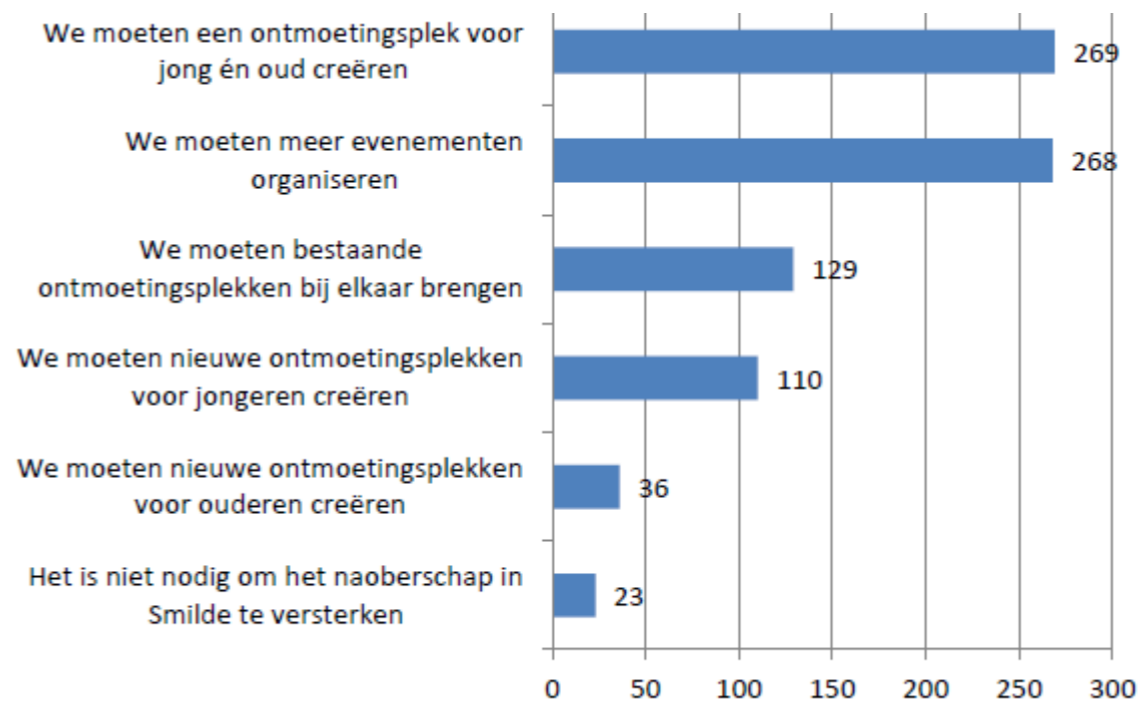

Kinderen vinden groen belangrijk. Ook is er behoefte aan avontuurlijke speelplekken. Daarnaast staat de verkeersveiligheid voorop (meer fietspaden en veilige oversteken). Tekeningen gemaakt door kinderen van de Prinses Margrietschool.

Ook kinderen vinden inclusiviteit en 'zorg voor elkaar' belangrijk. Toegankelijkheid voor minder validen en omkijken naar ouderen staan daarbij centraal. (Tekening met een aantrekkelijk park gemaakt door kinderen van de Schutkampen)

HOE KUNNEN WE HET 'NAOBERSCHAP' IN SMILDE VERDER VERSTERKEN?

HOE ZIET 'NAOBORSCHAP' ER UIT IN SMILDE?

2 – AGENDA VOOR DE TOEKOMST

NAOBERSCHAP, ZORG EN WELZIJN

Naoberschap is een belangrijk begrip in Smilde en is zeker aanwezig. Inwoners helpen elkaar en weten elkaar te vinden. Het rijke verenigingsleven speelt daarbij onder meer een belangrijke rol. Wel kan het naoberschap sterker worden door ontmoetingsplekken te creëren waar mensen zich ook vertrouwd voelen om hun hulpvraag te stellen. Zeker in combinatie met de vergrijzing en de toename in de zorgvraag zien we hier een duidelijke opgave, maar ook om nieuwe inwoners zich thuis te laten voelen in Smilde.

Eerder in dit hoofdstuk is het gebrek aan ontmoetingsplekken, voornamelijk voor jongeren, aangekaart. Het nieuwe dorpshuis en/of horeca zien we daarbij als kansen om het aantal ontmoetingsplekken te vergroten. Andere mogelijke manieren om ontmoeten verder te stimuleren en mogelijk te maken is via ontmoetingsplekken in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door middel van de organisatie van evenementen. We vinden het evenemententerrein dan ook belangrijk om te behouden voor de mogelijke organisatie van grotere evenementen. Het Parkje kunnen we aantrekkelijker maken door bijvoorbeeld een muziekkoepeel te realiseren. Zo ontstaat er ook een locatie voor ontmoeting en kleinere evenementen.

De zorg is een belangrijke sector in Smilde. 't Beurtschip vervult momenteel al een belangrijke functie als ontmoetingsplek voor ouderen. We hebben de ambitie om door middel van meer samenwerking tussen de zorgorganisaties 't Beurtschip en de directe omgeving verder uit te bouwen tot een woon-servicezone waarbinnen wonen, zorg en welzijn, voornamelijk voor ouderen, centraal staat. 't Beurtschip kan, in combinatie met een dorpshuis elders in Smilde, goed functioneren als een tweede plek in Smilde waar ouderen/inwoners hun hulpvraag kunnen stellen.

Evenemententerrein

Parkje

Samenvattend:

- Naoberschap is en blijft een belangrijk aspect in Smilde, zeker in combinatie met de vergrijzing.
- De Smildegers ervaren een gebrek aan ontmoetingsplekken. Nieuwe horeca, een dorpshuis en de organisatie van evenementen kunnen hiervoor een oplossing zijn.
- Het behouden en versterken van de woonzorgzone rondom 't Beurtschip is belangrijk om een centrale ontmoetingsplek specifiek voor ouderen te hebben.

3 Smilde bruist!

VISIE OP SMILDE

Hoe geven we de opgaves een plek in Smilde?

In de Visie op Smilde laten we zien hoe we de opgaves voor Smilde een plek geven in het dorp met behoud en versterking van de bestaande kwaliteiten. Waar is ruimte voor ontwikkelingen? Hoe gaan we de leefbaarheid en voorzieningen versterken?

3 – SMILDE BRUIST!

De bijzondere kwaliteiten van Smilde moeten we koesteren: de Drentse Hoofdvaart met daarlangs aan beide zijden het lintdorp met de Koepelkerk en het parkje, historische bebouwing en boerderijen, het kleine sluiscomplex aan de Molenwijk en natuur overal dichtbij. Dat geldt ook voor de betrokkenheid bij elkaar en het rijke verenigingsleven dat Smilde kent.

Het vorige hoofdstuk, Agenda voor de Toekomst, liet zien dat er in Smilde verschillende opgaven liggen om het dorp toekomstbestendig te houden. In dit hoofdstuk, Visie op Smilde, laten we zien welke (ruimtelijke) ingrepen we voor ogen hebben, zodat 'Smilde bruist!'. Samen met de Smildegers willen we inzetten op onder meer het verbeteren van de uitstraling van het dorp, het creëren van een bruisend hart met kansen voor horeca, het bouwen van (starters)woningen, het verbeteren van de verkeersveiligheid en de inrichting van de openbare ruimte.

LEGENDA

 Drentse Hoofdvaart als drager van het Lintdorp

 Karakteristieke gebouwen, plekken en objecten om te koesteren

 Verkeersveilige herinrichting Suermondsweg

 Verkeersveilige herinrichting kruispunt

 Molenwijk als verbindende groene loper in Smilde

 Bestaande fietsknooppuntenroute

 Stille kant als fietsstraat & ambitie voor toekomstige fietsknooppuntenroute

 Woningbouwlocaties in ontwikkeling

 Inbreidingslocatie woningbouw

 Zoeklocatie woningbouw

 Woonzorgzone rondom 't Beurtschip

 Aantrekkelijk en goed toegankelijk ommetje

 Buisend hart met kansen voor recreatie en horeca

 Zoeklocatie kleinschalig ondernemerschap

 Recreatief knooppunt (fietsen, varen, campers)

 Kansen voor horeca in bruisend hart

 Zoekgebied multifunctionele accommodatie

 Behoud winkelveorzieningen

 Vernieuwen sportaccommodatie

 Ruimte voor activiteiten en evenementen

 Kansen voor verbeteren uitstraling openbare ruimte

 Kansen voor avontuurlijk spelen

 Versterken bestaande groene verbindingen vanuit de wijk

DE VISIE OP SMILDE OP HOOFDLIJNEN

We zetten in op:

- het behouden en versterken van de bestaande kwaliteiten van Smilde;
- het realiseren van een nieuwe multifunctionele accommodatie in Smilde. Daarbij zien we kansen om de bibliotheek, het dorps huis en onderwijs onder één dak te realiseren;
- het creëren van een nieuw bruisend hart rondom de Polakkenbrug met kansen voor horeca, recreatie, kleinschalig ondernemerschap en wonen. Hier staat een menging van functies voorop;
- het verbeteren van de verkeersveiligheid in Smilde door een herinrichting van de Suermondsweg, waarbij we speciale aandacht hebben voor de diverse kruispunten. Ook het verbeteren van de verkeerssituatie rondom de Polakkenbrug is een speerpunt;
- een herinrichting van de stille kant met meer ruimte voor wandelaars en fietsers en de auto die te gast is (bijvoorbeeld in de vorm van een fietsstraat). Tevens gaan we ons hard maken om Smilde onderdeel uit te laten maken van het fietsknooppuntennetwerk;
- het inrichten van de Koningin Wilhelminalaan / Molenwijk als groene en verbindende loper binnen Smilde, waarbij we speciale aandacht hebben voor een prettig verblijfsklimaat voor fietsers en voetgangers;
- woningbouw op verschillende plekken in het dorp. Daarbij hebben we speciale aandacht voor starters, betaalbare woningen en vrije kavels;
- een kwaliteitsimpuls van de uitstraling van Smilde. We willen knelpunten in de toegankelijkheid van de trottoirs aanpakken en de openbare ruimte aantrekkelijk inrichten met aandacht voor klimaatadaptatie en biodiversiteit;
- het behouden en vernieuwen van het bestaande sportcluster in Smilde;
- het bieden van mogelijkheden voor evenementen bij het evenemententerrein en het parkje achter de Koepelkerk;
- het stimuleren van spelen en bewegen door Smilde meer in verbinding te brengen met de (groene) gebieden en kwaliteiten in en rondom het dorp. Ook zien we kansen voor nieuwe meer natuurlijke speelmogelijkheden;
- het behouden en versterken van de bestaande woonzorgzone rondom 't Beurtschip, waarbij we een goed toegankelijke, aantrekkelijke en levensloopbestendige openbare ruimte met verbindingen naar het winkelcentrum en het bos realiseren;
- het creëren van avontuurlijke en natuurlijke speelplekken, met name voor de wat oudere kinderen in Smilde;
- het behouden van het winkelcentrum als plek voor de dagelijkse boodschappen. Daarbij liggen er kansen om de (groene) uitstraling van de openbare ruimte in het gebied te versterken.

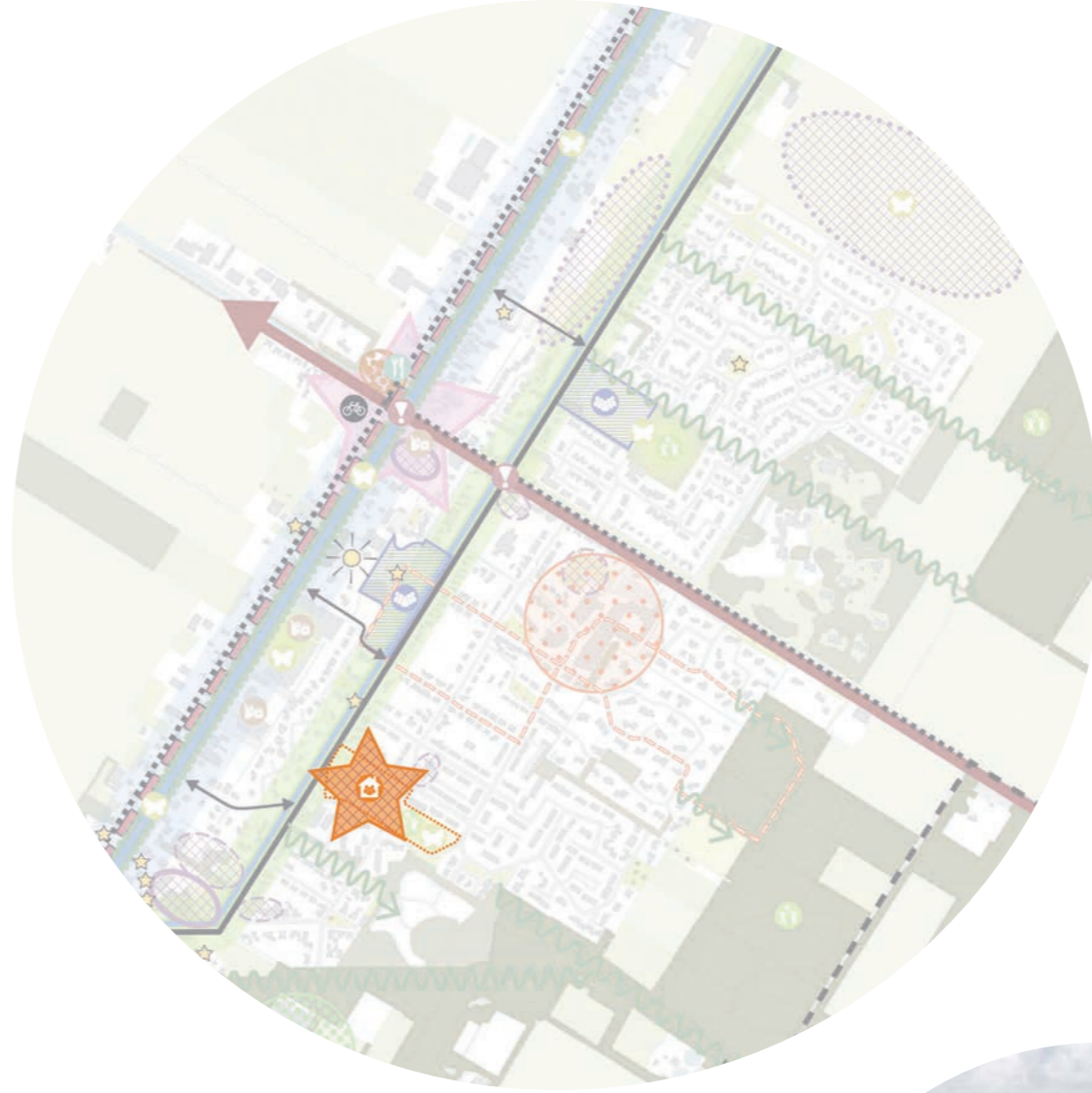
3 – SMILDE BRUIST!

HET DORPSHUIS IN EEN MULTIFUNCTIONELE ACCOMMODATIE

Smilde heeft overtuigend aangegeven behoefte te hebben aan een dorps huis voor alle Smildegers. Een plek waar iedereen binnen kan lopen en waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, waar mensen met hun vragen terecht kunnen en waar activiteiten georganiseerd kunnen worden. Om een dorps huis te laten slagen is het van belang om een combinatie met andere functies te maken waar veel mensen samen komen. We hebben dan ook de ambitie om te onderzoeken of het haalbaar is om het dorps huis met de bibliotheek en onderwijs onder één dak samen te brengen in de vorm van een multifunctionele accommodatie (MFA). Er zijn ook kansen om een sporthal toe te voegen. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen welke voorzieningen op welke manier een plek kunnen krijgen in de MFA.

Voor de twee kindcentra in Smilde, de Schutkampen en de Prinses Margrietschool, is op termijn vernieuwing van de huisvesting nodig. Voornamelijk is er in het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2021-2040 uitgesproken dat de twee scholen los van elkaar blijven bestaan. In het kader van de visie op Smilde is echter door veel Smildegers aangegeven dat het een gemiste kans zou zijn als de scholen niet samen onder één dak gaan in de nieuwe MFA. Bij de planvorming voor de MFA dient dan ook opnieuw afgewogen te worden of en hoe de scholen samen kunnen gaan.

Voor de MFA zien we de huidige locatie van de Schutkampen als de meest geschikte plek, nabij het gezondheidscentrum en het speelterrein. De MFA ligt daarmee op een centrale, goed bereikbare plek in Smilde aan de Molenwijk, de nieuwe loper in Smilde. Bij de verdere uitwerking van de planvorming voor de MFA zijn er kansen om ook de directe omgeving van de Schutkampen, zoals het speelterrein, te betrekken. Bij de planvorming zal in ieder geval goed gekeken moeten worden naar de afwikkeling van de verkeersstromen.

Referenties van een toegankelijke multifunctionele accommodatie met een groene, natuurlijke inrichting van de buitenruimte

BRUISEND HART VAN SMILDE

Het Hart van Smilde ligt rond de Polakkenbrug. Hier komen de Drentse Hoofdvaart en de Suermondsweg als hoofdverbindingen bij elkaar. We bouwen dit knooppunt, waar al enkele voorzieningen aanwezig zijn, verder uit tot een aantrekkelijke en levendige plek met ruimte voor horeca (met terras). Het gebied heeft een uitnodigend karakter voor inwoners om elkaar te ontmoeten en als tussenstop voor passanten die door Smilde heen varen of fietsen. Naast mogelijkheden voor horeca en recreatie zijn er ook kansen voor kleinschalig ondernemerschap, bijvoorbeeld op de locatie aan de Kanaalweg 1. Woningbouw op deze locatie (of op een andere plek in het bruisend hart) is uitsluitend in combinatie met kleinschalig ondernemerschap, horeca en/of recreatie mogelijk, zodat we de beoogde levendigheid binnen het bruisend hart kunnen waarmaken. Voor de reeds ingezette woningbouwontwikkeling op de voormalige C1000-locatie maken we een uitzondering.

Smilde wordt geen recreatieve hotspot. Wel kunnen de recreatieve kansen in Smilde beter benut worden. Door de aanleg van extra aanlegplaatsen in de Drentse Hoofdvaart in het Hart van Smilde en door het fietsknooppuntennetwerk en andere fietsroutes door Smilde heen te leggen in plaats van er omheen, krijgen recreanten de gelegenheid om de kwaliteiten van Smilde te ontdekken, zoals de Koepelkerk met het parkje en de recent gereconstrueerde historische veenbrug. Door in het Hart van Smilde ook een plek te creëren voor de aanleg van een camperplaats ontstaan er extra kansen om recreanten vanuit Smilde de afwisselende natuur in de omgeving beleven.

Een voorwaarde voor een goed functionerend levendig Hart van Smilde is een goede verkeersveiligheid, met name is een verbetering van de verkeerssituatie rondom de Polakkenburg noodzakelijk (zie ook pagina 38).

Referenties van elementen die van belang zijn voor een bruisend hart: horeca, fietsknooppunt, vaar- en camperrecreatie

3 – SMILDE BRUIST!

VERBETEREN VAN DE VERKEERSVEILIGHEID

Op een aantal wegen en plekken in Smilde is verbetering van de verkeersveiligheid noodzakelijk. Dat geldt met name voor de Suermondsweg, maar ook voor de wegen langs de Drentse Hoofdvaart.

SUERMONDSWEG

De herinrichting van de Suermondsweg is een belangrijk speerpunt in de visie. Hoewel de Smildeggers hebben aangegeven dat ook het deel buiten de bebouwde kom (richting Hooghalen) aandacht verdient, richten we ons in de visie op het deel binnen de bebouwde kom. De weg vraagt om een duidelijke en prettige inrichting voor weggebruikers, zodat de verkeersveiligheid wordt vergroot. Dat betekent ook dat er in de bebouwde kom meer duidelijkheid en eenduidigheid moet komen bij de verschillende kruisingen. De oversteek van de Koningin Wilhelminalaan verdient hierbij bijzondere aandacht. Dat geldt ook voor de aansluiting op de Polakkenbrug, een voorwaarde voor het bruisend Hart van Smilde. Door de Suermondsweg aan te pakken zal ook een veiligere situatie ontstaan voor fietsers en voetgangers.

MOLENWIJK

De Molenwijk/ Koningin Wilhelminalaan is een belangrijke structuurdrager en verbindende route in Smilde. De Molenwijk ontwikkelen we tot een groene loper in het dorp, waaraan belangrijkste voorzieningen gesitueerd zijn. Ook komen verborgen parels, zoals het sluisjescomplex en het parkje meer in het zicht. De Molenwijk krijgt een prettig verblijfskarakter, waarbij fietsers en wandelaars meer ruimte krijgen en gemotoriseerd verkeer te gast is. Een herkenbaar profiel met een prettige, groene uitsraling van de openbare ruimte vinden we daarbij belangrijk. Een goede aansluiting van de Molenwijk op de Drentse Hoofdvaart is van belang om de woonwijken en het hart van het dorp goed met elkaar te verbinden.

DE STILLE KANT VAN DE DRENTSE HOOFDVAART

Voor de stille kant van de Drentse Hoofdvaart geldt dat verkeersveiligheid een aandachtspunt is. Dit komt doordat hier veel verschillende weggebruikers aanwezig zijn en er vaak hard wordt gereden. Het gaat dan met name om een combinatie van auto met fietsers, maar ook landbouwvoertuigen. We willen de weg dan ook anders

inrichten waarbij er meer ruimte is voor fietsers en voetgangers. Gemotoriseerd verkeer is toegestaan, maar wel duidelijk te gast. De inrichting is zodanig dat deze de snelheid remt. Een fietsstraat is een mooi voorbeeld van een herinrichting waarbij de fietser en voetganger centraal staan.

N371

De drukte en verkeersveiligheid op de provinciale weg N371 is al jarenlang een onderwerp in Smilde. Veel Smildeggers voelen zich onveilig wanneer zij, met name in de wintermaanden, van deze weg gebruik maken. Anderzijds heeft de weg een belangrijke functie in de ontsluiting van de regio. Daardoor zal de weg altijd druk blijven. Voor de fietser en de voetganger willen we aantrekkelijke alternatieven bieden door de Molenwijk als 'loper in het dorp' en de stille kant als fietsstraat in te richten. De Veenhoopsweg/Hoofdweg zelf zou wel een meer herkenbare en eenduidige inrichting kunnen krijgen die te hard rijden ontmoedigt ter hoogte van de dorpskern. Ook de oversteekbaarheid rondom de Polakkenbrug is een aandachtspunt. Hierover zal de gemeente met de Provincie Drenthe in overleg treden.

KANSEN BIJ HERINRICHTING

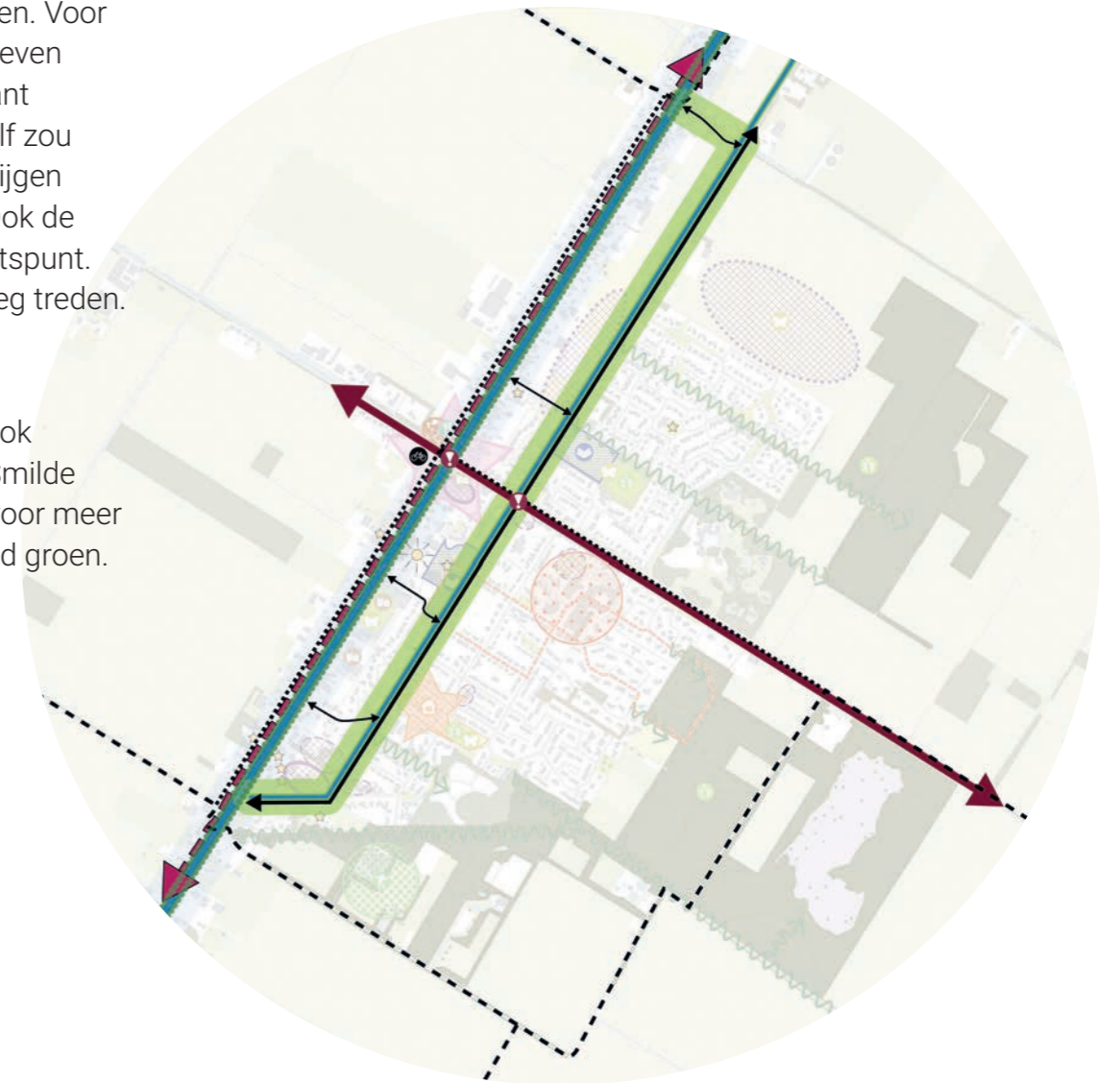
Met de verkeerskundige aanpak van de wegen ontstaan er ook kansen voor het creëren van een mooie, groene entree van Smilde aan de Suermondsweg en langs de Drentse Hoofdvaart en voor meer biodiversiteit in de vorm van bloemrijke berm en gevarieerd groen.

Een fietsstraat geeft alle ruimte aan de fietser en voetganger. Auto's (en landbouwverkeer) zijn welkom, maar duidelijk te gast.

De Molenwijk/ Koningin Wilhelminalaan wordt ingericht als verbindende groene loper in Smilde

WONEN

Net zoals in de rest van Nederland staat het thema wonen hoog op de agenda in Smilde. De mate waarin woningen gerealiseerd kunnen worden zal mede afhangen van de resultaten van het woningbehoefteonderzoek, dat de gemeente momenteel uitvoert. Vanuit de Visie op Smilde constateren we in ieder geval de nadrukkelijke oproep om (betaalbare) woningen voor starters te realiseren, zodat jongeren zo veel mogelijk in Smilde kunnen blijven wonen. Dit is ook een belangrijke voorwaarde om de verschillende voorzieningen met bijbehorende levendigheid in Smilde te kunnen behouden. Daarnaast is er ook behoefte aan betaalbare woningen en aan locaties om een eigen woning te bouwen (vrije kavels). In de Agenda voor de Toekomst is daarbij al aangegeven dat flexibel bouwen een goede uitkomst kan zijn voor Smilde, zodat woningen geschikt zijn voor meerdere doelgroepen en er ook een meer toekomstbestendige woningvoorraad ontstaat.

INBREIDINGSLOCATIES

In de Visie op Smilde zien we diverse plekken met kansen en mogelijkheden om woningbouw te realiseren. Zo zien we een aantal locaties binnen de bebouwde kom, waarvan een aantal reeds jaren in beeld is. Het gaat om de volgende inbreidingslocaties:

- De voormalige C1000-locatie op de hoek Suermondsweg / Veenhoopsweg. Hiervoor is de planvorming reeds in ontwikkeling.
- De onbebouwde gronden aan de Elzenlaan, f locatie van de voormalige Agrarische Unie. Voor het zuidelijk deel van deze locatie geldt dat de planvorming reeds in ontwikkeling is.
- De onbebouwde gronden bij 't Beurtschip. Door de ligging in de woonzorgzone van 't Beurtschip is deze locatie in het bijzonder geschikt voor levensloopbestendig wonen.
- De locatie van De Rank.
- Locaties die in het dorp vrijkomen door verplaatsing van functies, bijvoorbeeld de locatie van het tijdelijke dorps huis en de bibliotheek. Dit zal mede afhangen van de wijze waarop een multifunctionele accommodatie in Smilde wordt gerealiseerd. Voor de bibliotheek willen we onderzoeken in hoeverre herontwikkeling van het bestaande gebouw mogelijk is.
- De locatie Kanaalweg 1. Als onderdeel van het bruisend hart van Smilde zijn uitsluitend kansen voor woningbouw in combinatie met kleinschalig ondernemerschap, horeca en/of recreatie.

ZOEKLOCATIES VOOR UITBREIDING

De inbreidingslocaties zijn in zekere zin van beperkte omvang. Dat maakt dat wanneer er grotere aantallen woningen gerealiseerd moeten worden ook buiten de bebouwde kom gekeken moet worden. Dit vergroot eveneens de mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wensen van de Smilders ten aanzien van vrije kavels.

Als zoeklocatie voor uitbreiding van Smilde past de noordkant het best in de structuur van het dorp. De Drentse Hoofdvaart met de lintbebouwing is de ruimtelijke drager van Smilde. De westzijde van de Drentse Hoofdvaart bestaat uit lintbebouwing in een open en weids landschap. De groei van het dorp heeft plaatsgevonden aan de oostkant van de Drentse Hoofdvaart en heeft een natuurlijke grens in het zuiden en oosten met het Kyllotsbos en het Hardersbos. Uitbreiding naar het noorden valt binnen die groene rand rond Smilde en kan gebruik maken van de groene kwaliteiten in de omgeving.

Aan de noordkant van Smilde zien we een tweetal locaties die voor woningbouw in aanmerking zouden kunnen komen. De meest noordelijke locatie grenst direct aan de laatste uitbreiding van Smilde en is al eerder aangewezen als potentiële uitbreidingslocatie voor woningbouw. De tweede zoeklocatie zien we ten westen van de Molenwijk en ten noorden van de Carry van Bruggenstraat. Een deel van deze gronden is ook al enkele jaren in beeld als mogelijke woningbouwlocatie. Hiermee kan ook de uitstraling aan de Molenwijk een impuls krijgen. Daar waar nu de achterzijden van percelen aan de Hoofdweg in het zicht liggen, kunnen nieuwe woningen een nieuw gezicht naar de Molenwijk maken.

We verwachten dat er op basis van de huidige inzichten met bovenstaande inbreidingslocaties en zoeklocaties voor uitbreiding voldoende in de woningbehoefte van Smilde kan worden voorzien.

VERBETERING BESTAANDE WONINGVOORRAAD

Voor de bestaande woningen in Smilde zien we een belangrijke opgave om te verduurzamen. Met trends als de vergrijzing en het langer zelfstandig thuis wonen zien we ook het levensloopbestendig maken van de bestaande woningvoorraad als een belangrijk vraagstuk. Bij beide opgaven zijn woningcorporatie Actium en particuliere woningeigenaren belangrijke partijen. We werken momenteel aan een warmtetransitievisie waarin we de verdere

strategie ten aanzien van de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad uitwerken. Wanneer de betrokken partijen overgaan tot het verduurzamen van woningen liggen er ook kansen voor het verbeteren van de sociale en fysieke leefomgeving. Zo kunnen we dan kijken naar kansen voor een meer kwaliteitsvolle en/of klimaatadaptieve inrichting van de openbare ruimte en tuinen van woningen. Ook kunnen we bij dit soort transitie-opgaves bekijken of we de sociale interactie en cohesie in de buurt kunnen versterken. Zo slaan we niet alleen een duurzaamheidsslag, maar werken we ook aan het verbeteren van het naoberschap in Smilde.

De zoeklocatie voor uitbreiding aan de noordzijde biedt kansen om een nieuwe dorpsrand te realiseren met ruimte voor een aantrekkelijke en klimaatadaptieve woonbuurt, die plaats biedt aan een gevarieerd woningaanbod.

3 – SMILDE BRUIST!

UITSTRALING VAN DE OPENBARE RUIMTE

We hebben al benoemd dat Smilde veel bijzondere plekken heeft. Toch valt er nog veel winst te behalen in het verbeteren van de uitstraling van de openbare ruimte. Met name het onderhoud van de trottoirs en van het openbaar groen verdient veel aandacht.

TROTTOIRS

De trottoirs in Smilde zijn aan verbetering toe. Wandelaars, mensen met kinderwagens, rollators of een rolstoel moeten veilig en comfortabel van A naar B kunnen komen. De algemene check en verbetering van de staat van de trottoirs is noodzakelijk. We hebben speciale aandacht voor verbetering van de toegankelijkheid van de routes tussen de woonzorgzone rondom 't Beurtschip en het winkelcentrum en het parkje achter de Koepelkerk. De openbare ruimte op de route tussen deze punten moet een levensloopbestendig karakter krijgen. Hiervoor geldt niet alleen dat de tegels vlak moeten liggen, maar ook dat de stoep voldoende breed is, bruggetjes goed toegankelijk zijn en dat er op regelmatige afstand een bankje staat. Bovendien zorgt een groene inrichting met voldoende bomen voor verkoeling op hete dagen.

VERGROENING EN BIODIVERSITEIT

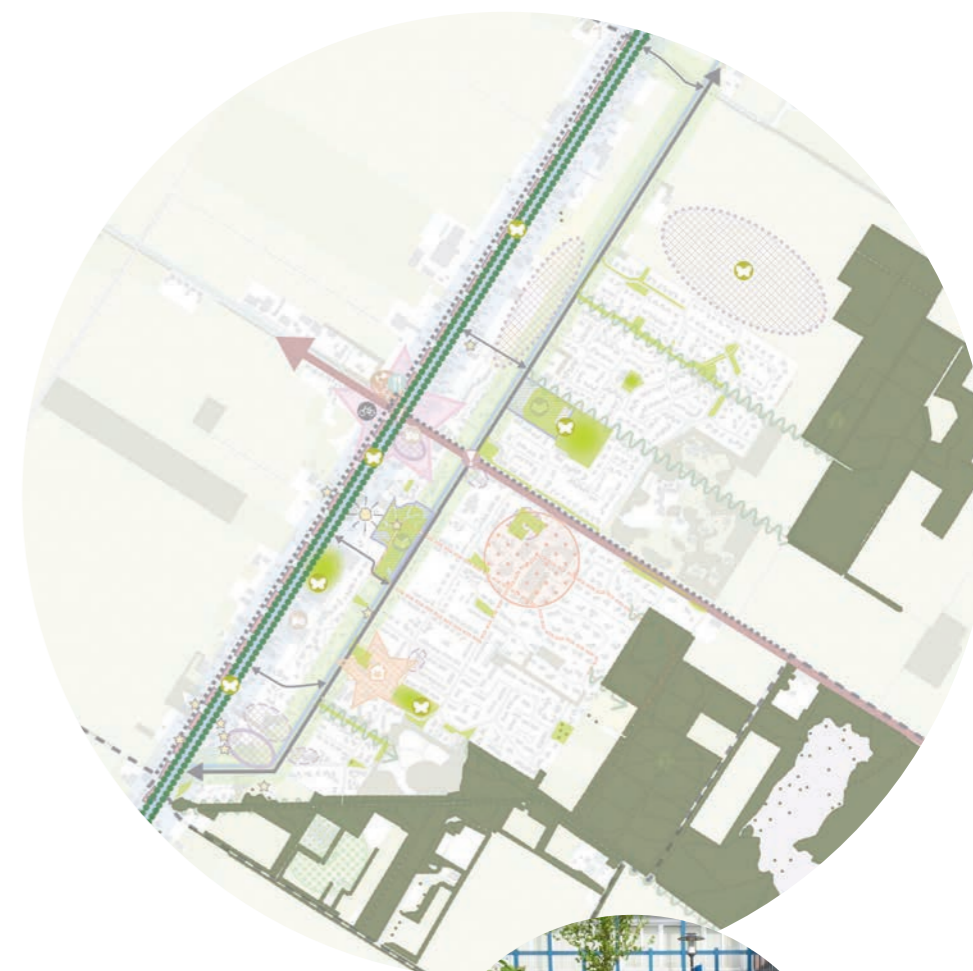
Er zijn veel kansen om het groen in Smilde aantrekkelijker en gevarieerder te maken. Dat zorgt voor meer sfeer in de woonomgeving en draagt bij aan de verbetering van de biodiversiteit. Die kansen voor meer variatie zijn er bijvoorbeeld in de berm langs de Drentse Hoofdvaart en de wegen, in de entree van Smilde aan de Suermondsweg, in de plantvakken in de wijken en in de particuliere tuinen.

Meer groen is nodig om Smilde klimaatbestendig te maken. Er zijn steeds meer hevige regenbuien en steeds meer hete dagen. Groen kan het overtollige regenwater opvangen en vasthouden en groen, vooral bomen, werkt verkoelend. Daarbij mogen we niet vergeten dat groen ook goed is voor onze mentale gezondheid, een schone lucht en nodigt groen uit tot bewegen.

Meer groen is mogelijk door overtollige verharding te vervangen door groen. Voorbeelden hiervan zijn plekken in het winkelcentrum of de stenige pleintjes in de Oranjebuurt. Daarnaast kunnen ook inwoners bijdragen door hun tuinen te vergroenen. Dit is niet alleen goed voor vogels, vlinders en bijen en opvang van water maar ook voor een aantrekkelijke buurt en het is leuk om met elkaar samen te doen.

ONDERHOUD OPENBAAR GROEN

Tegelijkertijd zijn er ook veel zorgen over het onderhoud van het (openbaar) groen. We gaan kijken naar de mogelijkheden om het onderhoud van het openbaar groen te verbeteren. Met een strategische herinrichting ontstaat er een win-win situatie, waarbij de uitstraling, biodiversiteit en beheerbaarheid voorop staan. We onderzoeken daarbij ook de mogelijkheden om het onderhoud samen met inwoners te plegen en/of het onderhoud aan inwoners over te dragen. Ook hier liggen kansen om ontmoeting en naoberschap te combineren met de aanpak van de fysieke leefomgeving.

Trottoirs zijn aan een opknapbeurt toe!

Inheemse bloemenmengsels zijn goed voor de biodiversiteit en versterken te uitstraling

Gemeente en inwoners kunnen de handen ineen slaan om de buurten aantrekkelijk groen in te richten

SPORTVOORZIENINGEN

De sportvoorzieningen liggen mooi aan de zuidrand van het dorp. De locatie is goed toegankelijk voor langzaam verkeer via het Kyllotsbos. De toegankelijkheid via de Boerenlaan verdient aandacht wat betreft verkeersveiligheid. Wel is iedereen van mening dat de accommodaties een opknappbeurt nodig hebben. Bij het verder uitwerken van deze plannen dient ook een afweging gemaakt te worden over een mogelijke koppeling van een sporthal aan de ontwikkeling van de MFA. Voordeel daarvan zou zijn dat de sporthal gebruikt kan worden door de school (geen aparte gymzaal nodig) en dat het dorps huis een functie kan vervullen voor de sporthal. Hiermee wordt de sporthal wel losgekoppeld van de buitensportaccommodatie en het zwembad.

EVENEMENTEN EN ACTIVITEITEN

Evenementen en activiteiten zijn belangrijk voor het vergroten van de samenhang in het dorp. In Smilde zijn en blijven daarvoor twee plekken beschikbaar. Voor grotere evenementen is het evenemententerrein heel geschikt. Voor kleinere activiteiten kunnen de Smildeggers terecht in het parkje achter de Koepelkerk. Uitbouwen van het bestaande plateau tot een volwaardige muziekkoepeel wordt door vele Smildeggers toegejuicht en kan het parkje een geschiktere plek maken voor evenementen en activiteiten. Los van deze wat grotere locaties voor evenementen en activiteiten juichen we vanzelfsprekend ook activiteiten in de buurten zelf toe, zoals een buurt barbecue, de organisatie van de Burendag of gezamenlijke vergroeningsacties in de buurt. Dit draagt immers bij aan de onderlinge verbinding en het naoberschap.

WOONZORGLOCATIE

De woonzorgzone met 't Beurtschip en de Driemaster ligt centraal in het dorp. Hier worden niet alleen activiteiten voor bewoners georganiseerd maar ook voor alle andere ouderen in Smilde. Vanuit de woonzorgzone zijn er goed toegankelijke en aantrekkelijke routes nodig naar het winkelcentrum, naar het bos en naar het parkje achter de Koepelkerk.

SPELEN EN BEWEGEN

We bieden goede mogelijkheden voor spelen en bewegen, voor jong en oud.

WANDEL- EN FIETSSTRUCTUUR

Voor heel Smilde is een goed toegankelijke en veilige wandel- en fietsstructuur belangrijk. Niet alleen om de woonwijken beter te verbinden met de Drentse Hoofdvaart, maar ook voor een goede connectie tussen het dorp en de natuur eromheen. De (heringerichte) Molenwijk/ Koningin Wilhelminalaan kan daarbij als belangrijkste langzaamverkeersas functioneren. Vanaf de Molenwijk zijn er verschillende verbindingen naar de Drentse Hoofdvaart en de omgeving voor autoverkeer, fietsers en wandelaars.

Uniek voor Smilde is de Kyllotslaan en de nabijheid van het Kyllotsbos en het Hardersbos. Vanuit het hele dorp zijn er groene (wandel)verbindingen naar de bosgebieden, soms in de vorm van bomenlanen. In het zuidelijk deel van Smilde zoeken we naar het toevoegen van verbindingen vanuit de wijken naar het Kyllotsbos.

We gaan ons hard maken om Smilde ook onderdeel uit te laten maken van het fietsknooppuntennetwerk. We zien daarbij het bruisend hart als een mooi nieuw knooppunt.

AVONTUURLIJK SPELEN

Door heel Smilde heen zijn kleine speelplekken aanwezig. In aanvulling daarop worden avontuurlijke speelplekken ontwikkeld, niet alleen voor de kleine maar ook voor de grotere kinderen. In het dorp zelf is de groene ruimte achterin het evenemententerrein een geschikte plek voor een natuurlijke en avontuurlijke speelplek. Aan de rand van het dorp liggen bossen die goed bereikbaar zijn vanuit de wijken. Hier kan speelnatuur of een blotevoetenpad een interessante toevoeging zijn, Een natuurlijke speelplek in het bos kan ook bezoekers uitnodigen om even in Smilde te stoppen.

Bij het Joycehuis ligt een inclusieve speelplek. Dat wil zeggen dat de speelplek voor iedereen plezier biedt en toegankelijk is, met of zonder beperking. Ook bij de natuurlijke speelplekken besteden we aandacht aan speel mogelijkheden voor alle kinderen, met of zonder beperking.

WINKELCENTRUM

Het winkelcentrum van Smilde, met een breed winkelaanbod, functioneert goed. Het is belangrijk dat het winkelbestand ook in de toekomst goed gevuld blijft en leegstand wordt voorkomen. De goede parkeergelegenheid bij de winkels maakt het winkelcentrum aantrekkelijk, ook voor bezoekers van buiten Smilde. We zien wel kansen om de openbare ruimte voor het winkelcentrum te verfrazieren. Hierbij kan gedacht worden aan het toevoegen van enkele bomen, een zitplek en speelelementen, bijvoorbeeld op het centraal gelegen grasvlak.

Evenementen en sportvoorzieningen

4 Van visie naar uitvoering

*Hoe gaan we de visie realiseren en wie
is er aan zet?*

4 – VAN VISIE NAAR UITVOERING

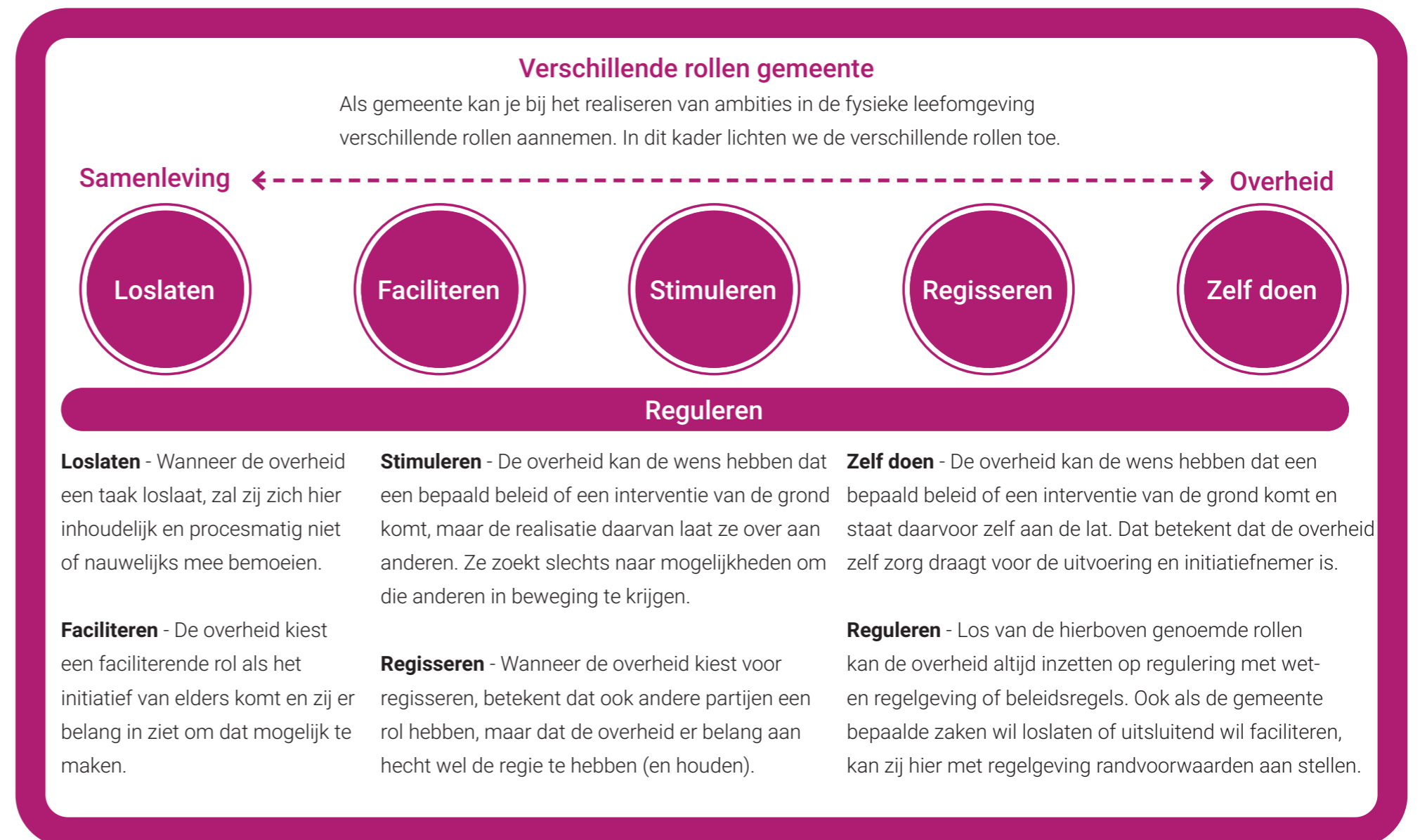
De samenleving verandert, en daarmee ook de rol van de overheid (gemeente). Mensen moeten steeds meer zelf doen en zij nemen ook steeds vaker het initiatief voor hun leefomgeving in eigen handen. Dit is in lijn met de geest van de Omgevingswet, die meer verantwoordelijkheid bij de burger legt. In veel van onze ambities en opgaven in de fysieke leefomgeving werken we als gemeente al samen met inwoners, ondernemers, belangenorganisaties en vele anderen. In de uitvoering van de Visie op Smilde zal dat ook zo zijn. Dat neemt niet weg dat er ook een aantal speerpunten in deze visie zijn opgenomen waarvoor wij als gemeente het initiatief zullen nemen. Denk daarbij aan de herinrichting van wegen als de Suermondsweg of de stille kant. Bij een aantal andere aspecten zal de gemeente Midden-Drenthe meer een faciliterende of stimulerende rol spelen. Daarbij valt te denken aan herontwikkeling van locaties die geen gemeentelijk eigendom zijn. Ook zal bij een aantal speerpunten de betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden van belang zijn! Dat geldt bijvoorbeeld voor de realisatie en vooral ook de instandhouding van een dorps huis. Het succes van het dorps huis hangt zeker ook af van de betrokkenheid van de Smildegers om het dorps huis tot een succes te maken. Op de volgende pagina's volgt een overzicht van de speerpunten in de visie en op welke termijn uitvoering verwacht kan worden. Dit is uiteraard een momentopname, waarin geen rechten kunnen worden ontleend, maar die wel enig zicht biedt op de realisatie van de ambities in de visie.

PARTICIPATIE

We vinden de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden bij ingrepen in de fysieke leefomgeving van groot belang. Ook dat is in lijn met de geest van de Omgevingswet. Bij elke opgave zullen we kijken wat een passende manier is om belanghebbenden te betrekken bij de planvorming. Daarbij maakt het niet zoveel uit wat de rol van de gemeente is bij de betreffende opgave. Zo zullen we zowel van initiatiefnemers verlangen dat zij belanghebbenden betrekken bij de ontwikkeling van hun initiatief als ook als gemeente zelf actief belanghebbenden betrekken bij die projecten waar wij zelf voor aan de lat staan.

2030 ALS STIP OP DE HORIZON EN MOMENT VAN HERIJKING

In de inleiding stelden we ons al de vraag "Hoe zou Smilde er in 2030 uit moeten zien?" De voorliggende visie voor 2030 is daarbij een mooie stip op de horizon. Sommige van de opgaves vragen tijd om deze zorgvuldig voor te bereiden en uit te voeren. Daar gaan vaak jaren overheen. Hoewel 2030 nog ver weg lijkt, is het ook dichtbij. 2030 is dan ook een moment voor herijking van de visie waarbij we ons kunnen afvragen welke ambities we gerealiseerd hebben en of de geformuleerde ambities en opgaven nog actueel zijn of bijstelling behoeven.

AMBITIE	ROLNEMING GEMEENTE	WANNEER?	RELATIE MET?
Realisatie Multifunctionele accommodatie (MFA)	Regisseren	- Planvorming: 2022-2024 - Beoogde realisatie 2026	Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2021-2040
Bruisend hart	Faciliteren	Vanaf heden	Voorwaarde is verbetering verkeerssituatie Polakkenburg
Aanpak Suermonsweg	Zelf doen	- Planvorming: 2022/2023* - Beoogde realisatie: vanaf 2024	Voor aanpak knooppunt Polakkenbrug is Provincie benodigd
Herinrichting stille kant	Zelf doen	- Planvorming: 2022/2023* - Beoogde realisatie: vanaf 2024	
Herinrichting Molenwijk / Koningin Wilhelminalaan	Zelf doen	- Planvorming: 2022/2023* - Beoogde realisatie: fasegewijs **	Aanpak Suermonsweg, voor wat betreft oversteek
Aanpak N371	Stimuleren	Nader te bepalen*	Provincie benodigd
Inbreidingslocaties woningbouw – eigendom gemeente	Zelf doen	Wanneer zicht is op welke locatie vrijkomt	Vrijkomen van locaties van voorzieningen en resultaten woningbehoefteonderzoek.
Inbreidingslocaties woningbouw – eigendom derden	Faciliteren	Vanaf heden	Resultaten woningbehoefteonderzoek
Zoeklocatie noordelijke uitbreiding woningbouw	Stimuleren	Nader te bepalen	Resultaten woningbehoefteonderzoek
Zoeklocatie Molenwijk uitbreiding woningbouw	Faciliteren	Nader te bepalen	Resultaten woningbehoefteonderzoek
Verbetering bestaande woningvoorraad	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Warmtetransitievisie
Aanpak belangrijkste knelpunten openbare ruimte / trottoirs	Zelf doen	Uitvoering belangrijkste knelpunten in 2022	Bestaande onderhoudsbudgetten worden ingezet. Samen met bewonersplatform wordt een prioritering aangebracht. Belangrijkste knelpunten worden direct aangepakt.
Realisatie levensloopbestendige routes rondom woonzorgzone	Zelf doen	Nader te bepalen	Samen met bewonersplatform en voorzieningen binnen de woonzorgzone worden de routes afgestemd.
Verdere ontwikkeling woonzorg/ servicezone rondom het Beurtschip	Faciliteren	Nader te bepalen	Regie ligt bij zorgpartijen en woningcorporatie Actium.

4 – VAN VISIE NAAR UITVOERING

AMBITIE	ROLNEMING GEMEENTE	WANNEER?	RELATIE MET?
Vergroening en biodiversiteit – eigendom gemeente	Zelf doen	Vanaf heden	- We zien dit als een meekoppelkans bij het realiseren van de verschillende ambities uit deze visie. - Voor het onderhoud van het bestaande openbaar groen onderzoeken we binnen de bestaande onderhoudsbudgetten naar een optimalisatie. Aanvullend onderzoeken we in het onderhoud de samenwerking en/of overdracht met/naar inwoners.
Vergroening en biodiversiteit – eigendom derden	Stimuleren / faciliteren	Vanaf heden	We zien dit als een meekoppelkans bij het realiseren van de verschillende ambities uit deze visie.
Vernieuwen sportcluster	Zelf doen	Nader te bepalen	Integraal accommodatiebeleid en realisatie MFA
Evenementen en activiteiten	Faciliteren	Vanaf heden	
Realisatie muziekkoepeel Parkje	Stimuleren	Nader te bepalen	
Opname Smilde fietsknooppuntennetwerk	Stimuleren	Vanaf heden	
Realisatie avontuurlijk spelen	Zelf doen	Vanaf heden	We zien dit als een meekoppelkans bij het realiseren van de verschillende ambities uit deze visie.
Verfraaiing openbare ruimte voor winkelcentrum	Stimuleren	Vanaf heden	

* We hebben de ambitie om een integraal verkeersplan te maken voor Smilde. Zo vormt de Polakkenbrug een belangrijke schakel tussen de stille kant, de N371 én de Suermondsweg. In dit verkeersplan kunnen we dan prioriteringen aanmerken en kan dit de leidraad vormen voor een fasegewijze realisatie.

** Voor de aanpak van de Molenwijk/Koningin Wilhelminalaan stellen we een ambitiedocument voor de inrichting van de Loper. Daarbij kan deze stapsgewijs gerealiseerd worden waarbij ‘werk met werk maken’ het uitgangspunt is, bijvoorbeeld bij de vervanging van de riolering, de aanpak van de Suermondsweg of de realisatie van een MFA kunnen delen van het traject aangepakt worden.

bijlagen

BIJLAGE 1 – PROCES VISIE OP SMILDE

BIJEENKOMSTEN MET STAKEHOLDERS

Om de visie op Smilde te ontwikkelen hebben er diverse gesprekken plaats gevonden met een groep vertegenwoordigers en belanghebbenden in Smilde. Vanwege de coronapandemie hebben alle bijeenkomsten digitaal plaats gevonden.

26 januari 2021	1e bijeenkomst "Smilde 2021"
9 maart 2021	themabijeenkomst voorzieningen, werken, recreatie
9 maart 2021	themabijeenkomst wonen
16 maart 2021	themabijeenkomst naoberschap, welzijn en zorg
16 maart 202	themabijeenkomst ruimtelijke kwaliteit en infrastructuur
8 april 2021	terugkoppeling themabijeenkomsten
20 mei 2021	bijeenkomst "drie scenario's voor Smilde"
6 juli 2021	bijeenkomst "concept visie Smilde bruist"

Belanghebbende organisaties die tenminste een van de bijeenkomsten hebben bijgewoond:

- Bewonersplatform Smilde
- Dorpsvereniging Smilde
- CKC De Schutkampen
- Welzijnswerk Midden-Drenthe
- Smildiger sportkampioenschappen
- Actium
- Icare
- Interzorg
- Stichting 't Baken
- ondernemersvereniging
- GVK Smilde 'de Rank'
- Handbal SVH
- Stichting Kyllotsbos
- Energiecoöperatie Duurzame Smildes
- politie

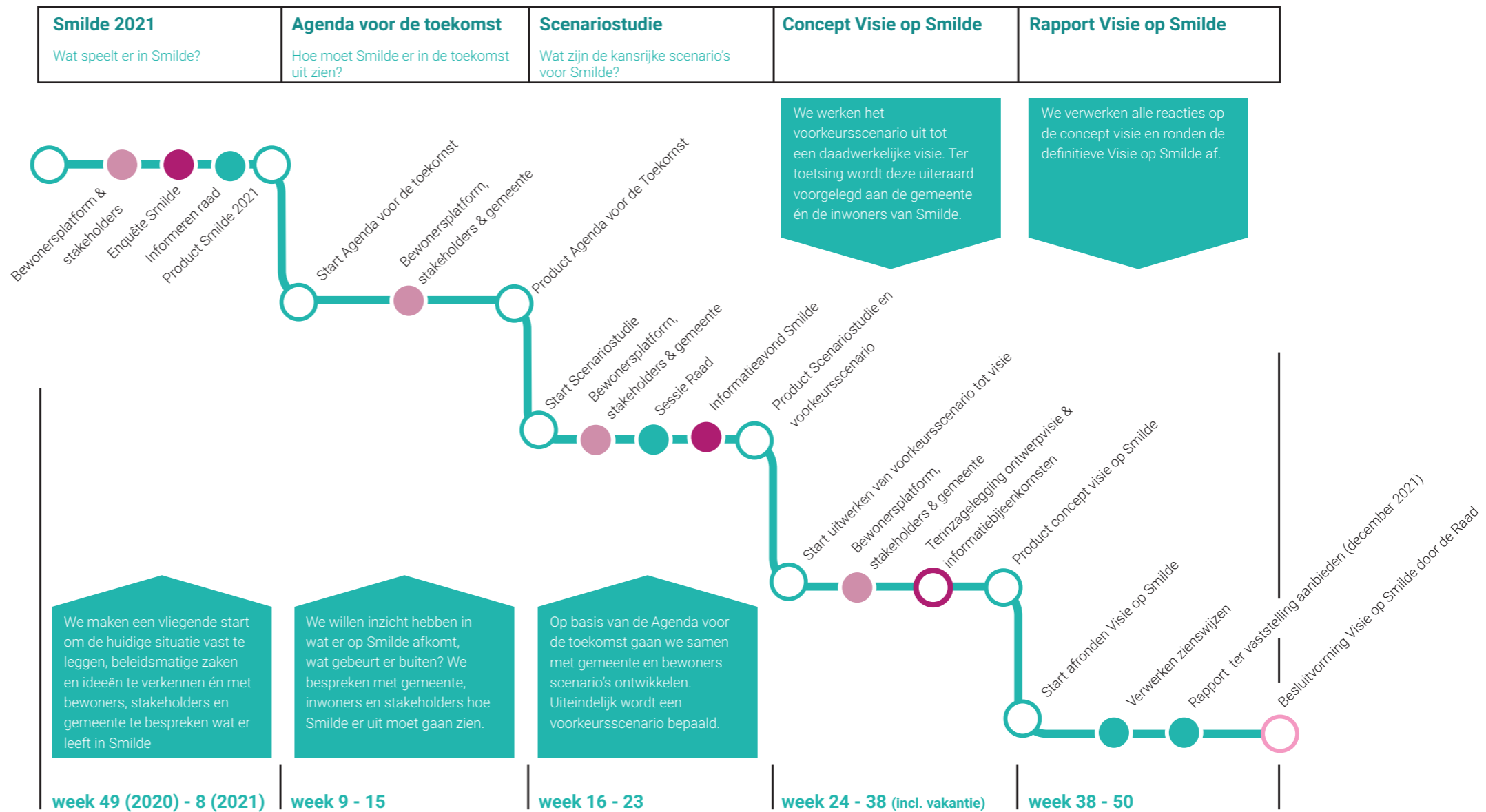
- bijeenkomst Stakeholders
- informeren alle inwoners
- informeren raad
- nog te organiseren informatiebijeenkomst

INFORMEREN VAN ALLE INWONERS

Gedurende het proces hebben we op drie momenten alle inwoners en belanghebbenden betrokken bij de visie. Allereerst hebben we een enquête gehouden in februari 2021 (zie bijlage 2). De scenario's zijn in juni 2021 gepresenteerd aan alle inwoners (zie bijlage 3). In september zullen we de concept-visie tijdens de ter inzageperiode presenteren aan alle inwoners.

INFORMEREN RAAD

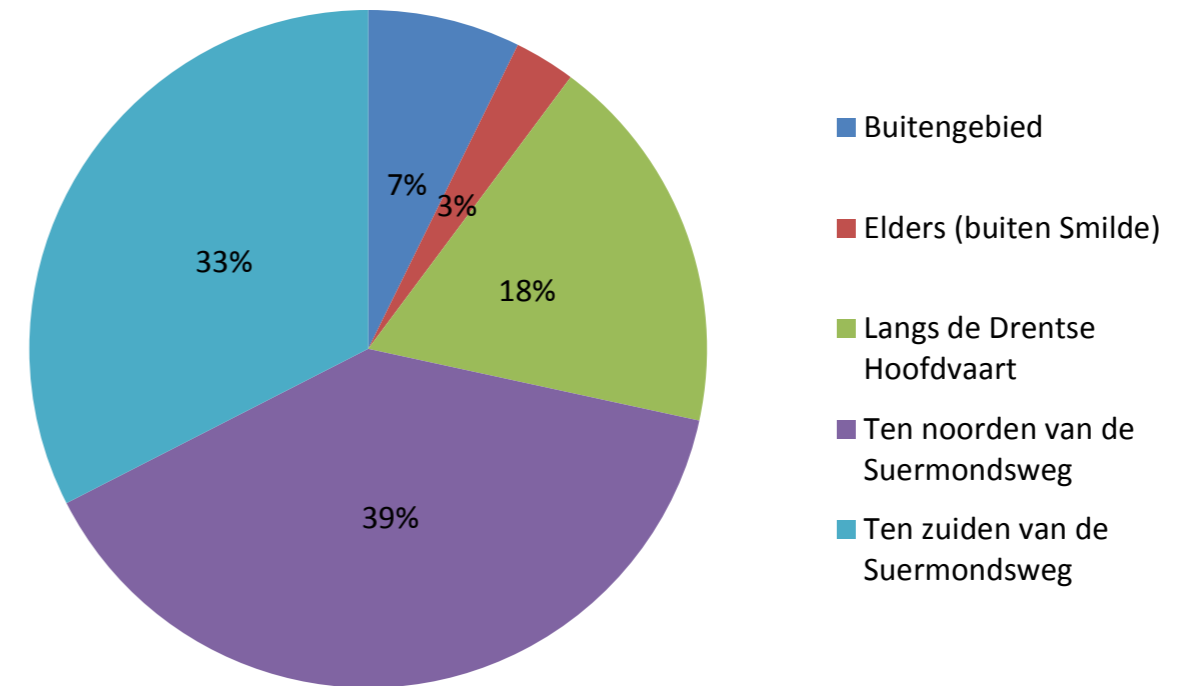
Gedurende het proces hebben we op twee momenten de raad geïnformeerd over de voortgang van de visie. Tijdens een bijeenkomst in februari hebben we het procesvoorstel toegelicht. Op 8 juni 2021 hebben we de raad geïnformeerd over de ontwikkelde scenario's voor de visie.

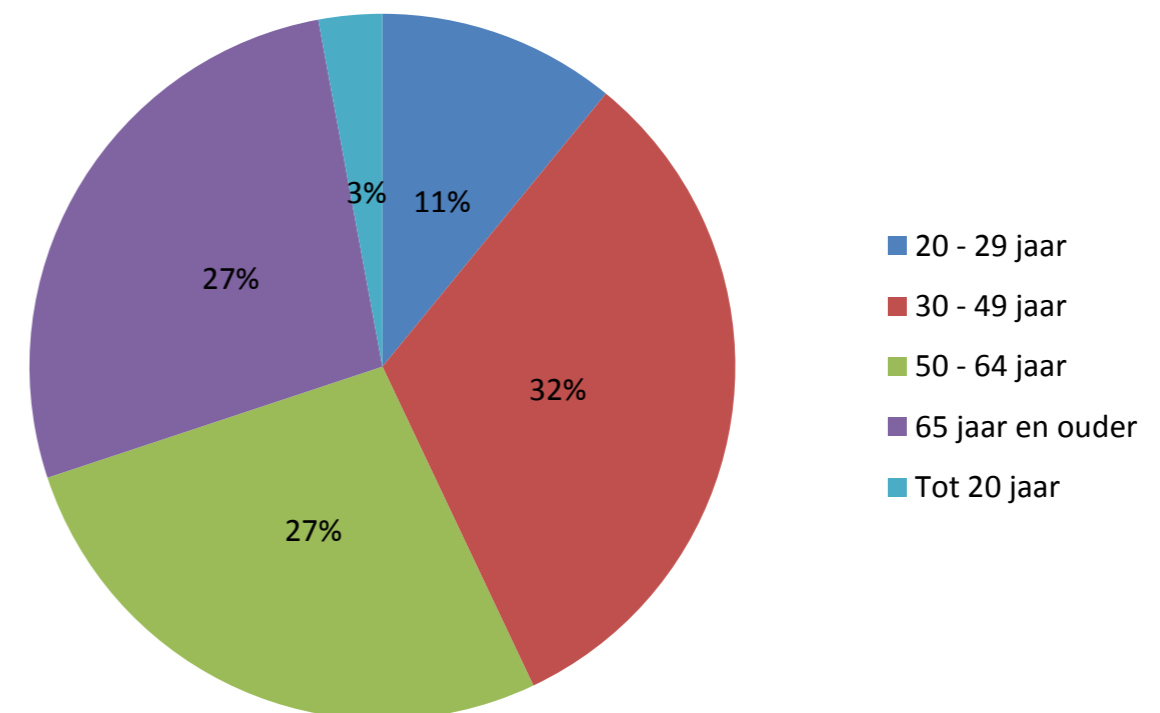
BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

Met een inwonersenquête hebben we informatie boven water gehaald over wat er speelt in Smilde. Alle inwoners van Smilde hebben tussen 8 en 28 februari 2021 voor een periode van ongeveer 3 weken de gelegenheid gekregen de enquête in te vullen. Hiervoor is onder meer een flyer uitgedeeld via de Smildeger Neiskrant en zijn de social media-kanalen van zowel de gemeente als betrokken partijen en organisaties uit Smilde in-gezet, onder andere van het Bewonersplatform Smilde en de Dorpsvereniging. Het Bewonersplatform heeft tevens Smildegers aangeboden om een papieren exemplaar van de enquête in te vullen. Uiteindelijk hebben 412 Smildegers van de mogelijkheid gebruik gemaakt om de enquête in te vullen.

In welk deel van Smilde woont u?

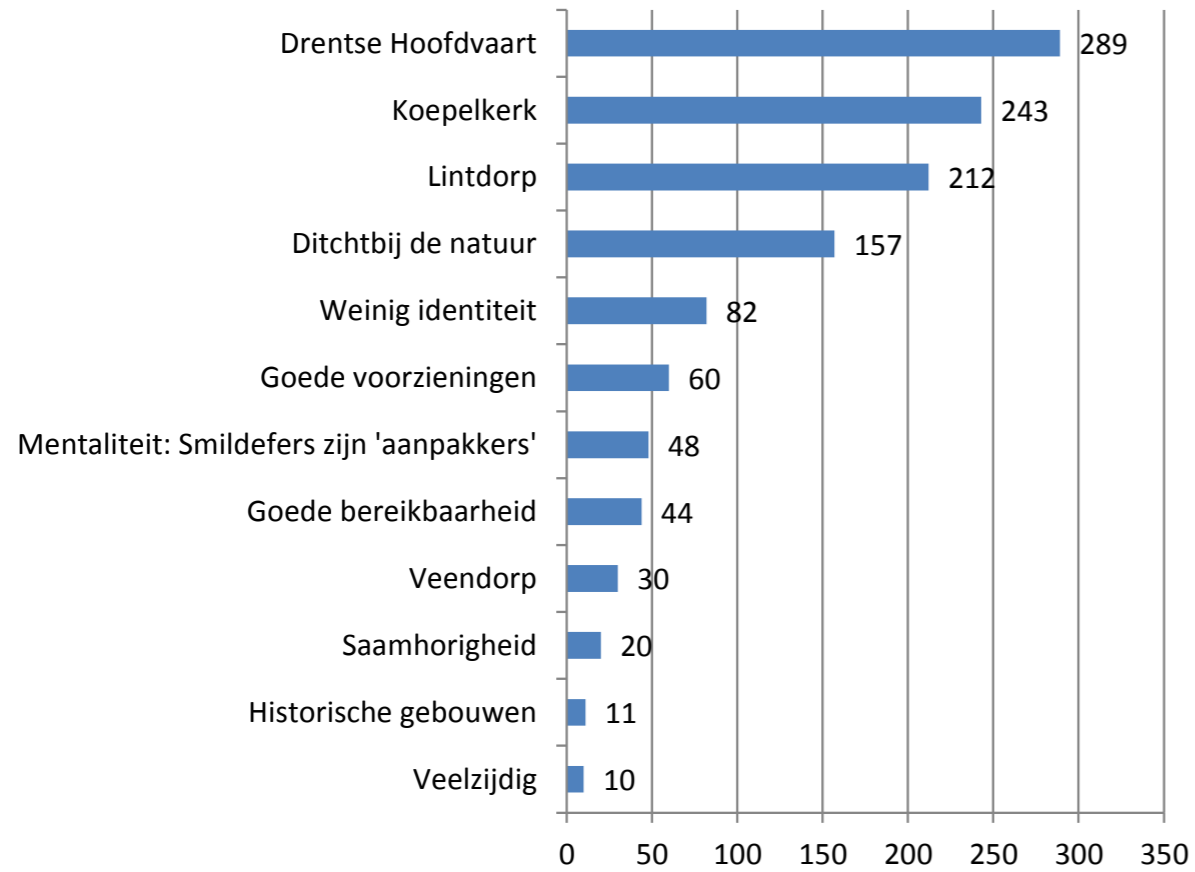
Wat is uw leeftijd?

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

Wat is volgens u typisch Smilde?

(maximaal drie antwoorden invullen)

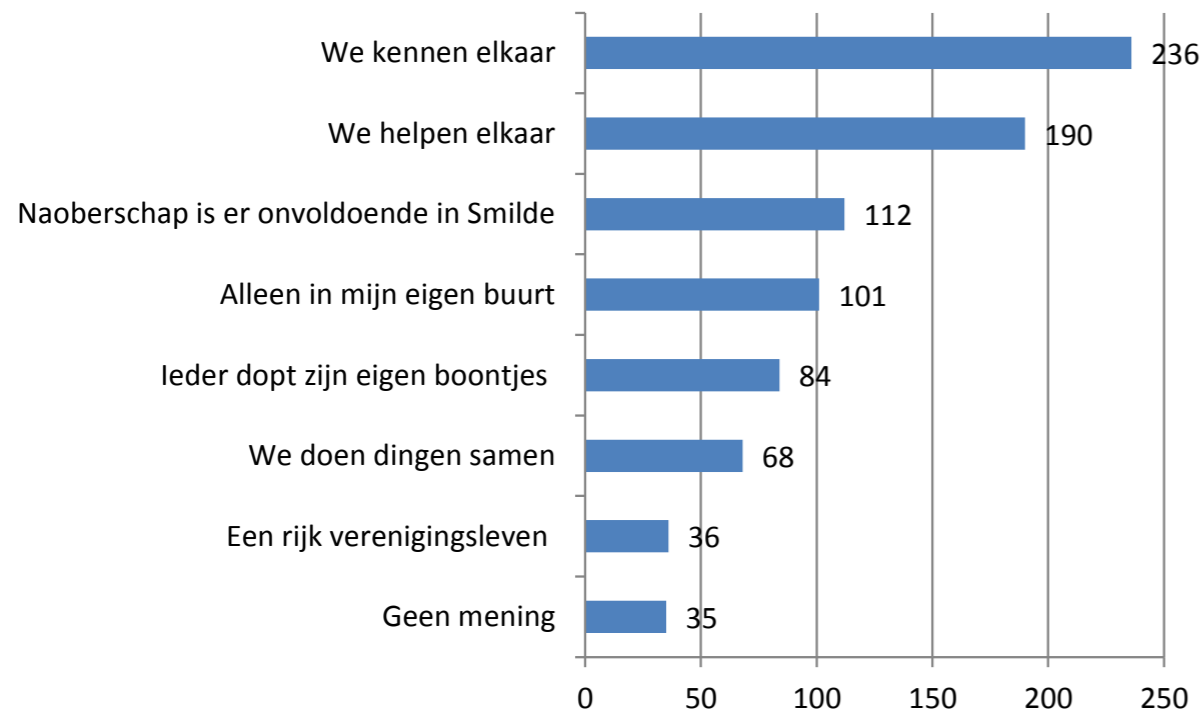
Hoe kunnen we het 'naoberschap' in Smilde verder versterken?

(maximaal drie antwoorden invullen)

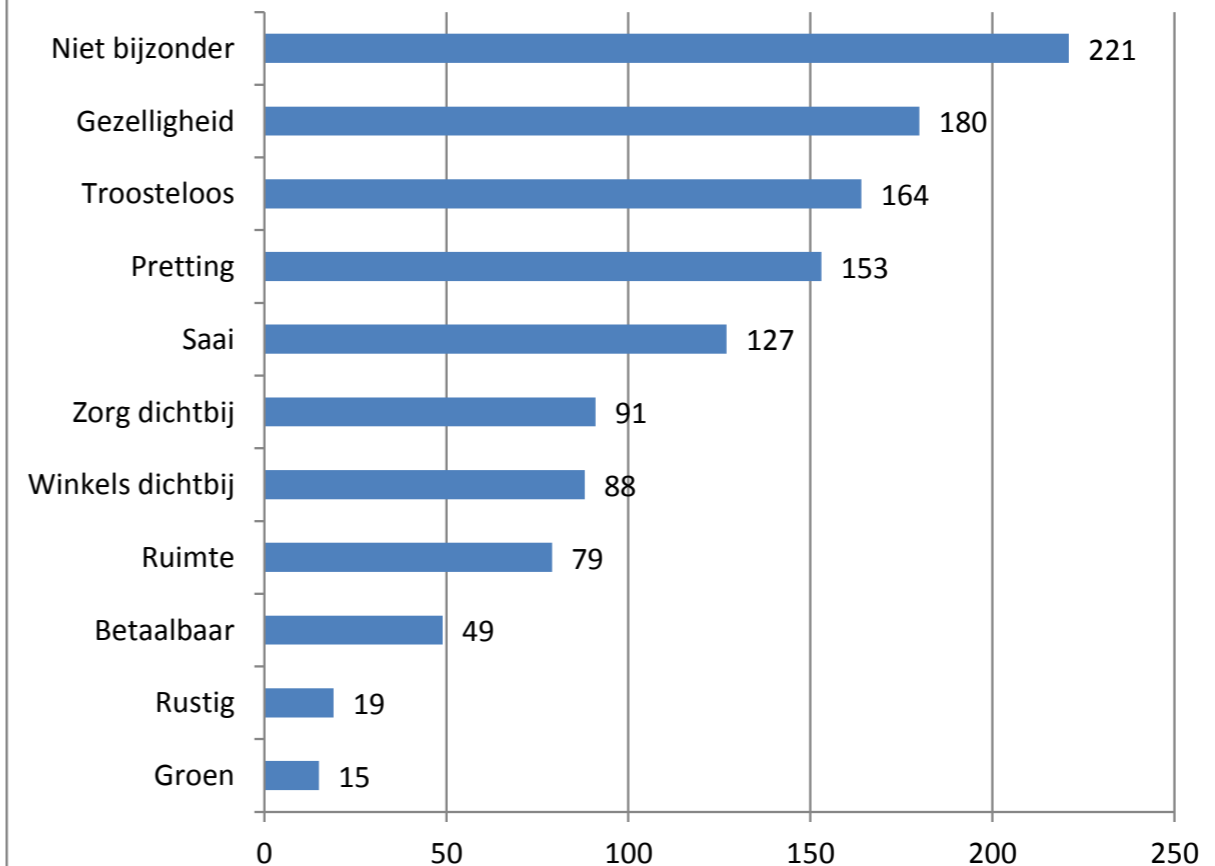
Hoe ziet 'naoberschap' er uit in Smilde?

(maximaal drie antwoorden invullen)

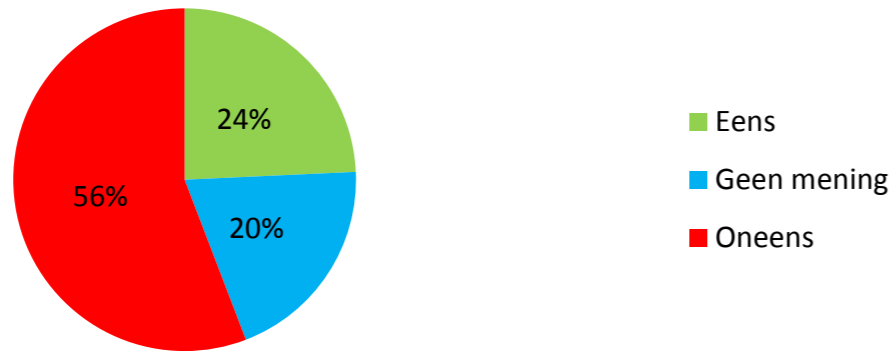
Wat kenmerkt wonen in Smilde?

(maximaal drie antwoorden invullen)

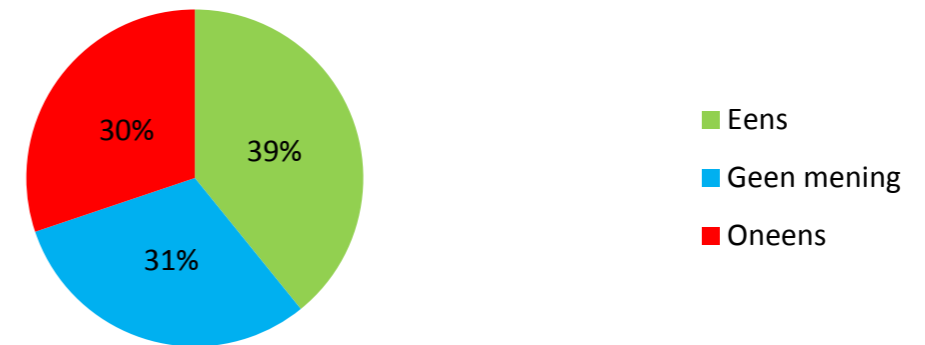

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

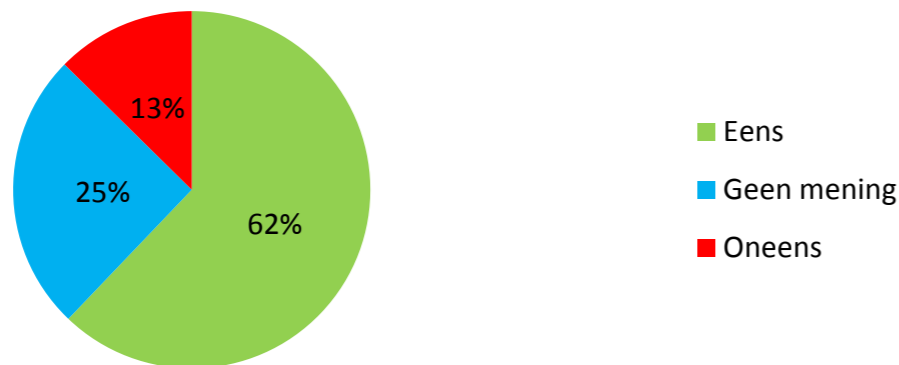
In Smilde is voor iedereen een passende woning beschikbaar

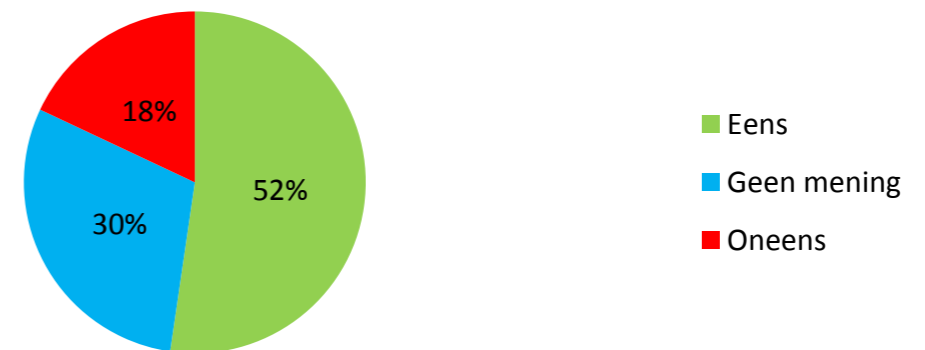
In Smilde zijn meer woningen voor ouderen nodig

In Smilde moeten de bestaande woningen aantrekkelijker worden gemaakt

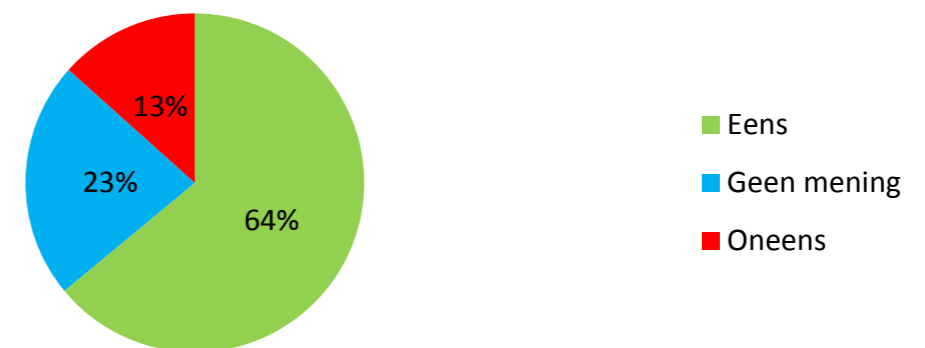
In Smilde zijn meer woningen voor gezinnen nodig

In Smilde zijn meer woningen voor starters nodig

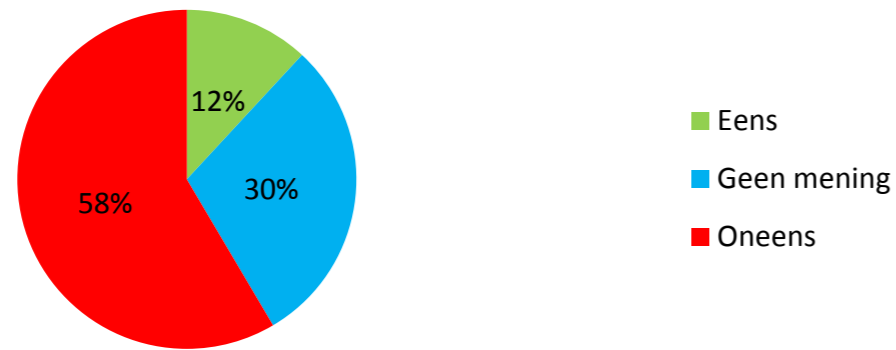
In Smilde zijn meer betaalbare woningen nodig

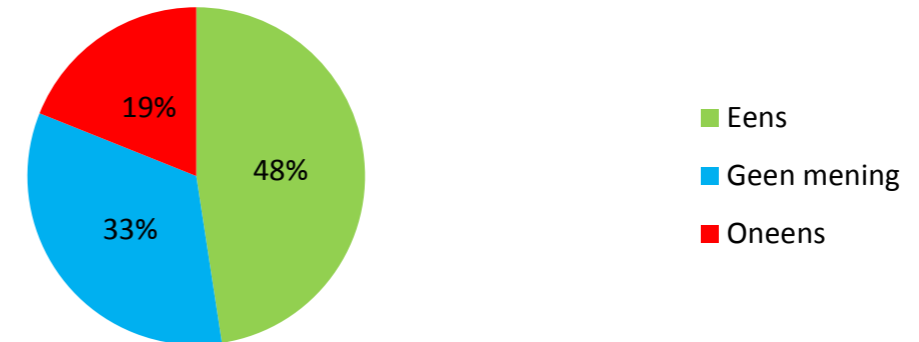

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

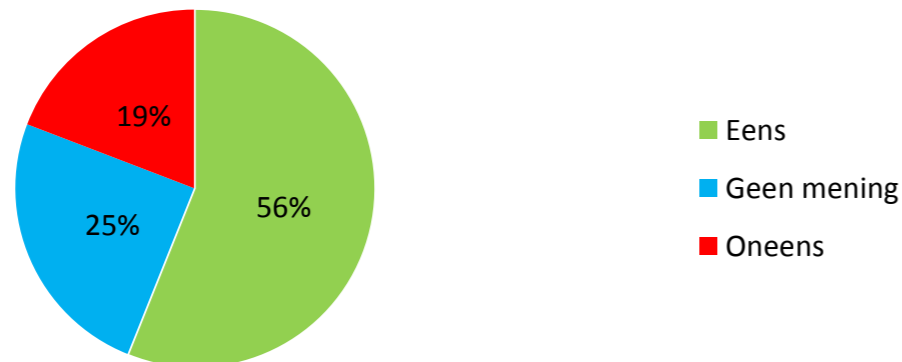
In Smilde zijn meer dure woningen nodig

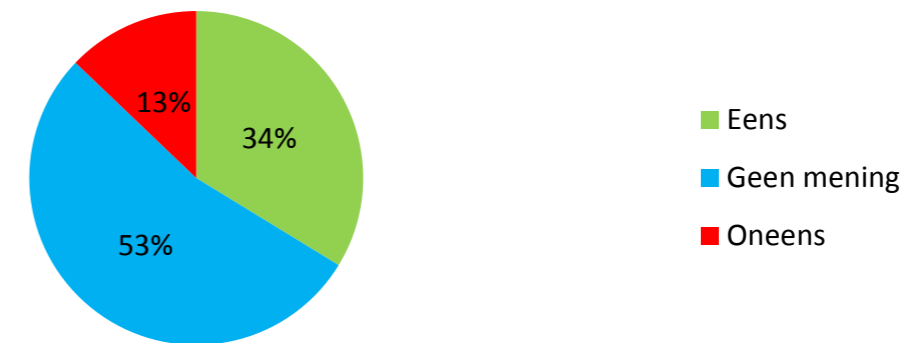
Er zijn veel kleine ondernemers weggetrokken

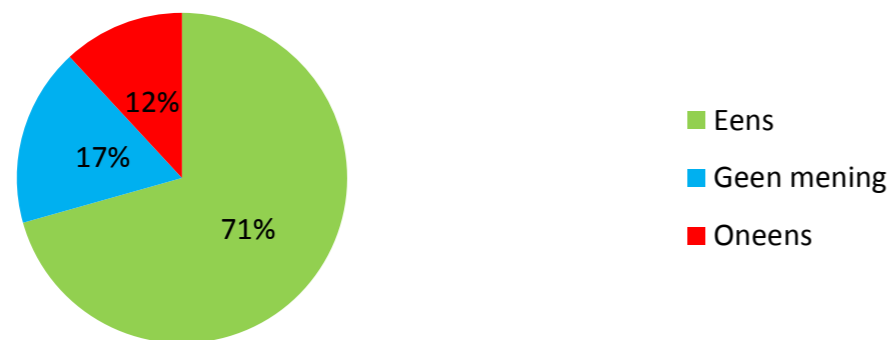
In Smilde zijn meer vrije kavels nodig om een eigen woning te kunnen bouwen

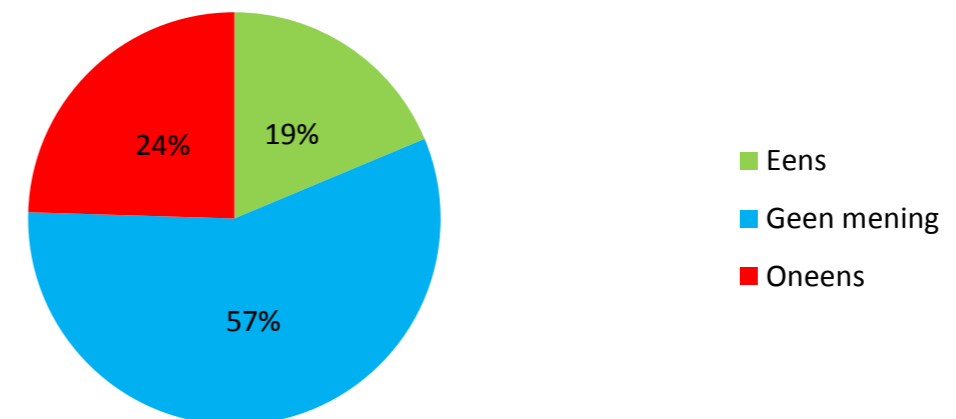
De ondernemers in Smilde werken goed samen

Er zijn veel lokale ondernemers die gesteund worden door de lokale bevolking

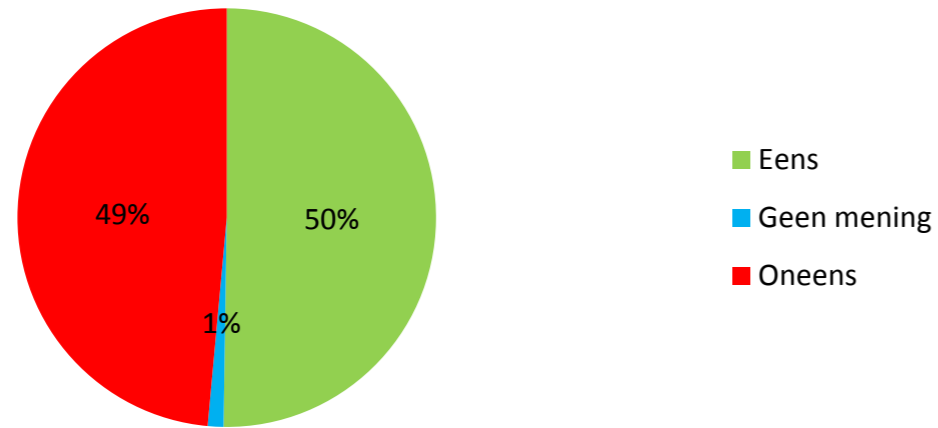

Er is te weinig ruimte om een eigen onderneming te starten

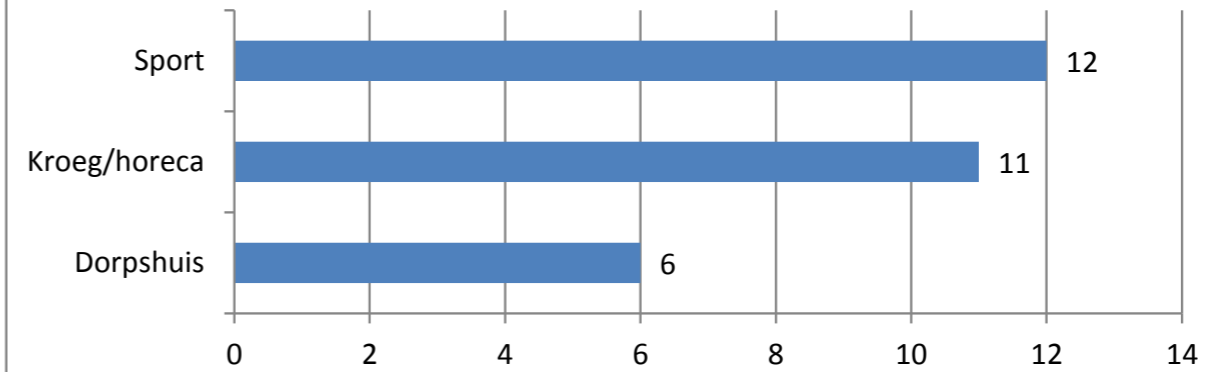
BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

Er is voldoende divers aanbod aan winkels in Smilde

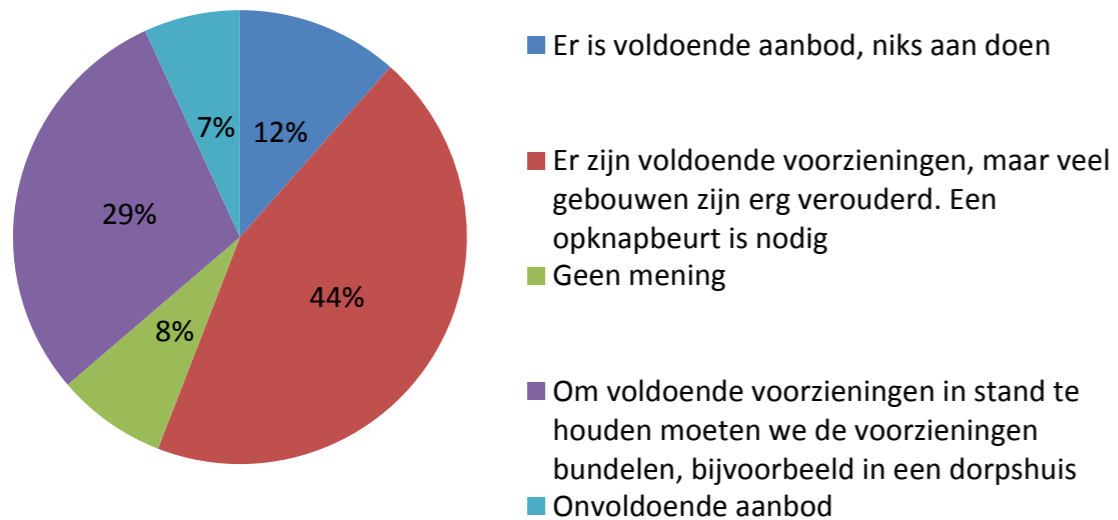

Als u bij de vorige vraag 'onvoldoende aanbod' heeft ingevuld. Welke voorzieningen mist u dan?

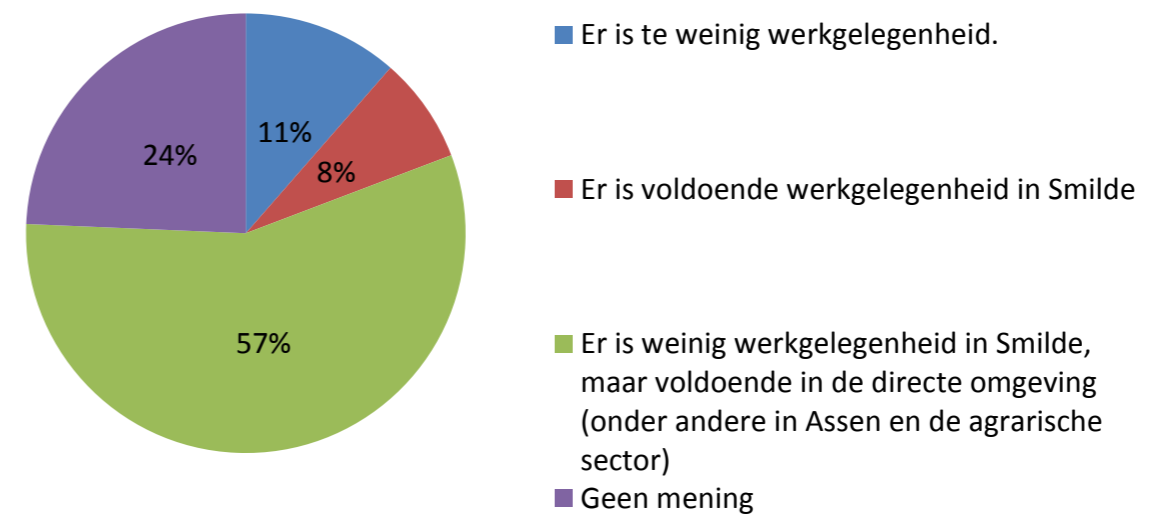
(meest voorkomende antwoorden)

Wat vindt u van de voorzieningen op het gebied van sport, zorg, welzijn en onderwijs in Smilde?

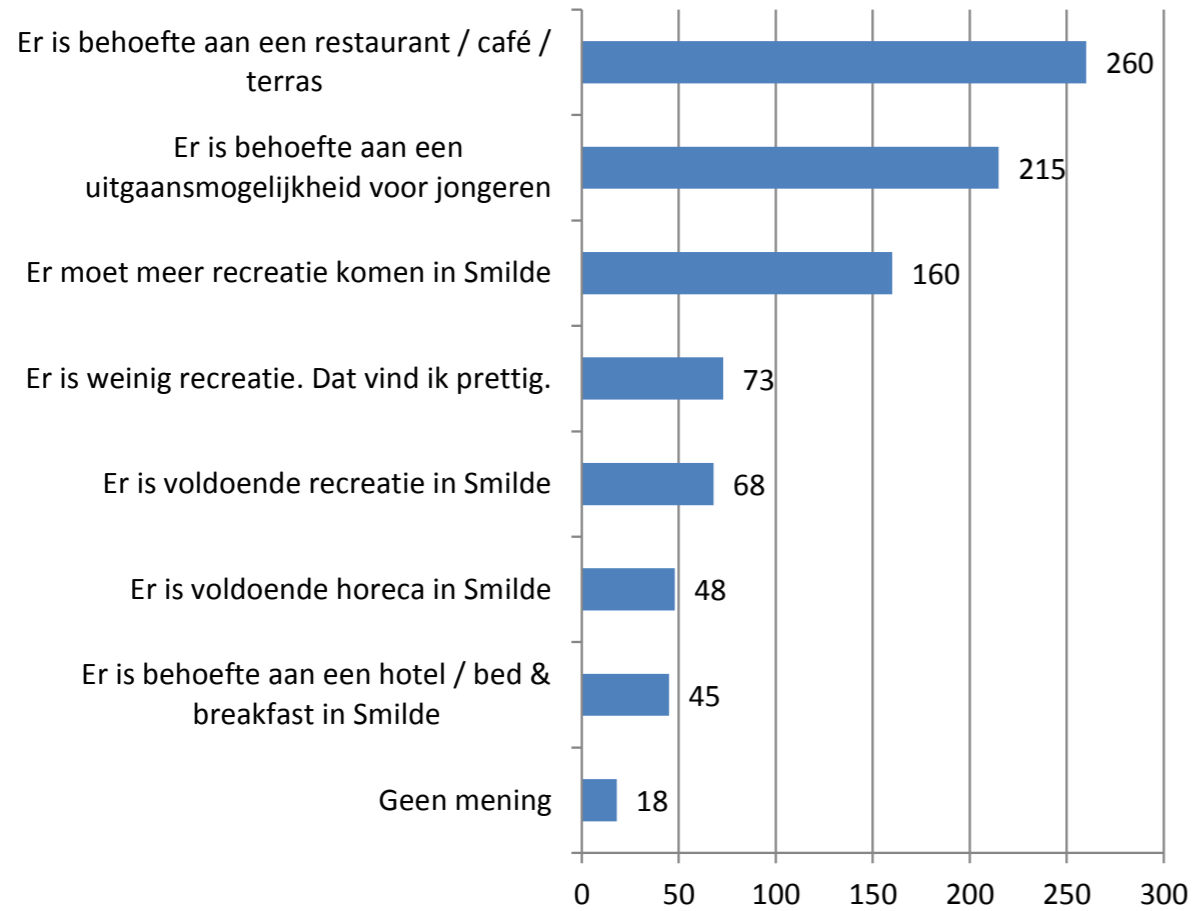
Hoe beoordeelt u de werkgelegenheid in Smilde?

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

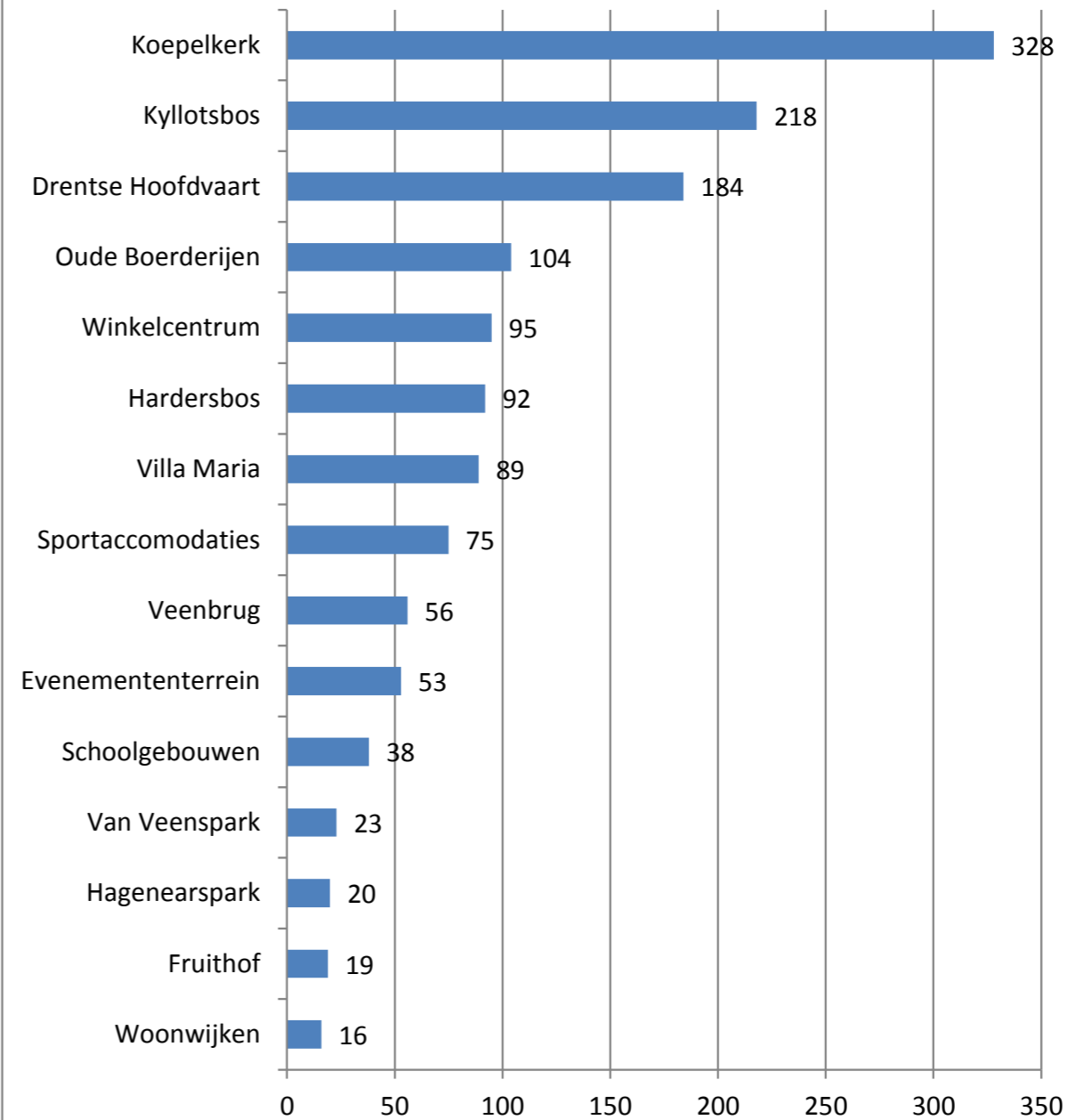
Wat vindt u van de huidige mogelijkheden op het gebied van horeca, toerisme en recreatie in Smilde?

(maximaal drie antwoorden invullen)

Welke van de volgende plekken moeten volgens u gekoesterd worden, omdat ze bijzonder of karakteristiek zijn voor Smile?

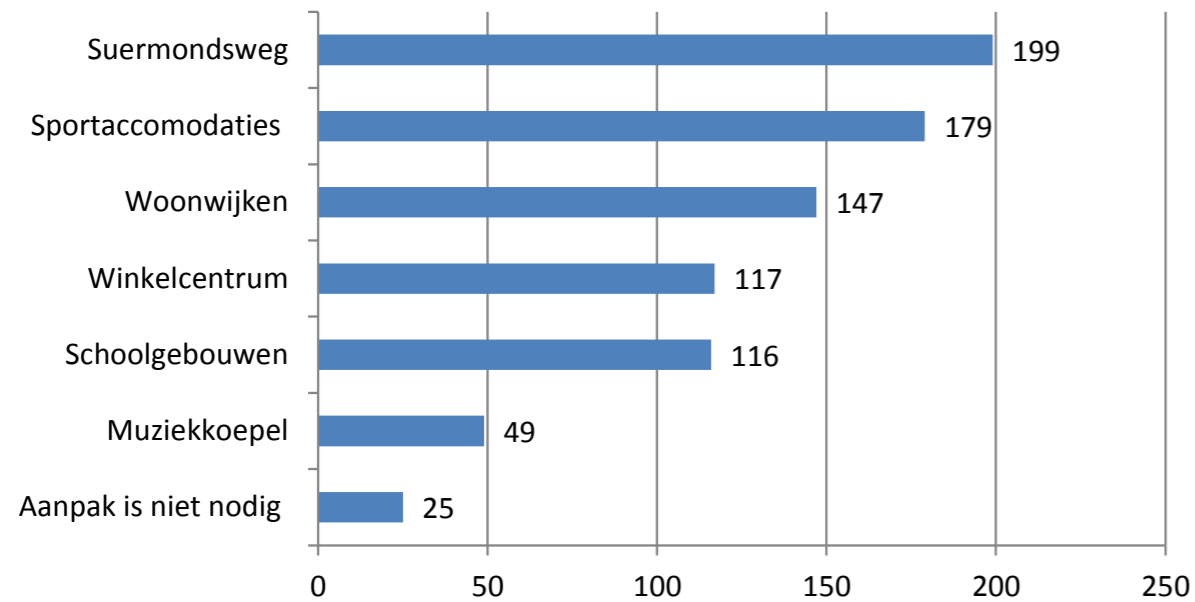
(maximaal drie antwoorden invullen)

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

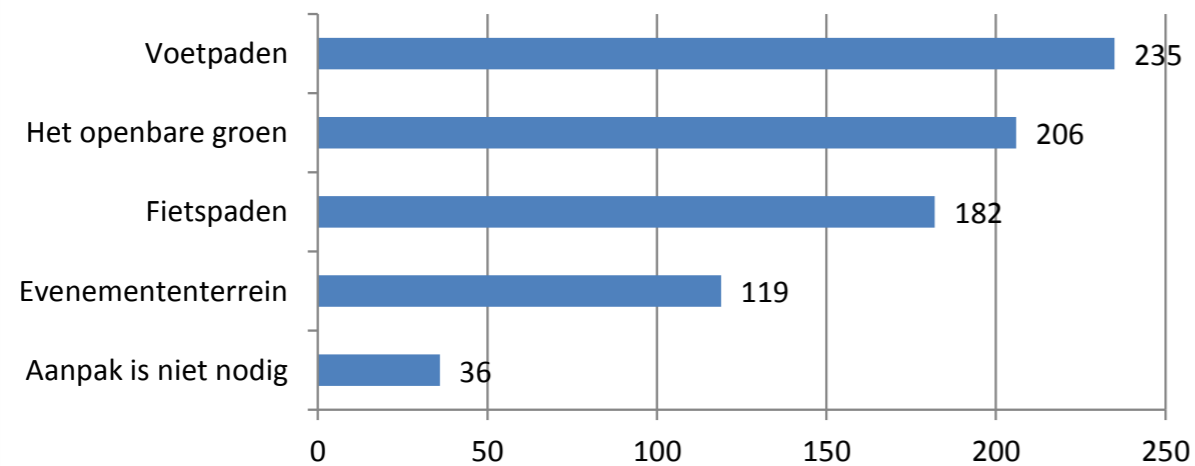
Welke van de volgende plekken van de bebouwde omgeving moeten volgens u aangepakt/verbeterd worden?

(maximaal drie antwoorden invullen)

Welke van de volgende plekken in de openbare ruimte moeten volgens u aangepakt worden?

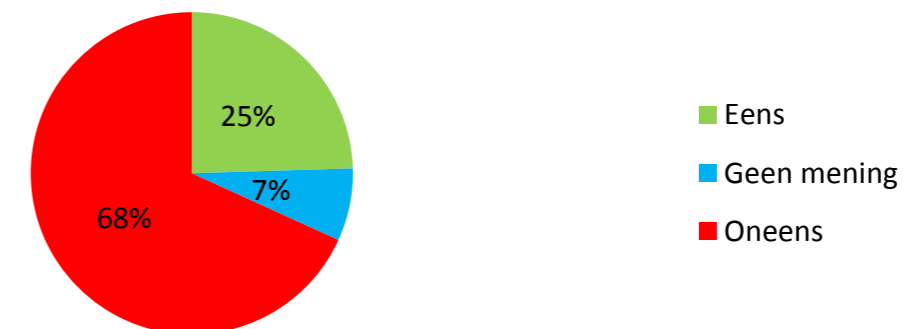
(maximaal drie antwoorden invullen)

De verkeersveiligheid van de wegen in Smilde is in algemene zin goed

De verkeersveiligheid op de Suermondsweg is goed

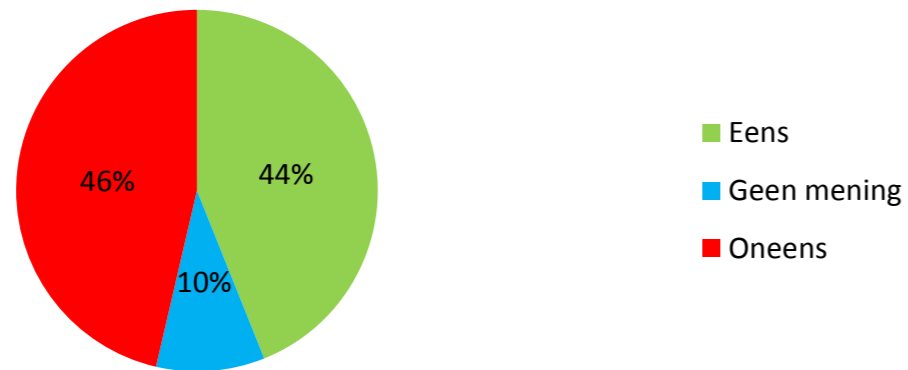

De verkeersveiligheid op de N371 is goed

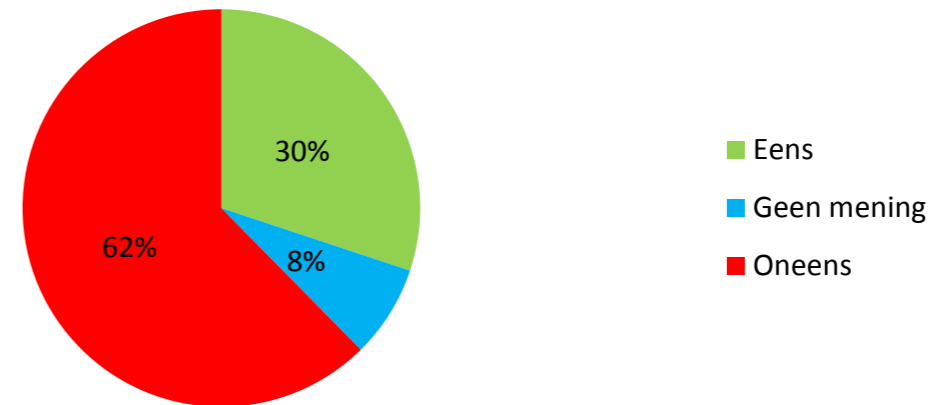

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

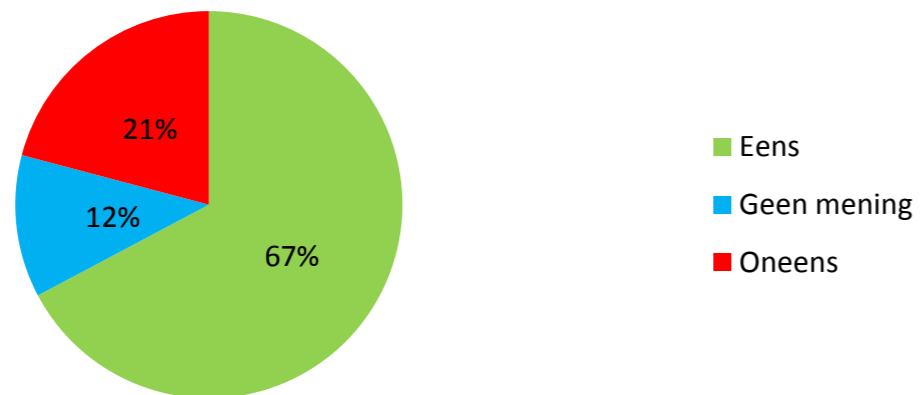
De verkeersveiligheid aan de 'stille kant' van Smilde is goed

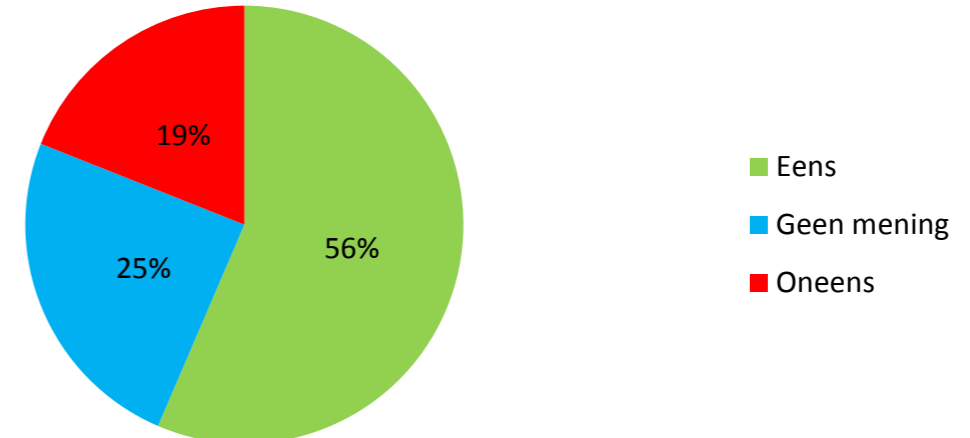
De trottoirs in Smilde zijn goed beloopbaar

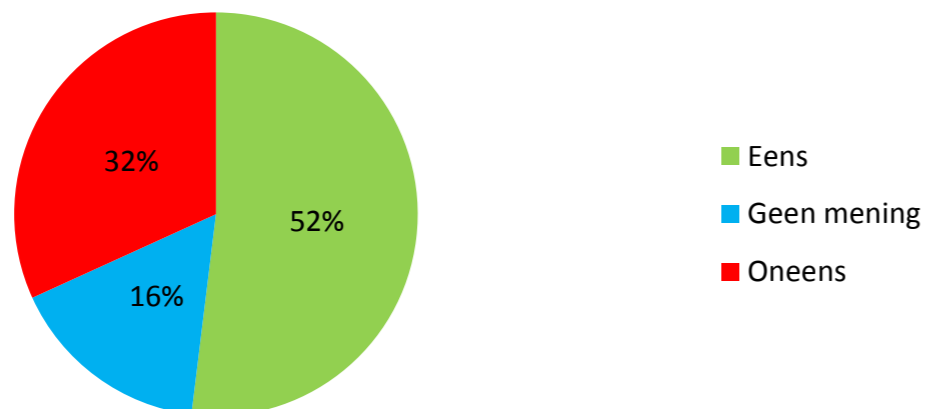
Er is een goed netwerk van fietsroutes

Op dit moment kan in Smilde iedereen deelnemen aan de Smildeger samenleving

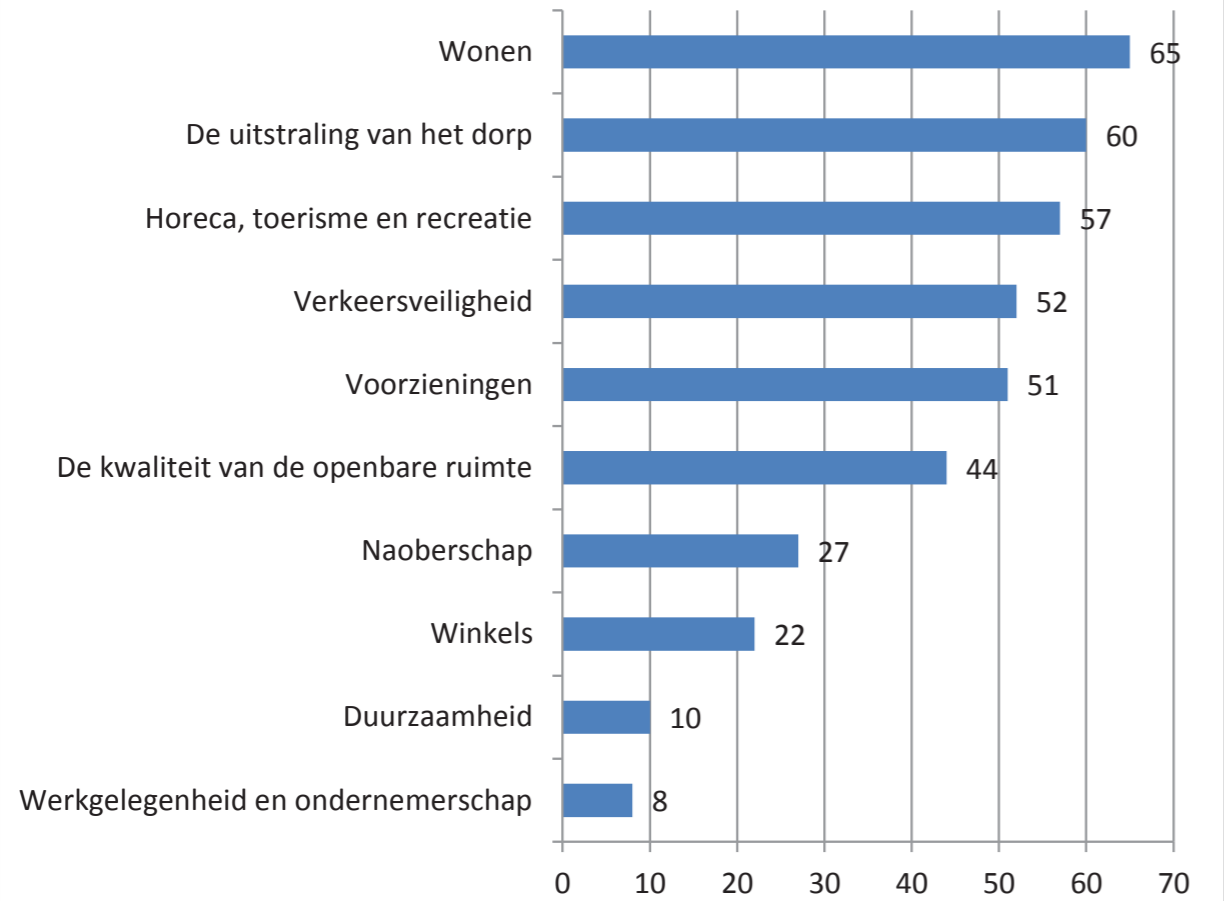

Er zijn voldoende aantrekkelijke wandelroutes in Smilde

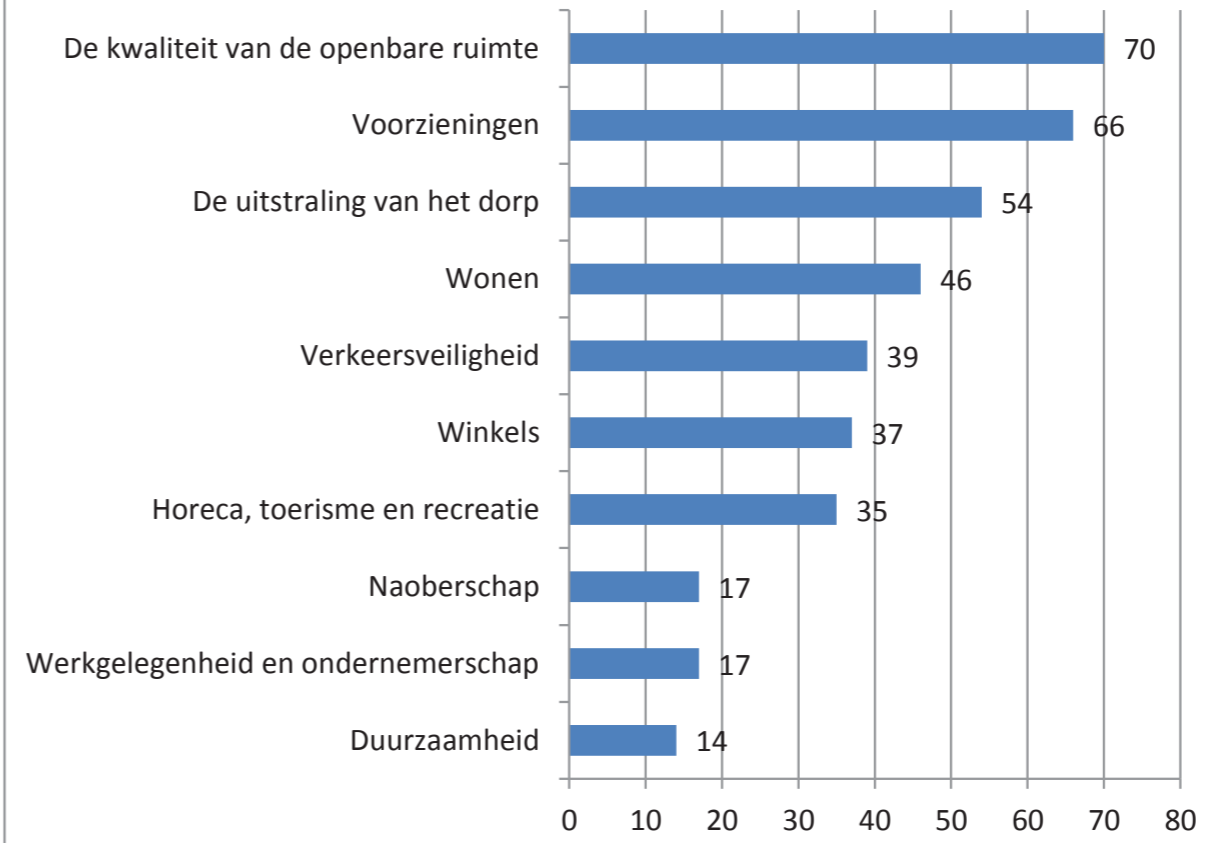

BIJLAGE 2 – ENQUÊTE VISIE OP SMILDE

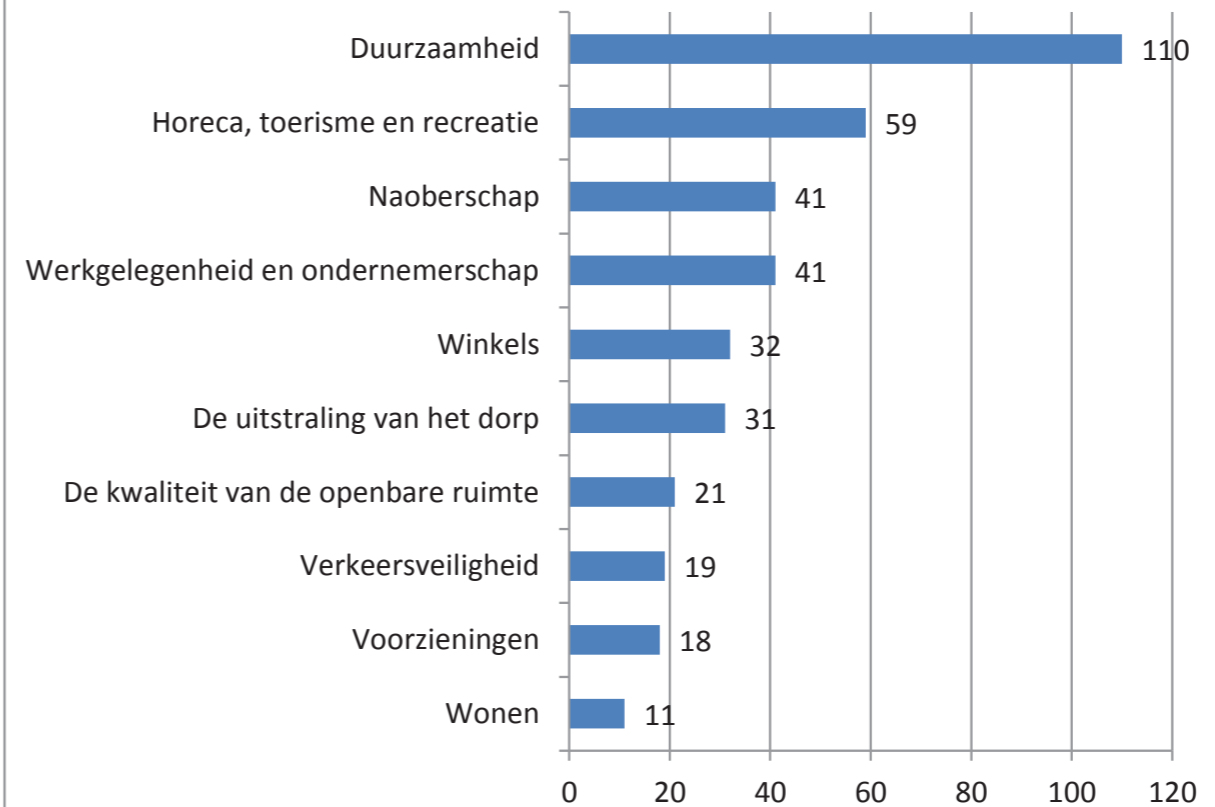
Wat vindt u het belangrijkste thema voor de Visie op Smilde?

Wat vindt u het op één na belangrijkste thema voor de Visie op Smilde?

Wat vindt u het minst belangrijke thema voor de Visie op Smilde?

BIJLAGE 3 – RESULTATEN VRAGENLIJST SCENARIO'S 2021

Tussen 3 en 12 juni 2021 hebben inwoners de gelegenheid gekregen om zich te laten informeren over drie mogelijke scenario's voor de visie op Smilde. Hierbij hebben we (online en fysiek) de mogelijkheid gegeven om een korte vragenlijst in te vullen met open vragen over de scenario's. In totaal hebben 101 respondenten de volledige vragenlijst ingevuld.

Hieronder geven we de resultaten weer. Daarbij geven we aan hoe vaak bepaalde aspecten of elementen als antwoord zijn gegeven. Sommige respondenten gaven meerdere antwoorden of vulden niks in. Daarnaast zijn alleen de vaakst genoemde aspecten opgenomen in deze analyse. De optelsom van de antwoorden komt dus niet uit op 101.

WAT SPREEKT U AAN IN SCENARIO 1 'SMILDE BRUIST!'?

Onderdeel	hoe vaak genoemd
Multifunctioneel centrum	26
Horeca / reactie / levendigheid	24
Aanpak Suermonsweg	18
Meer horeca	17
Bruisend hart	11
Nieuwbouw	9
Fietsen stille kant	6
Aanpak knooppunt Drentse Hoofdvaart	5

Visie op Smilde

SCENARIO 1: SMILDE BRUIST!

Logo: Gemeente Midden-Drenthe, s a b

Herkenbare entree Smilde aan de Suermonsweg

Bruisend hart met kansen voor recreatie en horeca

Bruisend hart met kansen voor recreatie en horeca

Multifunctionele accommodatie met dorps huis, school en bibliotheek en sporthal

Inrichting stille kant als fietsstraat met verbetering uitstraling door inzaaien bloemenmengsels

Smilde zet in op het behoud en versterken van de levendigheid in het dorp!

Smilde is aantrekkelijk voor inwoners, passanten en toeristen. Met de herinrichting van de Suermonsweg krijgt Smilde er een aantrekkelijke entree bij. Het knooppunt met de Drentse Hoofdvaart wordt een aantrekkelijke plek met horeca en biedt kansen voor een Toeristisch Overstappunt (bootje – camper – fiets). In het dorp is de multifunctionele accommodatie met alle belangrijke voorzieningen (dorps huis, sporthal, IKC en bibliotheek) onder één dak een tweede trekker.

Bruisend hart met kansen voor recreatie en horeca

Bruisend hart met kansen voor recreatie en horeca

- Bruisend hart met kansen voor recreatie en horeca
- Inrichting stille kant als fietsstraat met verbetering uitstraling door inzaaien bloemenmengsels
- Herkenbare entree Smilde aan de Suermonsweg
- Herkenbare en verkeersveilige herinrichting Suermonsweg
- Aansluiting op fietsknooppuntennetwerk
- Multifunctionele accommodatie mét dorps huis, school en bibliotheek en sporthal
- Beurtschip als herkenbare woonzone
- Kansen voor nieuwbouw op vrijkomende locaties
- Activiteiten in Parkje en op evenemententerrein
- Vernieuwde buitensportaccommodatie met locatie voor zwembad

De scenario's geven mogelijke denkrichtingen/zoeklocaties weer voor de toekomstige ontwikkeling van Smilde

WAT SPREEKT U AAN IN SCENARIO 2 'SMILDE VERBINDT!'?

Onderdeel	hoe vaak genoemd
Groene loper / aanpak Molenwijk	23
Activiteiten park / evenemententerrein	19
Nieuwbouw (locatie)	12
Veiligheid Suermondsweg	12
Vernieuwde sportaccommodatie	10
Nieuw IKC	9

Visie op Smilde

SCENARIO 2: SMILDE VERBINDT!

De Molenwijk – Koningin Wilhelminalaan is een belangrijke structuurdrager in Smilde. Als tegenhanger van de Drentse Hoofdvaart wordt dit dé route waar de wandelaar en fietser de ruimte krijgen en de auto te gast is. De Molenwijk als loper in het dorp!

Deze nieuwe loper verbindt alle wijken en voorzieningen met elkaar. Aan de noordzijde is ruimte voor een nieuw IKC, dat het evenemententerrein als buitenruimte gebruikt. Parels als het sluiscomplex, de Appelhof, de Koepelkerk en de nieuwe muziekkoepeel in het Parkje trekken de aandacht langs de Loper. Ook het nieuwe dorps huis met bibliotheek ligt op een centrale plek aan de loper.

- De Molenwijk als 'loper' die alle wijken en functies verbindt
- Parels langs de Molenwijk krijgen de aandacht die zij verdienen
- Nieuw kindcentrum met evenemententerrein voor activiteiten
- Dorps huis met bibliotheek nabij eerstelijnszorg
- Uitbreiding woningbouw binnen de kern nabij nieuwe IKC
- Verkeersveilige herinrichting Suermondsweg met oversteek Molenwijk
- Beurtschip als herkenbare woonzone met goede verbinding naar de loper
- Activiteiten in Parkje en op Evenemententerrein
- Kansen voor nieuwbouw woningen op vrijkomende locaties
- Vernieuwde sportaccommodatie op huidige locatie met locatie voor zwembad
- Goede verbindingen vanaf de loper naar de Drentse Hoofdvaart

De scenario's geven mogelijke denkrichtingen/zoeklocaties weer voor de toekomstige ontwikkeling van Smilde

WAT SPREEKT U AAN IN SCENARIO 3 'SMILDE BLOEIT!'?

Onderdeel	hoe vaak genoemd
Woningbouw in het noorden (starters)	38
Meer groen (wel goed onderhouden)	24
Aanpak Suermonsweg	13
Ommetjes	12
Nieuw dorpshuis (en locatie daarvan)	7
Nieuwe sportaccommodatie	7

Visie op Smilde

SCENARIO 3: SMILDE BLOEIT!

Aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte met impuls voor de uitstraling en kansen voor de biodiversiteit.

Een nieuw dorpshuis bij het evenemententerrein gekoppeld aan het noordelijke rondje

Vernieuwde sportaccommodatie gekoppeld aan het zuidelijke ommetje

Uitbreiding woningbouw aan de noordzijde van het dorp; kansen voor starters, betaalbare woningen en vrije kavels

Aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte met impuls voor de uitstraling en kansen voor de biodiversiteit.

Smilde geeft een impuls aan de openbare ruimte. De bestaande openbare ruimte wordt in samenspraak met omwonenden opnieuw ingericht met aandacht voor klimaatadaptatie en biodiversiteit. Hiermee verbeteren we de uitstraling én de sociale interactie: Smilde bloeit!

Op buurtniveau realiseren we aantrekkelijke ommetjes waarbij goede en aantrekkelijke routes langs de belangrijkste voorzieningen ontstaan. Zo versterken we ook de relatie tussen de Drentse Hoofdvaart, de woonwijken en de natuur aan de oostzijde.

Daarnaast is er ruimte voor een uitbreiding van het dorp aan de noordzijde, zodat er ruimte is voor groei en bloei van de Smildegers.

- Elke buurt een herkenbaar ommetje met een aantrekkelijke uitstraling!
- Een nieuw dorpshuis bij het evenemententerrein gekoppeld aan het noordelijke rondje
- Het Beurtschip, de Prinses Margrietschool en het Parkje vormen de trekkers in het centrale ommetje
- Een nieuw integraal kindcentrum met bibliotheek liggen centraal in het zuidelijke ommetje
- Vernieuwde sportaccommodatie met locatie voor zwembad gekoppeld aan het zuidelijke ommetje
- Uitbreiding woningbouw aan de noordzijde van het dorp; kansen voor starters, betaalbare woningen en vrije kavels
- Verkeersveilige herinrichting Suermonsweg
- Kansen voor nieuwbouw op vrijkomende locaties
- Ruimte voor kleinschalig ondernemerschap
- Aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte met impuls voor de uitstraling en kansen voor de biodiversiteit

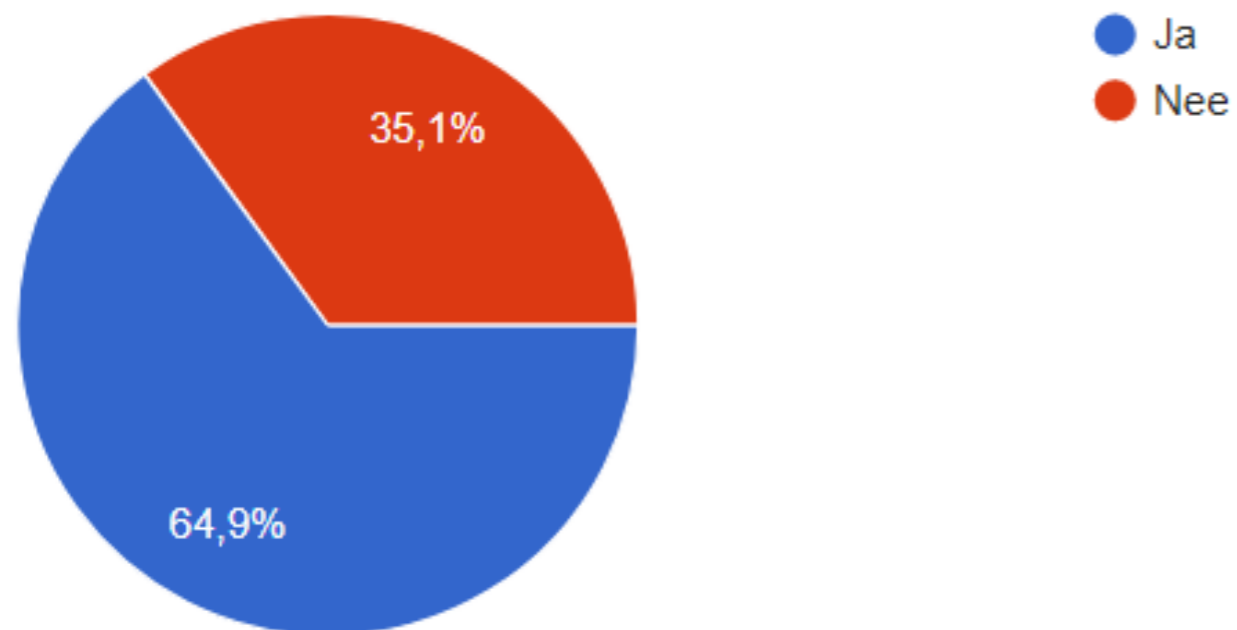
De scenario's geven mogelijke denkrichtingen/zoeklocaties weer voor de toekomstige ontwikkeling van Smilde

BIJLAGE 3 – RESULTATEN VRAGENLIJST SCENARIO'S 2021

KUNT U AANGEVEN WELK ONDERDEEL VAN DE SCENARIO'S VOOR U HET BELANGRIJKSTE IS EN IN ELK GEVAL IN DE VISIE OPGENOMEN MOET WORDEN?

<i>Onderdeel</i>	<i>hoe vaak genoemd</i>
Verkeersveiligheid	28
Woningen voor starters (in het noorden)	25
Horeca / reactie / levendigheid	19
Natuur / groen	11
Multifunctioneel centrum	11
Nieuwe sportaccommodatie	6
Nieuw integraal kind centrum	4

VINDT U DE SCENARIO'S VOLLEDIG?

BIJLAGE 3 – RESULTATEN VRAGENLIJST SCENARIO'S 2021

ALS U BIJ DE VORIGE VRAAG 'NEE' HEEFT INGEVULD, KUNT U DAN AANGEVEN WAT U IN DE SCENARIO'S MIST?

<i>Onderdeel</i>	<i>hoe vaak genoemd</i>
Aandacht voor nieuwe school	6
Aandacht voor kinderen (speeltuintjes)	4
Meer / betere wandelpaden	4
Verkeer N371 / en vanrails kanaal	2
Aandacht voor vaarverkeer	2

WELK VAN DE DRIE SCENARIO'S VINDT U HET MEEST KANSRIJK?

